

**Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
ve Bağlı Ortaklıkları**

31 Aralık 2017 Tarihi İtibarıyla
ve Aynı Tarihte
Sona Eren Hesap Dönemine Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve
Bağımsız Denetçi Raporu

12 Mart 2018

Bu rapor, 6 sayfa bağımsız denetim raporu ve 96 sayfa konsolide finansal tablolar ve konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotları içermektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

Bağımsız Denetçi Raporu
Konsolide Finansal Durum Tablosu
Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu
Konsolide Özkaynak Değişim Tablosu
Konsolide Nakit Akış Tablosu
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

KPMG Bağımsız Denetim ve
Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
İş Kuleleri Kule 3 Kat:2-9
Levent 34330 İstanbul
Tel +90 212 316 6000
Fax +90 212 316 6060
www.kpmg.com.tr

Bağımsız Denetçi Raporu

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi Yönetim Kurulu'na

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

Görüş

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere konsolide finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartlarına ("TMS") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK") tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar (Etik Kurallar) ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Dikkat Çekilen Hususlar

Konsolide finansal tabloların 2(c) numaralı dipnotunda detayları açıklanan hususa dikkat çekeriz. Grup yönetimi, Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin şubelerinden Çalık Enerji Türkmenistan Şubesi'nin ve Çalık Enerji Özbekistan Temsilcilik Ofisi'nin geçerli para birimlerini TMS 21 "Kur Değişiminin Etkileri" Standardı uyarınca, 1 Temmuz 2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere sırasıyla, Türkmenistan Manatı ve Özbekistan Somu'ndan ABD Doları olarak değiştirmiş ve ekteki konsolide finansal tablolar buna göre hazırlanmıştır. Ancak, bu husus tarafımızca verilen görüşü etkilememektedir.

Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ilgili muhasebe politikaları ve kullanılan önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımların detayı için Dipnot 3(k)'ya bakınız.

Kilit Denetim Konusu	Konunun denetimde nasıl ele alındığı
<p>Enerji üretim tesisleri inşa ve imalatı alanında faaliyet gösteren Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ağırlıklı olarak Türkiye ve yurtdışında Mühendislik Hizmetleri, Tedarik İşlemleri ve İnşaat ("MTİ") projeleri yürütmektedir.</p> <p>Grup'un toplam gelirlerinin en önemli kısmını elde ettiği enerji ve inşaat sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlerinin 1.559.085 Bin TL tutarındaki inşaat maliyeti karşılığı 2.695.203 Bin TL tutarındaki inşaat sözleşmelerinden elde edilen hasılatı bulunmaktadır.</p> <p>Bu kapsamda, Grup'un "Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar" ve "Devam eden inşaat sözleşmeleri hak ediş bedelleri" sırasıyla 1.070.501 Bin TL ve 248.186 Bin TL tutarlarındadır.</p>	<p>Konunun denetimde nasıl ele alındığı</p> <p>Bu alanda uyguladığımız denetim prosedürlerimiz aşağıdakileri içermektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hasılatın finansal tablolara alınmasına yönelik süreçleri tarafımızca anlaşılabilir raporlanan inşaat sözleşmesi hasılat tutarının önemli bir yanlışlık içermesini engelleme, belirleme ve düzeltmesi anlamında ilgili kilit dahili kontrollerin (bilgi teknolojileri genel kontrolleri dahil) tasarım, uygulama ve işleyişlerinin etkinliğinin test edilmesi tarafımızca gerçekleştirilmiştir. - Önemli MTİ sözleşmelerinin hüküm ve koşulları Yönetim tarafından kullanılan tahminlerin değerlendirilmesi ve hasılatın ilgili olduğu dönemlerde muhasebeleştirilip muhasebeleştirilmediğinin belirlenmesi açısından tarafımızca incelenmiştir. - Grup'un finans ve teknik ekipleriyle inşaatı devam eden projelerin durumu görüşülmüş ve söz konusu görüşmelerle ilgili anlayışımız destekleyici belgelerle kanıtlanmıştır.

MTİ projeleri karmaşık içerikleriyle Grup'un ticari ve finansal raporlama anlamında çeşitli risklere maruz kalmasına sebep olmaktadır. MTİ projelerinden elde edilecek hasılat tutarının belirlenmesi ve ilgili olduğu dönemlerde hasılat olarak muhasebeleştirilmesinin zamanlaması "tamamlanma yüzdesi" yöntemi kullanılarak hesaplanmaktadır.

Hasılatın muhasebeleştirilmesi ve projeye özgü spesifik şartlar içeren MTİ projelerinin sonuçlarının belirlenmesi, özellikle projelerin tamamlanması için katlanılacak maliyetin tahmini ve proje değişiklik talepleriyle ilgili tutarların finansal tablolara alınması gibi önemli yönetim tahminlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır.

MTİ projelerinden elde edilen hasılatın finansal tablolara alınması önemli ölçüde yönetimin tahmin ve yargılarına dayanması nedeniyle bağımsız denetimimiz açısından özel bir ilgi gerektirdiğinden kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.

- İnşaat sözleşmelerinden elde edilen hasılat tamamlanma yüzdesi yöntemiyle tarafımızca tekrar hesaplanmıştır.

- Finansal tablolara yansıtılan inşaat sözleşmeleri hasılatı, müşterilere faturalanan tutarlarla, bu müşterilerden sonradan yapılan tahsilatlar üzerinden örneklem yoluyla gerçekleştirdiğimiz detay testlerle tarafımızca doğrulanmıştır.

- Kayıtlara alınan inşaat sözleşmeleri maliyetleri tedarikçi ve taşeronlarca faturalanan tutarlarla, bu tedarikçi ve taşeronlara sonradan yapılan ödemeler üzerinden örneklem yoluyla gerçekleştirdiğimiz detay testlerle tarafımızca doğrulanmıştır.

- İnşaat sözleşmelerinin maliyet bütçeleri ve ileriye yönelik tahminlerin tarihsel olarak doğruluk ve ihtiyatlılık düzeylerinin değerlendirmesi tarafımızca yapılmış ve Yönetim'in MTİ projelerinin tamamlanma aşamaları ve maliyet bütçelerinin değişimiyle ilgili mevcut varsayımları tarafımızca irdelenmiştir.

- Hasılatın ve sözleşmelerin muhasebeleştirilmesine ilişkin kayıtlar, olağandışı ve süreklilik teşkil etmeyen muhasebe kayıtlarına odaklanılması suretiyle tarafımızca test edilmiştir.

- MTİ sözleşmelerinden olan alacakların geri kazanılabilirliği; Grup'un geçmiş tahsilat performanslarının değerlendirilmesi, ilgili sözleşmelere ilişkin ek protokol ve yazışmaların incelenmesi ve Grup yönetimiyle görüşmeler yapılması suretiyle tarafımızca test edilmiştir.

- Hasılat ve satışlardan iade hesaplarıyla ilgili detaylı dönemsel testleri tarafımızca gerçekleştirilmiştir.

Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TMS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli bir yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide finansal tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

SPK tarafından yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)

- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ancak duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ve yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız halinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususları ve -varsa- ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK")'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2017 hesap döneminde defter tutma düzeninin, konsolide finansal tablolarının, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member of KPMG International Cooperative

Ruşen Fikret Saranet, SMMM
Sorumlu Denetçi
12 Mart 2018
İstanbul, Türkiye

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihli
Konsolide Finansal Durum Tablosu

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

	<i>Dipnot</i>	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2016
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	7	272.265	64.788
Ticari alacaklar	9	2.473.045	1.960.818
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	6	999	2.526
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		2.472.046	1.958.292
Diğer alacaklar		126.103	33.625
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar	6	113.448	25.643
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	10	12.655	7.982
Stoklar	11	36.998	54.279
Peşin ödemeler	12	300.685	175.329
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	22	2.532	834
Diğer dönen varlıklar	16	111.809	93.442
Toplam dönen varlıklar		3.323.437	2.383.115
Duran varlıklar			
Ticari alacaklar	9	1.605.627	1.162.466
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar		1.605.627	1.162.466
Diğer alacaklar		762.849	258.870
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar	6	732.121	239.098
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	10	30.728	19.772
Finansal yatırımlar	8	36.834	34.810
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar	13	409.826	227.898
Maddi duran varlıklar	14	514.402	506.103
Maddi olmayan duran varlıklar	15	380.018	400.648
Peşin ödemeler	12	9.157	9.597
Ertelenmiş vergi varlığı	22	20.173	22.905
Diğer duran varlıklar		1	--
Toplam duran varlıklar		3.738.887	2.623.297
Toplam varlıklar		7.062.324	5.006.412

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihli
Konsolide Finansal Durum Tablosu (devamı)

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

	<i>Dipnot</i>	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2017	Bağımsız denetimden geçmiş 31 Aralık 2016
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	18	124.775	120.629
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	18	168.834	171.859
Ticari borçlar		870.614	896.528
- İlişkili taraflara ticari borçlar	6	17.431	44.020
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	9	853.183	852.508
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	19	17.082	12.874
Diğer borçlar	10	159.522	120.266
- İlişkili taraflara diğer borçlar	6	113.764	82.602
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		45.758	37.664
Ertelenmiş gelirler	12	1.520.031	802.006
Dönem karı vergi yükümlülüğü	22	57.162	22.520
Kısa vadeli karşılıklar	20	37.902	24.830
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar		6.744	5.583
- Diğer kısa vadeli karşılıklar		31.158	19.247
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	16	36.863	52.571
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		2.992.785	2.224.083
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	18	975.980	171.113
Diğer borçlar	10	400.885	1.118.662
- İlişkili taraflara diğer borçlar	6	213.563	953.773
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar		187.322	164.889
Uzun vadeli karşılıklar	20	9.262	8.673
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar		9.262	8.673
Ertelenmiş gelirler		--	22
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	22	62.647	38.502
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		1.448.774	1.336.972
Toplam yükümlülükler		4.441.559	3.561.055
ÖZKAYNAKLAR			
Ana ortaklığa ait özkaynaklar			
Ödenmiş sermaye	23	108.917	108.917
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler		954.941	551.323
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler		376.944	280.931
Birikmiş zararlar		(138.371)	(228.162)
Net dönem kârı		1.325.635	743.037
Ana ortaklığa ait özkaynaklar toplamı		2.628.066	1.456.046
Kontrol gücü olmayan paylar toplamı	23	(7.301)	(10.689)
Toplam özkaynaklar		2.620.765	1.445.357
Toplam kaynaklar		7.062.324	5.006.412

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
1 Ocak 2017 - 31 Aralık 2017 Dönemine Ait
Konsolide Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

<i>Dipnot</i>	Bağımsız denetimden geçmiş 2017	Bağımsız denetimden geçmiş 2016
Hasılat	24	4.806.941
Satışların maliyeti (-)		(3.360.779)
Brüt kar		1.446.162
Genel yönetim giderleri (-)	25	(183.383)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	25	(146.134)
Araştırma ve geliştirme giderleri	25	(28.362)
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların karlarında/(zararlarındaki) vergi sonrası pay	13	128.822
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	662.456
Esas faaliyetlerden diğer giderler	26	(337.824)
Esas faaliyet karı		1.541.737
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	27	1.731
Yatırım faaliyetlerinden giderler	27	(246)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		1.543.222
Finansman gelirleri	28	88.828
Finansman giderleri	28	(182.809)
Finansman giderler, net		(93.981)
Vergi öncesi kar		1.449.241
Vergi giderleri		
Dönem vergi gideri	22	(98.694)
Ertelenmiş vergi (gideri)/geliri	22	(27.064)
Dönem karı		1.323.483
Dönem karının dağılımı:		
Ana ortaklık payları		1.325.635
Kontrol gücü olmayan paylar		(2.152)
Dönem karı		1.323.483
Diğer kapsamlı gelirler		
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak		
Yurtdışı faaliyetlerden oluşan yabancı para çevrim farkları		403.893
Toplam diğer kapsamlı gelir		403.893
Toplam kapsamlı gelirler		1.727.376
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:		
Ana ortaklık payları		1.729.253
Kontrol gücü olmayan paylar		(1.877)
Toplam kapsamlı gelir		1.727.376

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

	Ödenmiş sermaye	Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderler	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Birikmiş kârlar		Ana ortaklığa ait özkaynaklar toplamı	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar toplamı
		Yabancı para çevrim farkları	Yasal yedekler	Geçmiş yıllar kârları/ (zararları)	Net dönem karı			
1 Ocak 2017 itibarıyla bakiye	108.917	551.323	280.931	(228.162)	743.037	1.456.046	(10.689)	1.445.357
Toplam kapsamlı gelir								
Dönem karı	--	--	--	--	1.325.635	1.325.635	(2.152)	1.323.483
Yurtdışı faaliyetlerden oluşan yabancı para çevrim farkları	--	403.618	--	--	--	403.618	275	403.893
Toplam kapsamlı gelir	--	403.618	--	--	1.325.635	1.729.253	(1.877)	1.727.376
Ana ortaklara ait işlemler								
Bağlı ortaklıklarda kontrol gücü olmayan paylara temettü ödemesi	--	--	--	--	--	--	(125)	(125)
Kontrol gücü olmayan paylar tarafından sermaye arttırılması	--	--	--	--	--	--	3.040	3.040
Kontrol gücü olmayan payı olan bağlı ortaklık kuruluşu	--	--	--	--	--	--	2.350	2.350
Temettü ödemeleri	--	--	--	(557.233)	--	(557.233)	--	(557.233)
Transferler	--	--	96.013	647.024	(743.037)	--	--	--
Ana ortaklara ait işlemler toplamı	--	--	96.013	89.791	(743.037)	(557.233)	5.265	(551.968)
31 Aralık 2017 itibarıyla bakiye	108.917	954.941	376.944	(138.371)	1.325.635	2.628.066	(7.301)	2.620.765

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Hesap Dönemine Ait

Konsolide Özkaynaklar Değişim Tablosu (devamı)

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

	Ödenmiş sermaye	Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderler	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Birikmiş kârlar		Ana ortaklığa ait özkaynaklar toplamı	Kontrol gücü olmayan paylar	Özkaynaklar toplamı
		Yabancı para çevrim farkları	Yasal yedekler	Geçmiş yıllar kârları/ (zararları)	Net dönem karı			
1 Ocak 2016 itibarıyla bakiye	108.917	128.758	157.425	272.262	508.891	1.176.253	280.572	1.456.825
Toplam kapsamlı gelir								
Dönem karı	--	--	--	--	743.037	743.037	(4.148)	738.889
Yurtdışı faaliyetlerden oluşan yabancı para çevrim farkları	--	422.565	--	--	--	422.565	71	422.636
Toplam kapsamlı gelir	--	422.565	--	--	743.037	1.165.602	(4.077)	1.161.525
Ana ortaklara ait işlemler								
Bağlı ortaklıklarda kontrol gücü olmayan paylara temettü ödemesi	--	--	--	--	--	--	(3)	(3)
Kontrol değişimine sebep olmayan konsolide edilen bağlı ortaklıklardaki kontrol gücü olmayan pay değişimleri (Dipnot 4.1)	--	--	28.697	(914.506)	--	(885.809)	(287.791)	(1.173.600)
Kontrol gücü olmayan payı olan bağlı ortaklık kuruluşu	--	--	--	--	--	--	523	523
Kontrol gücü olmayan payı olan tasfiye edilmiş bağlı ortaklıkların etkisi	--	--	--	--	--	--	87	87
Transferler	--	--	94.809	414.082	(508.891)	--	--	--
Ana ortaklara ait işlemler toplamı	--	--	123.506	(500.424)	(508.891)	(885.809)	(287.184)	(1.172.993)
31 Aralık 2016 itibarıyla bakiye	108.917	551.323	280.931	(228.162)	743.037	1.456.046	(10.689)	1.445.357

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

	Dipnot	Bağımsız denetimden geçmiş 2017	Bağımsız denetimden geçmiş 2016
A. İşletme faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları		1.281.071	486.974
Dönem karı		1.323.483	738.889
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		132.725	299.690
Amortisman ve itfa gideriyle ilgili düzeltmeler	14,15	56.973	44.264
Şüpheli alacaklarla ilgili düzeltmeler	26	14.223	39.750
Çalışanlara sağlanan uzun vadeli faydalar karşılığıyla ilgili düzeltmeler	20	2.449	3.375
Karşılıklarla ilgili düzeltmeler, net	20	11.911	(1.331)
İzin karşılıklarıyla ilgili düzeltmeler, net	20	1.161	(297)
Özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilen yatırımların karlarındaki paylar ile ilgili düzeltmeler	13	(128.822)	(103.211)
Alınan depozito ve teminatlarla ilgili düzeltmeler	28	(14.489)	10.640
Faiz gelir ve giderleriyle ilgili düzeltmeler		1.349	(11.630)
İmtiyazlı hizmet anlaşmalarından doğan alacakların gerçeğe uygun değer farkı ile ilgili düzeltmeler	26	(188.398)	(150.360)
Güncellenmiş alternatif yatırım getiri tutarı ile ilgili düzeltmeler	26	(88.672)	(68.715)
Gerçekleşmemiş kur farkı kar zararları/(karları) ve çevrim farkları		340.777	385.518
Vergi giderleriyle ilgili düzeltmeler	22	125.758	151.544
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan net kazançla ilgili düzeltmeler	27	(1.495)	143
İşletme sermayesindeki değişimler		(117.946)	(514.496)
Stoklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		17.281	3.426
Ticari alacaklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		(687.431)	(727.450)
Çalışanlara sağlanan faydalar ile ilgili borçlardaki değişimlerle ilgili düzeltmeler		4.208	10.550
Diğer alacaklar ve esas faaliyetler sonucu oluşan diğer dönen ve duran varlıklardaki değişimle ilgili düzeltmeler		(33.996)	(34.025)
Ticari borçlardaki değişimle ilgili düzeltmeler		(25.914)	309.980
Peşin ödenmiş giderlerdeki değişimle ilgili düzeltmeler		(124.916)	90.340
Ertelenmiş gelirlerdeki değişimle ilgili düzeltmeler		718.003	(206.930)
Esas faaliyetler sonucu oluşan diğer borçlar ve diğer yükümlülüklerdeki değişimle ilgili düzeltmeler		14.819	39.613
Faaliyetlerde kullanılan nakit akışları		(57.191)	(37.109)
Ödenen kıdem tazminatları	20	(1.860)	(1.559)
Şüpheli alacaklardan tahsilatlar	26	10.419	11.458
Ödenen vergiler		(65.750)	(47.008)
B. Yatırım faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları		(36.389)	(305.274)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		22.374	1.290
Satılmaya hazır finansal varlık yatırımlarındaki sermaye artışlarına katılımlar	8	(3.448)	(1.001)
Satılmaya hazır finansal varlık yatırım satışlarından nakit girişi/ (satın alımlarından nakit çıkışı)		383	2.298
Maddi duran varlık edinimlerinden nakit çıkışları	14	(54.818)	(306.484)
Maddi olmayan duran varlık edinimlerinden nakit çıkışları	15	(799)	(2.133)
İştiraklerden ve müştereken kontrol edilen ortaklıklardan temettü gelirleri	13	589	756
İştirakliklerinin sermaye artışına katılımı	13	(670)	--

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Nakit Akış Tablosu (devamı)

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

	Bağımsız denetimden geçmiş 2017	Bağımsız Denetimden geçmiş 2016
C. Finansman faaliyetlerinde kullanılan nakit akışları	(1.177.666)	(184.015)
İlişkili taraf borçlanmalarından kaynaklanan nakit çıkışları	(1.305.081)	(348.990)
İlişkili taraflara ödenen faiz	(45.090)	(21.250)
İlişkili taraflardan alınan faiz	49.994	36.331
Ödenen temettüleri	(542.153)	(3)
Bağlı ortaklık sermaye artışlarına kontrol gücü olmayan pay sahipleri tarafından katılımlar	3.040	--
Kontrol gücü olmayan payı olan bağlı ortaklık alımı	2.350	523
Kullanımı sınırlı nakit ve nakit benzerlerindeki değişim	7 (140.461)	12.221
Borçlanmalar /(borçlanmaların geri ödemesi) ile ilgili net nakit akışı	765.839	113.940
Ödenen depozito ve garantiler	28 (6.253)	(3.451)
Ödenen faizler	40.149	26.664
Nakit ve nakit benzerlerindeki net değişim (A+B+C)	67.016	(2.315)
D. Dönem başındaki nakit ve nakit benzerleri	25.740	28.055
Dönem sonundaki nakit ve nakit benzerleri (A+B+C+D)	7 92.756	25.740

İlişikteki dipnotlar bu konsolide finansal tabloların ayrılmaz bir parçasıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Döneme Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

<u>Dipnot</u>	<u>Açıklama</u>	<u>Sayfa</u>
1	Rapor konusu kuruluş ve faaliyet konusu	9-13
2	Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar	13-15
3	Önemli muhasebe politikaları	16-40
4	Bağlı ortaklık ve kontrol gücü olmayan pay alım ve satımları	40
5	Diğer işletmelerdeki paylar	40
6	İlişkili taraf açıklamaları	40-42
7	Nakit ve nakit benzerleri	43
8	Finansal yatırımlar	43-45
9	Ticari alacak ve borçlar	45-47
10	Diğer alacak ve borçlar	48-49
11	Stoklar	50
12	Peşin ödemeler ve ertelenmiş gelirler	50
13	Özkaynak yöntemi ile muhasabeleştirilen yatırımlar	51-54
14	Maddi duran varlıklar	55-56
15	Maddi olmayan duran varlıklar	57
16	Diğer varlık ve yükümlülükler	58
17	Devam eden inşaat sözleşmeleri alacakları ve hakediş bedelleri	58
18	Borçlanmalar	59-61
19	Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	61
20	Karşılıklar	62-63
21	Taahhütler	63-65
22	Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil)	65-72
23	Sermaye ve yedekler	73-74
24	Hasılat	74
25	Faaliyet giderleri	75-76
26	Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler	77
27	Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler	77
28	Finansman gelirleri/(giderleri)	77-78
29	Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi	78-93
30	Grup şirketleri	94-95
31	Bölümlere göre raporlama	95-96
32	Raporlama döneminden sonraki olaylar	96

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Döneme Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

1 Rapor konusu kuruluş ve faaliyet konusu

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (“Çalık Enerji” veya “Şirket”) 1998 yılında, farklı coğrafyalarda doğalgaz ve petrol kaynaklarının işletilmesi, arama ve üretim safhalarında ve uluslararası piyasalara sevki ile satışında rol almak üzere Türkiye’de kurulmuştur. Çalık Enerji’nin, Çalık Enerji Türkmenistan, Çalık Enerji Gürcistan, Çalık Enerji Malavi, Çalık Enerji Özbekistan Temsilcilik, Çalık PE Özbekistan Navoi, Çalık PE Özbekistan Turakurgan, Çalık Enerji Libya ve Çalık Enerji Irak olmak üzere 8 şubesi bulunmaktadır.

Çalık Enerji, şirket hisselerinin %95,42’sine sahip ana ortaklık olan Çalık Holding Anonim Şirketi (“Çalık Holding”) tarafından yönetilmektedir. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Çalık Enerji’nin ortaklık yapısı Dipnot 23’te belirtilmiştir. Çalık Enerji tescil adresi olan Büyükdere Caddesi No:163/A Zincirlikuyu, İstanbul adresinde kurulmuştur.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Çalık Enerji’nin 28 adet (31 Aralık 2016: 24) bağlı ortaklığı (“Bağlı Ortaklıklar”) ve 4 adet (31 Aralık 2016: 4 adet) iş ortaklığı (“İş ortaklıkları”) (burada ve bundan sonra “Grup” olarak bahsedilecektir) bulunmaktadır. Grup’un 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla konsolide finansal tabloları, Çalık Enerji, bağlı ortaklıkları ve iş ortaklıklarındaki paylarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Grup’un bünyesinde çalışan sayısı 1.503’dür. (31 Aralık 2016: 1.343).

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Çalık Enerji’nin konsolidasyon kapsamına dahil edilen bağlı ortaklıklar ve müştereken kontrol edilen ortaklıkları ile bunların buldukları ülkeler, faaliyetleri ve faaliyet alanları aşağıdaki gibidir:

<u>Şirket adı</u>	<u>Ortaklık tipi</u>	<u>Ülke</u>
Adacami Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Akılcı Bilişim Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş.(*)	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Ant Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Atayurt İnşaat A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Çalık Diamond Solar Enerji A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Çalık Elektrik Dağıtım A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Çalık Enerji Dubai FZE	Bağlı Ortaklık	BAE – Dubai
Çalık Enerji Elektrik Üretim ve Madencilik A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Calik Enerji Swiss AG(*)	Bağlı Ortaklık	İsviçre
Çalık Georgia LLC (*)	Bağlı Ortaklık	Gürcistan
Çalık Limak Adi Ortaklığı	İş ortaklığı	Türkiye
Çalık NTF Elektrik Üretim ve Madencilik A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Çalık Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim Limited Şirketi	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Çedaş Elektrik Dağıtım Yatırımları A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Demircili Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Doğu Aras Enerji Yatırımları A.Ş.	İş ortaklığı	Türkiye
Enerji Sabz Pouya Pars A.Ş.(*)	Bağlı Ortaklık	İran
Granite Holding N.V. (*)	Bağlı Ortaklık	Hollanda
Hamerz Green Energy (*)	Bağlı Ortaklık	İran
JSC Calik Georgia Wind	Bağlı Ortaklık	Gürcistan
Kızılırmak Enerji Elektrik A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Kosova Çalık Limak Energy S.H.A.	İş ortaklığı	Kosova
LC Electricity Supply and Trading d.o.o.	İş ortaklığı	Sırbistan
Mayestan Green Energy (*)	Bağlı Ortaklık	İran
Momentum Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Onyx Trading Innovation FZE	Bağlı Ortaklık	BAE – Dubai
Technological Energy N.V.	Bağlı Ortaklık	Hollanda
Technovision Mühendislik Danışmanlık ve Dış Ticaret A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Türkmen’in Altın Asrı Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Yeşilçay Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye
Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş.	Bağlı Ortaklık	Türkiye

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Döneme Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

1 Rapor konusu kuruluş ve faaliyet konusu(devamı)

(*) Grup’un bağlı ortaklıkları olan Akılcı Bilişim Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş., Çalık Georgia LLC, Calik Enerji Swiss AG, Enerji Sabz Pouya Pars A.Ş. Granite Holding N.V. Hamerz Green Energy ve Mayestan Green Energy gayri faal ya da yeni kurulmuş şirketler olup 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara etkilerinin önemsiz olmaları sebebiyle konsolidasyona dahil edilmemişlerdir.

Adacami Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. (“Adacami Enerji”)

Adacami Enerji, elektrik enerjisi tesisi inşası, kiralaması, işletmesi ve elektrik satışı amacıyla 2009 yılında kurulmuştur.

Akılcı Bilişim Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş. (“Akılcı Bilişim”)

Akılcı Bilişim, 2 Mayıs 2017 tarihinde İstanbul’da kurulmuştur. Şirket raporlama tarihi itibarıyla gayri faaldir.

Amethyst Holding N.V. (“Amethyst”)

Amethyst, holding faaliyetleri yürütmek amacıyla 6 Mart 2017 tarihinde Hollanda’da kurulmuştur. Aynı yıl içerisinde Çalık Grubu şirketlerinden Lidya Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.’ye satılmıştır.

Ant Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi (“Ant Enerji”)

Ant Enerji, enerji satış, pazarlama, dağıtımını yapmak amacıyla 2006 yılında İstanbul’da kurulmuştur.

Atayurt İnşaat A.Ş. (“Atayurt İnşaat”)

Atayurt İnşaat, enerji üretim santrali inşa etmek ve ilgili servis, onarım ve bakımı sağlamak amacıyla 2009 yılında kurulmuştur.

Çalık Diamond Solar Enerji A.Ş. (“Çalık Solar Enerji”)

Çalık Solar Enerji, 2012 yılında kurulmuş olup ana faaliyet konusu her türlü güneş enerjisi santrali projelerinin geliştirilmesi ve inşa edilmesidir.

Çalık Elektrik Dağıtım A.Ş. (“ÇEDAŞ”)

ÇEDAŞ, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’nun mevzuat hükümleri uyarınca elektrik dağıtımını ve satışı ve bu faaliyetlerdeki şirketlere iştirak etmek amacıyla 2010 yılında kurulmuştur.

Çalık Enerji Dubai FZE (“Çalık Enerji Dubai”)

Çalık Enerji Dubai, Jebel Ali Serbest Bölge, Dubai’de kurulmuştur. Çalık Enerji Dubai’nin Türkmenistan’da şubesi bulunmaktadır.

Çalık Enerji Elektrik Üretim ve Madencilik A.Ş. (“Çalık Elektrik”)

Çalık Elektrik, elektrik üretim tesisleri kurmak, çalıştırmak ve kiralamak amacıyla 2004 yılında İstanbul’da kurulmuştur.

Calik Enerji Swiss AG (“Çalık Swiss”)

Çalık Swiss, imtiyaz ya da diğer hakların alımı, yönetimi ve kullanımının yanısıra enerji santrallerinin inşaatı ve bakımı, başta elektrik sektörü olmak üzere enerji sektöründe faaliyet gösteren diğer grup şirketlerinin geliştirilmesi ve finansman kaynakları bulunması konusunda hizmet verilmesi amacıyla 27 Nisan 2017 tarihinde İsviçre’de kurulmuştur.

Çalık Georgia LLC (“Çalık Georgia”)

Çalık Georgia, 2015 yılında Tiflis’te Gürcistan’da hidroelektrik santrallerin mühendislik, tedarik ve inşaatının yapılması ile Gürcistan’da üretilen elektriğin ticaretinin yapılması amacıyla kurulmuştur. Şirket, yeni kurulmuş olup, raporlama tarihi itibarıyla gayrifaal durumdadır.

Çalık Limak Adi Ortaklığı

Çalık Limak Adi Ortaklığı, 2013 yılında ÇEDAŞ ve Limak Yatırım Enerji Üretim İşletme Hizmetleri ve İnşaat A.Ş.’ye (“Limak Yatırım”) ait iş ortaklığı olarak ve tamamı Çalık Enerji ve Limak Yatırım’a ait iş ortaklığı olan Kosova Çalık Limak Enerji tarafından sahip olunan Kosova Electricity Distribution and Supply Company ISC firmasına her türlü teknik ekipman sağlamak amacıyla kurulmuştur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

1 Rapor konusu kuruluş ve faaliyet konusu (devamı)

Çalık NTF Elektrik Üretim ve Madencilik A.Ş. (“Çalık NTF”)

Çalık NTF, elektrik üretim tesisleri kurmak, işletmek ve kiralamak amacıyla 2006 yılında İstanbul’da kurulmuştur.

Çalık Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim Limited Şirketi (“Çalık Rüzgar”)

Çalık Rüzgar, elektrik enerjisi tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması amacıyla kurulmuştur.

Çedaş Elektrik Dağıtım Yatırımları A.Ş. (“ÇED”)

ÇED, enerji piyasasını düzenleyen mevzuat hükümlerine uygun olarak elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin dağıtımı ve satışı ile enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketler kurulması veya bunlara iştirak edilmesi, iştirak edilen veya yeni kurulan bu şirketlerin yönetimlerinin tayin edilmesi, bu şirketlere teknik, mali, bilgi işlem ve insan kaynakları yönetimi ile diğer konularda danışmanlık hizmeti sağlanması, yeni kurulan veya iştirak ettiği şirketlerin teknik, idari ve mali organizasyonlarında destek sağlanması ve bu şirketler aracılığıyla sınai veya ticari yatırımlar yapılması faaliyetlerini yürütmektedir.

Demircili Rüzgar Enerjisi Elektrik Üretim A.Ş. (“Demircili Rüzgar”)

Demircili Rüzgar, elektrik enerjisi üretim tesisi kurulması, işletmeye alınması, kiralanması, elektrik enerjisi üretimi, üretilen elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin müşterilere satış faaliyetinde bulunmak üzere 23 Şubat 2017 tarihinde İstanbul’da kurulmuştur.

Doğu Aras Enerji Yatırımları A.Ş. (“Doğu Aras”)

5 Mayıs 2013 tarihinde ÇED ve Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda Sanayi Ticaret A.Ş. (“Kiler Alışveriş”) arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında Doğu Aras, ÇED ve Kiler Alışveriş tarafından sermaye sahiplik oranları sırasıyla %49 ve %51 olacak şekilde elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin dağıtımı ve perakende veya toptan satışı amacıyla enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketler kurulması veya bunlara iştirak edilmesi, iştirak edilen veya yeni kurulan bu şirketlerin yönetimlerinin tayin edilmesi, bu şirketlere teknik, mali, bilgi işlem ve insan kaynakları yönetimi ile diğer konularda danışmanlık hizmeti sağlanması, yeni kurulan veya iştirak ettiği şirketlerin teknik, idari ve mali organizasyonlarda destek sağlanması ve bu şirketler aracılığıyla sınai veya ticari yatırımlar yapılması amacıyla bir iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

Doğu Aras, 28 Haziran 2013 tarihinde imzalanan hisse devir sözleşmesine istinaden Kars, Ardahan, Iğdır, Erzincan, Ağrı, Bayburt ve Erzurum bölgelerinde elektrik dağıtım ve satışı yapan ve kamuya ait olan Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. (“EDAŞ”) ve Aras Elektrik Perakende Satış A.Ş. (“EPAS”) paylarının tamamını özelleştirme kapsamında açılan ihaleye girerek satın almıştır.

Enerji Sabz Pouya Pars A.Ş. (“Enerji Sabz Pouya Pars”)

Enerji Sabz Pouya Pars, 2017 yılında İran’da kurulmuştur. Şirket, hammadde, endüstriyel parça ve aletler gibi tüm izinli ticari ürünlerin alışverişi, ihracat ve ithalatı gibi ticari ve iktisadi faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur.

Granite Holding N.V. (“Granite”)

Granite Holding, holding faaliyetleri yürütmek amacıyla 3 Mart 2017 tarihinde Hollanda’da kurulmuştur.

Hamerz Green Energy (“Hamerz Green Energy”)

Hamerz Green Energy, 2016 yılında İran’da kurulmuştur. Şirket, hammadde, endüstriyel parça ve aletler gibi tüm izinli ticari ürünlerin alışverişi, ihracat ve ithalatı gibi ticari ve iktisadi faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

1 Rapor konusu kuruluş ve faaliyet konusu(devamı)

JSC Çalık Georgia Wind ("JSC Georgia")

JSC Georgia, 2015 yılında Tiflis'te Gürcistan'da enerji altyapısı geliştirmek, güneş ve rüzgar santrali projelerinin geliştirilmesi ile bunların finansman, inşaat ve uzun dönemli işletilmesine sponsor sağlanması amacıyla kurulmuştur.

Kızılırmak Enerji Elektrik A.Ş. ("Kızılırmak")

Kızılırmak, her çeşit doğalgazı ve ham petrolü ve türev ürünlerini ithal etmek, ihraç etmek, dağıtmak ve işletmek amacıyla 2005 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Kosova Çalık Limak Energy SH.A. ("KÇLE")

KÇLE, 17 Eylül 2012 tarihinde ÇEDAŞ, Çalık Enerji ve Limak Yatırım arasında imzalanan müşterek yönetim anlaşması kapsamında iş ortaklığı olarak kurulan KÇLE şirketinin toplam sermayesine ÇEDAŞ, Çalık Enerji ve Limak Yatırım sırasıyla %25, %25 ve %50 oranlarında iştirak etmişlerdir. 2015 yılı içerisinde ÇEDAŞ tarafından sahip olunan ve KÇLE'in %25'ini temsil eden hisseler Çalık Enerji'ye devrolmuştur.

8 Mayıs 2013 tarihinde KÇLE, Kosova Cumhuriyeti'nde elektrik dağıtım ve tedarik faaliyetlerini yürüten Kompania Per Distribuim Dhe Fumizim Me Energji Elektrike SH.A ("KEDS") isimli kamu iktisadi kuruluşunun paylarının tamamını özelleştirme kapsamında Kosova Cumhuriyeti Hükümeti tarafından açılan ihaleye girerek satın almıştır.

LC Electricity Supply and Trading d.o.o ("LC Electricity")

LC Electricity, 2014 yılında Türkmen'in Altın Asrı Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. ("Türkmen Elektrik") ve Limak Yatırım'ın toplam sermayesine %50 oranlarında eşit iştirak etmesiyle Sırbistan'da kurulan bir iş ortaklığıdır. Şirket'in kuruluş amacı elektrik ticareti ve bu faaliyet kapsamında her türlü mal ve hizmet alım satımıdır.

Mayestan Clean Energy ("Mayestan Clean Energy")

Mayestan Clean Energy, 2016 yılında İran'da kurulmuştur. Şirket, hammadde, endüstriyel parça ve aletler gibi tüm izinli ticari ürünlerin alışverişi, ihracat ve ithalatı gibi ticari ve iktisadi faaliyetleri yürütmek amacı ile kurulmuştur.

Momentum Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Momentum Enerji")

Momentum Enerji, elektrik enerjisi tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması için 2008 yılında kurulmuştur.

Onyx Trading Innovation FZE ("Onyx Trading Innovation FZE")

Onyx Trading Innovation FZE 2016 yılında Dubai'de kurulmuştur.

Technological Energy N.V. (Technological N.V.)

Technological Energy, 8 Haziran 2016 tarihinde Hollanda'da kurulmuştur. Şirket raporlama tarihi itibarıyla gayrifaaldır.

Technovision Mühendislik, Danışmanlık ve Dış Ticaret A.Ş. ("Technovision")

Technovision, makine ve inşaat mühendisliği hizmeti ve danışmanlık hizmeti vermek amacıyla 1994 yılında Ankara'da kurulmuştur. 2015 yılında şirket hisselerinin %90,00'ı, Grup şirketlerine mühendislik ve danışmanlık hizmeti vermek amacıyla Çalık Enerji tarafından satın alınmıştır.

Türkmen'in Altın Asrı Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş.

Türkmen Elektrik, elektrik dağıtımı ve satışı yapmak amacıyla 2000 yılında İstanbul'da kurulmuştur.

Yeşilçay Enerji Elektrik Üretim Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Yeşilçay Enerji")

Yeşilçay Enerji, elektrik enerjisi tesisi inşası ve işletmesi, üretimi, elektrik satış ve pazarlaması ile maden cevheri araştırma ve üretimi amacıyla 2008 yılında kurulmuştur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

1 Rapor konusu kuruluş ve faaliyet konusu(devamı)

Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş. (“YEDAŞ”)

YEDAŞ, Samsun, Ordu, Amasya, Çorum ve Sinop illerinde elektrik enerjisi dağıtım alanında faaliyet göstermek amacıyla, 2010 yılında özelleştirme kapsamında Grup tarafından 30 yıllık bir süre için devralınarak faaliyetlerine başlamıştır.

4628 sayılı Enerji Piyasası Kanunu'nun 3'ncü maddesi uyarınca elektrik dağıtım şirketlerinin 1 Ocak 2013 tarihine kadar dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayrıştırmaya yönelik yasal zorunluluk bulunmaktadır. Bu kapsamda Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop illerini kapsayan bölgede dağıtım, perakende hizmetleri faaliyetlerini yürütmekte olan YEDAŞ, 31 Aralık 2012 tarihinde dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayrıştırmıştır. Bu karar kapsamında YEPAŞ 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren faaliyetlerine başlamıştır.

Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş. (“YEPAS”)

4628 sayılı Enerji Piyasası Kanunu'nun 3'ncü maddesi uyarınca elektrik dağıtım şirketlerinin 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayrıştırmaya yönelik yasal zorunluluk bulunmaktadır. Bu kapsamda Samsun, Ordu, Çorum, Amasya ve Sinop illerini kapsayan bölgede dağıtım, perakende hizmetleri faaliyetlerini yürütmekte olan YEDAŞ, 31 Aralık 2012 tarihinde dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini ayırmıştır. Bu karar kapsamında YEPAS, elektrik ve elektrikle ilgili ürünlerin perakende satışı amacıyla 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren YEDAŞ'tan kısmi bölünme ile yasal olarak ayrılarak kurulmuştur.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

a) Uygunluk beyanı

Grup'un konsolide finansal tabloları Sermaye Piyasası Kurulu'nun (“SPK”) 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan II-14.1 No'lu “Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği” (“Tebliğ”) hükümleri uyarınca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (“KGK”) tarafından yayımlanan ve yürürlüğe girmiş olan Türkiye Muhasebe Standartları'na (“TMS”) uygun olarak hazırlanmıştır. TMS; Türkiye Muhasebe Standartları, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar ile KGK tarafından duyurulan ilke kararlarından oluşmaktadır.

Ayrıca konsolide finansal tablolar ve bunlara ilişkin açıklayıcı notlar SPK tarafından 7 Haziran 2013 tarihli duyuru ile açıklanan “Finansal Tablo ve Dipnot Formatları Hakkında Duyuru”su ile açıklanan formatlara uygun olarak ve zorunlu kılınan bilgiler dahil edilerek sunulmuştur.

Grup'un Türkiye'de faaliyet gösteren şirketleri, muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve yasal finansal tabloların Türk Lirası (“TL”) olarak hazırlanmasında, Tek Düzen Hesap Planı, Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu'nu tarafından belirlenen muhasebe prensiplerini kullanmaktadır.

Grup'un yabancı ülkelerde faaliyet gösteren şirketleri, faaliyet gösterdikleri ülkelerin genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine ve o ülkelerin mevzuatına göre muhasebe kayıtlarını tutmakta ve yasal finansal tablolarını hazırlamaktadırlar.

Grup'un Türkiye'de faaliyet gösteren şirketleri için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere KGK tarafından yayımlanmış TMS 29 “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” Standardı (“TMS 29”) kapsamında olan enflasyon muhasebesi uygulamasına son verilmiştir.

Konsolide finansal tablolar Grup yönetimi tarafından yayımlanmak üzere 12 Mart 2018 tarihinde onaylanmıştır. Genel Kurul ve ilgili düzenleyici kurumlar konsolide finansal tabloları yayımlanmasından sonra değiştirme hakkına sahiptir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

b) Ölçüm esasları

Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değeriyle değerlendirilen türev finansal araçlar haricinde, tarihsel maliyet esasına göre ve Türkiye’de faaliyet gösteren şirketler için 31 Aralık 2004 tarihinde sona eren enflasyon etkilerinden arındırılarak hazırlanmıştır.

c) Geçerli ve sunum para birimi

Grup’un konsolide finansal tabloları Çalık Enerji’nin geçerli para birimi olan TL cinsinden sunulmuştur. Yurtdışında faaliyet sürdüren Grup şirketleri ise muhasebe kayıtlarını faaliyet gösterdikleri ülke kanunları ve uygulamalarına göre kendi geçerli para birimlerine uygun hazırlamaktadırlar. Ancak finansal tabloları ana ortaklığın geçerli para birimi olan TL olarak sunulmaktadır. Aksi belirtilmedikçe TL olarak sunulan bütün finansal bilgiler en yakın bin TL’ye yuvarlanmıştır.

31 Aralık 2017 ve 31 Aralık 2016 tarihlerinde Grup tarafından kullanılan döviz kurları aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2017</u>	<u>31 Aralık 2016</u>
Amerikan Doları	3,7719	3,5192
Avro	4,5155	3,7099
İngiliz Sterlini	5,0803	4,3189
Irak Dinarı	0,0032	0,0027
Gürcistan Lari	1,4551	1,3296
Libya Dinarı	2,7655	2,4820
Türkmenistan Manatı	1,0777	1,0055
Özbekistan Somu	0,0005	0,0011

Çalık Enerji’nin şubelerinden Çalık Enerji Türkmenistan Şube ve Özbekistan’da bulunan Çalık Enerji Özbekistan Temsilcilik Ofisi, 2017 yılında geçerli para birimlerini TMS 21 “Kur Değişiminin Etkileri” Standardı uyarınca, 1 Temmuz 2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere sırasıyla, geçerli para birimini Türkmenistan Manatı ve Özbekistan Somu’ndan ABD Doları (“USD”) olarak değiştirmiştir. Grup, Türkmenistan ve Özbekistan’da yeni mühendislik hizmetleri, tedarik işlemleri ve inşaat projelerine başlamıştır ve bu projelerini bu ülkede bulunan şubeler aracılığıyla yürütmektedir. Yeni sözleşmelerle beraber şubelerin yürüttüğü projelerin gelirleri ağırlıklı olarak USD olarak tahsil edilmekle beraber maliyetlerin de önemli bir kısmını USD harcamalar oluşturmaktadır. 2017 yılında şubelerin kendi para birimleri olan Türkmenistan Manatı ve Özbekistan Somu’nun piyasa ve faaliyet unsurları açısından Grup’un bulunduğu temel ekonomik çevreyi yansıtmadaki etkisi azalmış, bu nedenle 1 Temmuz 2017 itibarıyla geçerli para birimi bu ülkelerde bulunan şubeler için USD olarak değiştirilmiştir.

d) Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerindeki değişiklik ve hatalar

Uygulanan değerlendirme ilkeleri ve muhasebe politikaları sunumu yapılan tüm dönem bilgilerinde tutarlı bir şekilde uygulanmıştır. Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

e) Muhasebe tahminleri

Konsolide finansal tabloların TMS’ye uygun olarak hazırlanması, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarları, gelir ve giderleri ve muhasebe ilkelerinin uygulanmasını etkileyecek bazı tahmin ve yorumların yapılmasını gerektirmektedir. Gerçekleşen sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

2 Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

e) Muhasebe tahminleri (devamı)

Tahminler ve tahminlerin temelini teşkil eden varsayımlar sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Muhasebe tahminlerindeki güncellemeler tahminlerin güncellemesinin yapıldığı dönemde ve bu güncellemelerden etkilenen müteakip dönemlerde kayıtlara alınır.

Gelecek dönem konsolide finansal tablolarında önemli bir düzeltme yapılması riskini içeren tahminler ve varsayımlarla ilgili belirsizliklere ait bilgiler aşağıdaki dipnotlarda açıklanmıştır:

Dipnot 9 – Ticari alacak karşılıkları / Devam eden inşaat sözleşmeleri: Ticari alacaklardaki değer düşüklüğü kaybı, Grup Yönetimi'nin ticari alacaklar tutarının miktarı, geçmiş deneyimler ve genel ekonomik koşullar ile ilgili değerlendirmesine dayanmaktadır. Grup, ticari alacaklarının tahsil edilebilirliğini dönemsel olarak takip etmekte ve geçmiş yıllardaki tahsilat oranlarını esas alarak tahsilatı şüpheli alacaklardan doğabilecek muhtemel zararları için şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır. Eğer ekonomik koşullar, tahsilat eğilimleri veya diğer belirgin sektör eğilimleri Grup Yönetimi'nin tahminlerinden daha kötü gerçekleşirse, konsolide finansal tablolarda yer alan şüpheli ticari alacak karşılığı tutarı gerçekleşen şüpheli alacakları karşılamayabilir.

Toplam inşaat sözleşme maliyetinin toplam inşaat sözleşme hasılatından fazla olması olası ise, beklenen zarar doğrudan giderleştirilmektedir. İş performansında, iş şartlarında ve sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler maliyet ve gelir revizyonuna sebep olabilmektedir. Bu revizyonlar, belirlendiği dönemde konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Kar teşvikleri gerçekleşmeleri makul bir şekilde garanti edildiğinde gelire dahil edilmektedir.

Bir inşaat sözleşmesinin sonucu güvenilir bir şekilde tahmin edilemediği durumda sözleşme hasılatı oluşan sözleşme maliyetlerinin geri alınabilir tutarı kadar muhasebeleştirilmektedir. Sözleşme maliyetleri oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilmektedirler.

Dipnot 6 – Grup yönetimi, ilişkili taraflardan diğer alacaklarını tahmini nakit akışlarına bağlı olarak dönen /duran varlıklar içerisinde sınıflandırmıştır.

Dipnot 14 ve Dipnot 15 – Maddi ve diğer maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürleri: Grup Yönetimi maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömürlerinin belirlenmesinde teknik ekibinin tecrübeleri ve ileriye dönük pazarlama ve yönetim stratejileri doğrultusunda önemli varsayımlarda bulunmaktadır.

Dipnot 20 – Dava karşılıkları: Grup Yönetimi, halen devam eden davalar için Grup'tan muhtemel olarak tahmin ettiği nakit çıkışları üzerinden bir karşılık tutarı hesaplayarak kayıtlara almaktadır.

Dipnot 22 – Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri: Ertelenmiş vergi varlıkları gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle geçici farklardan ve birikmiş zararlardan faydalanmanın kuvvetle muhtemel olması durumunda kaydedilmektedir. Kaydedilecek olan ertelenmiş vergi varlıkların tutarı belirlenirken gelecekte oluşabilecek olan vergilendirilebilir karlara ilişkin önemli tahminler ve değerlendirmeler yapmak gerekmektedir.

Dipnot 29 – Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesi: Gerçeğe uygun değerlerin belirlenmesinde kullanılan gözlemlenebilir ve gözlemlenebilir nitelikte olmayan piyasa bilgilerin kullanılmasında belli başlı tahminler yapılmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları

Aşağıda açıklanan muhasebe politikaları, ilişikteki konsolide finansal tablolarda sunulan tüm dönemlerde ve Grup'un tüm şirketleri tarafından tutarlı bir şekilde uygulanmıştır.

(a) Konsolidasyon ilkeleri

İlişikteki konsolide finansal tablolar, ana şirket Çalık Enerji ve bağlı ortaklıklarının ve iş ortaklıklarının hesaplarını aşağıdaki kısımlarda belirtilen şekilde yansıtmaktadır. Konsolidasyona dahil olan şirketlerin finansal tabloları konsolide finansal tablolara aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

i) İşletme birleşmeleri

İşletme birleşmeleri, kontrolün Grup'a transfer edildiği tarih olan satın alma tarihinde, satın alma metodu kullanılarak muhasebeleştirilir.

Kontrol değerlendirilirken Grup tarafından itfa edilebilir potansiyel oy hakları dikkate alınmaktadır.

Grup, şerefiyeyi, satın alma tarihinde aşağıdaki gibi ölçer:

- transfer edilen satın alma bedelinin gerçeğe uygun değeri; artı
- işletme birleşmelerinde kontrol gücü olmayan paylara ilişkin kayda alınan paylar; artı
- eğer işletme birleşmesi aşamalı olarak gerçekleştiriliyorsa satın alınan şirketteki önceden var olan özkaynak payının gerçeğe uygun değeri; eksi
- satın alınan tanımlanabilir varlıkların ve varsayılan yükümlülüklerin kayıtlara alınan net değeri (genellikle gerçeğe uygun değeri).

Bu uygulamanın sonucunun negatif olması durumunda pazarlıklı satın alma işleminden doğan kazanç, kar veya zararda kayıtlara alınır.

Satın alma bedeli daha önce var olan ilişkilerin hesaplaşılmasıyla ilgili tutarları içermez. Bu tutarlar genellikle kar veya zararda kayıtlara alınır.

İşletme birleşmesiyle bağlantılı olarak Grup'un katlandığı borç veya hisse senedi ihraç masrafları dışındaki işlem maliyetler oluştuğunda anda giderleştirilir.

Koşullu bedel, satın alma tarihindeki gerçeğe uygun değeri ile kayıtlara alınır. Eğer koşullu bedel özkaynak kalemi olarak sınıflanmışsa tekrar değerlendirilmez ve yerine getirildiğinde özkaynaklarda muhasebeleştirilir. Aksi takdirde, koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde sonradan meydana gelen değişimler kar veya zararda kayıtlara alınır.

ii) Bağlı ortaklıklar

Bağlı ortaklıklar Grup tarafından kontrol edilen kuruluşlardır. Grup, bir işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığı veya bu getirilerde hak sahibi olduğu, aynı zamanda bu getirileri işletme üzerindeki gücüyle etkileme imkanına sahip olduğu durumda işletmeyi kontrol etmektedir. Bağlı ortaklıkların finansal tabloları konsolide finansal tablolara kontrolün olduğu tarihten kontrolün ortadan kalktığı tarihe kadar dahil edilmiştir.

Bağlı ortaklıkların muhasebe politikaları, ihtiyaç duyulduğu zaman Grup'un politikalarına uyum sağlaması amacıyla değiştirilir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(a) Konsolidasyon ilkeleri (devamı)

iii) Kontrol gücü olmayan paylar

Kontrol gücü olmayan paylara yapılan düzeltmeler, bağlı ortaklığın satın alınma tarihindeki net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden hesaplanmaktadır.

Grup'un bağlı ortaklıklardaki paylarında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler, ortaklarla yapılan ortaklığa ilişkin işlem olarak muhasebeleştirilir. Kontrol gücü olmayan paylara yapılan düzeltmeler, bağlı ortaklığın net varlık değerinin oransal tutarı üzerinden hesaplanmaktadır. Şerefiye üzerinde bir düzeltme yapılmaz ve kar veya zararda kazanç veya kayıp olarak muhasebeleştirilmez.

iv) Kontrolün kaybedilmesi

Grup, bağlı ortaklık üzerindeki kontrolünü kaybetmesi durumunda, bağlı ortaklığın varlık ve yükümlülüklerini, kontrol gücü olmayan paylarını ve bağlı ortaklıkla ilgili özkaynak altındaki diğer tutarları kayıtlarından çıkarır. Kontrolün kaybedilmesinden kaynaklanan kazanç ya da kayıplar kar veya zarara kaydedilir. Eğer Grup önceki bağlı ortaklığında pay sahibi olmayı sürdürürse bu paylar kontrolün kaybedildiği gün itibarıyla gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür.

v) Ortak kontrole tabi şirketlerden satın almaları

Grup'u kontrol eden sermayedarın kontrolündeki şirketler arasındaki hisse transferlerinden kaynaklanan işletme birleşmeleri, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin başında gerçekleşmiş gibi veya daha sonra ise, ortak kontrolün olduğu tarihte muhasebeleştirilir. Satın alınan varlıklar ve yükümlülükler, Grup'u kontrol eden şirketin konsolide finansal tablolarındaki kayıtlı değerleri ile kayıtlara alınır. Satın alınan şirketlerin özkaynak bileşenleri, Grup özkaynakları içerisindeki aynı hesap kalemlerine eklenir ve oluşan gelir/gider ise doğrudan özkaynak altında kayıtlara alınır.

vi) Müşterek anlaşmalar

Müşterek anlaşmalar, Grup'un müşterek kontrol sahibi olduğu, anlaşmanın getirilerini önemli ölçüde etkileyecek kararların alınmasında oy birliği ile mutabakatın gerektiği sözleşmelerle kurulmuş anlaşmalardır. Müşterek anlaşmalar aşağıdaki şekilde sınıflanır ve muhasebeleştirilirler:

- Müşterek faaliyet – Grup'un bir anlaşmayla ilgili varlıklar üzerinde haklara ve borçlara ilişkin yükümlülükler sahip olması durumunda, müştereken elde bulundurulmuş ya da katılan tüm payları dahil üzere müşterek faaliyet ile ilgili her bir varlık, yükümlülük ve işlemi muhasebeleştirir.
- İş ortaklığı – Grup'un sadece anlaşmaların net varlıkları üzerinde hakları olması durumunda, özkaynak yöntemi kullanarak kendisine düşen payı muhasebeleştirir.

İlişikteki konsolide finansal tablolar Grup'un özkaynak yöntemiyle değerlendirilen iş ortaklıklarının Grup'un muhasebe politikalarıyla uyumlu olarak düzeltildikten sonraki kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirlerindeki payını kapsar.

Grup'un özkaynak yöntemine göre değerlendirilen bir yatırımın zararlarındaki payının Grup'un payını aşması halinde, ilişkili herhangi bir uzun vadeli faydayı da kapsayacak şekilde yatırımın kayıtlı değeri sifira indirilir ve bundan sonra oluşan zararların kayıtlara alınması Grup'un bir yükümlülüğü ya da iş ortaklığı adına ödeme yapma zorunluluğu bulunmadığı durumlarda durdurulur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(a) Konsolidasyon ilkeleri (devamı)

vii) Konsolidasyonda düzeltme işlemleri

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında, grup içi işlemlerden dolayı oluşan tüm bakiye ve işlemler ile gerçekleşmemiş her türlü gelirler elimine edilmiştir. Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarla yapılan işlemlerden doğan gerçekleşmemiş gelirler, Grup'un söz konusu iş ortaklıklarındaki etkin oranı kadar arındırılmıştır.

Grup içi işlemlerden kaynaklanan gerçekleşmemiş zararlar da, değer düşüklüğü ile ilgili kanıt olmadığı hallerde, gerçekleşmemiş karların arındırılmasında kullanılan yöntemle arındırılmıştır. Şirket'in sahip olduğu hisselerin kayıtlı değerleri ve bunlardan kaynaklanan temettüleri, ilgili özkaynak ve kar veya zarar tablosu hesaplarından elimine edilmiştir.

Geçerli para birimleri TL dışında olan bağlı ortaklıkların faaliyet sonuçlarının ve finansal durumunun Grup'a konsolide edilmesinde, grup içi bakiyelerin ve işlemlerin eliminasyonu gibi normal konsolidasyon işlemleri uygulanır. Ancak, grup içi parasal bir aktif (ya da pasif) (Grup'un işlevsel para birimi TL dışında olan bağlı ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan parasal kalemler hariç olmak üzere), kısa veya uzun vadeli olmasına bakılmaksızın, yabancı para dalgalanmalarının sonuçlarını konsolide finansal tablolarda göstermeden, ilgili grup içi borçla (ya da aktif kalemlerle) elimine edilemez. Çünkü parasal kalem, bir para birimini diğerine çevirme yükümlülüğü taşır ve Grup'a yabancı para dalgalanmalarında kazanç ya da kayba açık hale getirir. Dolayısıyla, Grup'un konsolide finansal tablolarında bu tür kur farkları kar veya zararda muhasebeleştirilir.

(b) Yabancı para

(i) Yabancı para cinsinden yapılan işlemler

Yabancı para biriminden yapılan işlemler, ilgili Grup şirketlerinin geçerli para birimlerine işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilmişlerdir.

Yabancı para cinsinden olan parasal varlık ve yükümlülükler raporlama tarihindeki kurlardan işlevsel para birimine çevrilmişlerdir. Yabancı para cinsinden olan ve tarihsel maliyet değeriyle ölçülen parasal olmayan varlıklar ve yükümlülükler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan çevrilir ve bir daha yabancı para çevrimine tabi olmamaktadırlar.

Yeniden çevrimle oluşan kur farkları, aşağıda yer alan unsurlarda yeniden çevriminden doğan ve diğer kapsamlı gelire kaydedilen kur farkları hariç, kar veya zarar kayıtlarına alınır:

- satılmaya hazır sermaye araçları (değer düşüklüğü olması durumu hariç, bu durumda diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilmiş olan kur farkları kar veya zarara yeniden sınıflanır);
- diğer kapsamlı gelir olarak kaydedilen yurtdışı işlemlerdeki net yatırımların riskten korunma amacıyla girilen finansal yükümlülükler veya
- riskten korunmanın etkin olduğu ölçüde nakit akış riskinden korunma araçları.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(b) Yabancı para (devamı)

(ii) Yurtdışı faaliyetler

Satın almadan dolayı oluşan gerçeğe uygun değer düzeltmeleri ve şerefiye dahil olmak üzere yurtdışı faaliyetlerin varlık ve yükümlülükleri raporlama tarihindeki kurlardan TL'ye çevrilir. Yurtdışı faaliyetlerin gelir ve giderleri işlem tarihindeki ortalama kurlardan TL'ye çevrilir.

Yabancı para çevrim farkları diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir ve özkaynaklar altında yabancı para çevrim farkları hesabında sunulur. Bir yurtdışı faaliyetin satılması sonucunda kontrol kaybedildiğinde bu yabancı faaliyetle ilgili yabancı para çevrim farklarında birikmiş ilgili tutar satış kar veya zararın bir parçası olarak kar veya zarara sınıflanır. Eğer Grup yabancı bir faaliyet içeren bir bağlı ortaklığının sadece bir kısmını elden çıkarıp kontrolü koruyorsa, yabancı para çevrim farkları hesabındaki birikmiş tutarın ilgili kısmı kontrol gücü olmayan pay olarak sınıflanır. Grup'un yurtdışı faaliyeti olan iştiraki veya iş ortaklığındaki paylarının bir kısmının, önemli etki veya ortak kontrol kaybedilmeden satılması durumunda birikmiş tutarın ilgili kısmı kar veya zarara yeniden sınıflandırılır.

Bir yurtdışı faaliyet ile parasal alacak veya borç ilişkisinin kapanmasının öngörülebilir gelecekte planlanmadığı ve muhtemel olmadığı durumlarda, söz konusu parasal kalemlerden oluşmuş alacak ve borç kaynaklı yabancı para çevrim kar ve zararları net yurtdışı faaliyet yatırımlarının bir parçası şeklinde tanımlanarak, diğer kapsamlı gelir altında kaydedilir ve özkaynaklar altında yabancı para çevrim farkları hesabında sunulur.

(c) Finansal araçlar

i) Türev olmayan finansal varlıklar

Grup, kredi ve alacakları oluştukları tarihte kayıt altına almaktadır. Diğer bütün finansal varlıklar Grup'un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Grup, ilgili sözleşme uyarınca nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını bu finansal varlığın sahipliğinden kaynaklanan risk ve getirileri transfer ettiği bir işlemle devrettiğinde finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Transfer edilen bu finansal varlıktan dolayı oluşan ya da elde edilen haklar Grup tarafından ayrı bir varlık ya da yükümlülük olarak kaydedilir.

Grup'un, finansal varlık ve yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için yasal bir hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek ya da varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapmak konusunda niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı konsolide finansal durum tablosunda göstermektedir.

Grup'un türev olmayan finansal varlıkları: kredi ve alacaklar ve satılmaya hazır finansal varlıklardan oluşmaktadır.

Kredi ve alacaklar

Kredi ve alacaklar aktif bir piyasaya kote olmayan sabit veya belirli ödemeleri olan finansal araçlardır. Bu varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerine doğrudan ilişkilendirilebilir işlem maliyetleri eklenerek kayıtlara alınır. İlk kayda alınmanın ardından, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetinden değer düşüklükleri düşülerek değerlendirilir. Krediler ve alacaklar, nakit ve nakit benzerleri ile devam eden inşaat sözleşmeleri alacakları ve imtiyazlı hizmet antlaşmalarından alacakları da içeren ticari alacakları ve diğer alacakları içermektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Nakit ve nakit benzeri

Nakit ve nakit benzerleri, kasa, bankalardaki vadeli ve vadesiz mevduat ve satın alındığı tarihte vadesi üç aydan kısa vadeli ve gerçeğe uygun değerinin değişme riski düşük olan diğer nakit benzeri varlıklardır.

İmtiyazlı hizmet antlaşmaları

24 Temmuz 2006 tarihinde Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (“TEDAŞ”) ile YEDAŞ arasında imzalanan İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi (“İHDS”) doğrultusunda TEDAŞ bünyesinde bulunan dağıtım tesisleri ve dağıtım tesislerinin işletilmesinde kullanılması gereken diğer ilave unsurlar üzerindeki işletme hakkı 105.599 TL bedel karşılığında YEDAŞ'a devrolmuştur. Söz konusu İHDS bedeli birinci tarife dönemi için (2006-2010) gelir tavanına eklenerek itfaya tabi tutulmuştur. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla söz konusu İHDS bedeli tamamen itfa olmuştur.

İHDS sözleşme süresi 24 Temmuz 2006'dan itibaren 30 yıldır. Bu sürenin sonunda işletme süresi, ilgili dönemde yürürlükte olan kanunlara uygun olarak TEDAŞ tarafından uzatılabilir.

Grup, TFRS Yorum 12'nin kapsamına giren bu sözleşme uyarınca, elektrik enerjisi dağıtıcısı olarak hareket eder ve bu dağıtımın gerçekleştirilebilmesi için kullanılan tesisi inşa eder ve belirlenen dönem boyunca bu tesisi işletip tesisin bakımını gerçekleştirir. Cari dönem içerisinde sözleşmenin niteliğinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

İHDS uyarınca, tesislerin mülkiyeti kamuya ait olup üstlenilen yatırım faaliyetleri ve yenileme hizmetleri için hakedilen alacaklar garantörün Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (“EPDK”) yönlendirmesi ile nakit ya da diğer finansal varlıkların ediniminin koşulsuz ve sözleşmelerle düzenlenmiş hakkı olduğu sürece, finansal varlık olarak muhasebeleştirilmektedir.

Grup, tarifeler yoluyla geri ödenmesi garanti edilmiş olan yatırımları ilk olarak “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” standardı uyarınca gerçeğe uygun değer üzerinden ilişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar içerisinde “İmtiyazlı Hizmet Anlaşmalarından Alacaklar” başlığı ile muhasebeleştirilmiştir. İlk kayıtlara alınmalarını takiben finansal varlıklar itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülür.

Sözleşme ile birlikte YEDAŞ'ın sahip olduğu “Dağıtım ve Perakende Satış Lisansı”nın getirdiği kullanım haklarına ilişkin parametreler beşer yıllık uygulama dönemlerinde EPDK tarafından kurul kararı ile güncellenmektedir. YEDAŞ 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla 24 Temmuz 2006 tarihinde özelleştirilen hizmetlerle ilgili olarak, 2006 ile 2010 arasında ilk uygulama dönemini ve 2011 ile 2015 tarih aralığını kapsayan ikinci uygulama dönemini bitirmiştir. İkinci uygulama dönemine ilişkin haklar, 28 Aralık 2010 tarihinde gerçekleştirilen EPDK kurulu kararı (Karar No: 2991) ile yayımlanmıştır. YEDAŞ için 2016-2020 yılları arasında geçerli olacak üçüncü uygulama dönemine ilişkin dağıtım sistem işletim gelir gereksinimi ve ilgili parametreleri EPDK tarafından 30 Aralık 2015 tarihli ve 6033-1 sayılı kurul kararı ile yayımlanmıştır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

İmtiyazlı hizmet antlaşmaları (devamı)

YEDAŞ’ın gelir ve giderleri EPDK düzenlemelerine tabidir. YEDAŞ’ın ne kadar gelir gereksinime ihtiyaç duyduğu EPDK tarafından belirlenir. Gelir kalemlerinin EPDK tarafından belirlenen gelir gereksiniminin altında veya üstünde kalması durumunda söz konusu farklar, gelirin niteliğine bağlı olarak, düzeltmeye tabi olabilir veya olmayabilir. Halen 5 yıllık dönemler itibarıyla düzenlenen gelir gereksinimi; YEDAŞ’ın gereksinim duyduğu faaliyet giderlerini, yatırım harcamalarının itfasını, itfa edilmemiş yatırım tutarlarına ait alternatif yatırım maliyetlerini, vergi uygulamalarından kaynaklanan dönemsel sapmaları kompanse etmek amacıyla gelire ilave olan veya düşülen vergi farklarını içerir. Gelir gereksinimi ile düzeltmeler yıllar itibarıyla Enerji Piyasası Endeksi (“EPE”) ile güncellenerek hesaplanır.

YEDAŞ, gerçekleştirdiği hizmetler için TMS 11 “İnşaat Sözleşmeleri” ve TMS 18 “Hasılat” uyarınca hasılatını muhasebeleştirir ve ölçer.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Grup’un satılmaya hazır olarak elde bulundurulmuş belirli hisse senetleri satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır. Söz konusunu finansal varlıklar ilk defa kayda alındıktan sonra aktif bir piyasada oluşmuş bir piyasa fiyatı olmadığı ve gerçeğe uygun değerleri güvenilir bir biçimde ölçülemediği için maliyet değerleriyle ölçülenler haricinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden ölçülür ve değer düşüklüğü haricindeki değer değişiklikleri diğer kapsamlı gelir olarak özkaynaklar altında kayıtlara alınır. Satılmaya hazır finansal varlıklar kayıtlardan çıkarıldıkları zaman özkaynaklar altında birikmiş kar ya da zarar, kar veya zarar hesaplarına aktarılır.

Diğer

Diğer türev olmayan finansal araçlar, etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetinden varsa, değer düşüklükleri düşülerek ölçülmektedir.

ii) Türev olmayan finansal yükümlülükler

Türev olmayan finansal yükümlülükler, ilk olarak Grup’un ilgili finansal aracın sözleşmeye bağlı koşullarına taraf durumuna geldiği işlem tarihinde kayıtlara alınır.

Grup sözleşmeden doğan sorumlulukları sona erdiğinde veya sözleşme feshedildiği ya da kendiliğinden sona erdiğinde bir finansal yükümlülüğü kayıtlarından çıkarır.

Grup finansal yükümlülüklerini, sadece ve sadece, netleştirme için bir yasal hakkı olduğunda ve işlemi net bazda gerçekleştirmek ya da varlığın gerçekleşmesi ile yükümlülüğün yerine getirilmesini eş zamanlı yapmak konusunda niyetinin bulunması durumunda netleştirmekte ve net tutarı konsolide finansal durum tablosunda göstermektedir.

Grup’un türev olmayan finansal yükümlülükleri borçlanmalar, ticari borçlar, diğer borçlar ve çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardan oluşmaktadır.

Bu tür finansal yükümlülükler başlangıçta gerçeğe uygun değerlerinden direkt ilişkilendirilebilen işlem maliyetlerinin düşülmesiyle ölçülmektedir. İlk defa kayıtlara alınmalarını müteakiben finansal yükümlülükler etkin faiz kullanılarak itfa edilmiş maliyet değerleri üzerinden değerlendirilmektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(c) Finansal araçlar (devamı)

ii) Türev olmayan finansal yükümlülükler

Güvence bedelleri

Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 26. maddesi gereği Perakende satış lisansı sahibi tüzel kişi abonelerinden kullanım yerinin değişmesi ve/veya perakende satış sözleşmesinin sona ermesi veya sözleşmenin feshi halinde, müşterinin elektrik enerjisi tüketim bedelini ödememesi ihtimaline karşılık olarak, borcuna mahsup etmek üzere güvence bedeli talep edilebilmektedir.

Mevcut abonelerin güvence bedelleri TÜFE kullanılarak raporlama tarihi itibarıyla enflasyona göre düzeltilmiş değerleri ile "İlişkili olmayan taraflara uzun vadeli diğer borçlar" hesabında izlenmektedir. Güvence bedeli değerlendirme giderleri ve gerçekleşen güvence bedeli giderleri kar veya zararda finansman giderleri olarak muhasebeleştirilmektedir.

iii) Türev finansal araçlar

Grup, maruz kaldığı yabancı para ve faiz haddi risklerinden korunmak için türev finansal araçlar kullanabilmektedir. Ana sözleşmenin ve gömülü türev aracın iktisadi özellik ve riskleri birbiriyle yakın ilişkili değilse, gömülü türevle aynı şartlara sahip başka bir araç türev olarak tanımlanabiliyorsa ve finansal araç kombine olarak gerçeğe uygun değeriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen bir araç değilse gömülü türev aracı ana sözleşmeden ayrıştırılır ve ayrı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un, finansal riskten korunma muhasebesi kapsamında türev işlemi bulunmamaktadır. Bu sebepten dolayı türev finansal araçlar başlangıçta gerçeğe uygun değerlerinden kayıtlara alınır ve bu türev finansal araçlarla doğrudan ilişkilendirilebilen işlem maliyetleri oluştuklarında kar veya zararda kayıtlara alınır. İlk defa kayıtlara alınmalarını müteakiben türev finansal araçlar gerçeğe uygun değerleriyle ölçülüp gerçeğe uygun değerlerindeki değişimler gerçekleştiği anda kar veya zarara yansıtılmaktadır.

(iv) Sermaye

Adi hisse senetleri

Adi hisse senetleri, sermaye olarak sınıflandırılmaktadır. Adi hisse senetleri ihracına doğrudan atfolunan maliyetler, vergi etkisi netlenerek, özkaynaklardan azalış olarak kayıtlara alınır.

(d) Maddi duran varlıklar

(i) Kayıtlara alma ve değerlendirme

31 Aralık 2004 tarihine kadar alımı yapılan Çalık Enerji'nin Türkiye'de faaliyet gösteren şirketlerine ait maddi duran varlıklar, 31 Aralık 2004 tarihindeki TL cinsinden TMS 29'a uygun olarak enflasyon etkilerinden arındırılmış olacak şekilde düzeltilmiştir. Bu tarihten sonra satın alınmış maddi duran varlıklar tarihsel maliyetleri ile kayda alınmıştır. Buna göre, Grup'un maddi duran varlıkları maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü düşüldükten sonraki değerleri ile aşağıdaki gibi muhasebeleştirilir.

Maliyet, ilgili varlığın iktisabıyla doğrudan ilişkili harcamaları ifade etmektedir. Grup tarafından inşa edilen varlıkların maliyeti aşağıdaki unsurları içermektedir:

- Malzeme maliyeti ve doğrudan işçilik maliyeti,
- Varlığın Grup'un kullanım amacına uygun olarak çalışır hale gelmesiyle doğrudan ilişkili maliyetleri,
- Grup'un varlığın yerini değiştirme veya alanı restore etmek ile ilgili yükümlülüğü varsa, parçaların sökülmesine, yer değiştirmesine ve yerleştirilen alanın restorasyonuna ilişkin maliyetler ve
- Aktifleştirilen borçlanma maliyetleri.

Maddi duran varlıkları oluşturan kalemler farklı ekonomik ömürlere sahipler ise maddi duran varlıkların ayrı kalemleri (temel bileşenler) olarak muhasebeleştirilir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(d) Maddi duran varlıklar (devamı)

ii) Kayıtlardan çıkarma

Bir maddi duran varlık kalemi satış yolu ile veya satışından veya kullanımından ileride bir ekonomik fayda yaratması beklenmediği durumlarda kayıtlardan çıkarılır. İlgili varlığın kayıtlardan çıkarılması neticesinde oluşan kar veya zarar (varlığın defter değeri ile satış işleminden elde edilen gelirin farkı olarak hesaplanır) konsolide kar veya da zarar kayıtlardan çıkarıldığı döneme ait "Yatırım faaliyetlerden gelirler" veya "Yatırım faaliyetlerden giderler" in altında gösterilir.

iii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan yapılan harcamalar sadece bu harcamalar sonucunda ileride oluşacak ekonomik faydaların Grup'a aktarılacağı mümkün olduğu durumlarda aktifleştirilebilirler. Rutin bakım ve onarım maliyetleri katlanıldıkça gider olarak muhasebeleştirilir.

iv) Amortisman

Maddi duran varlık kalemleri, halihazırda kullanılabilir oldukları veya Grup tarafından inşa edilen varlıklar için bu varlıkların tamamlandığı ve kullanıma hazır hale geldikleri gün itibarıyla amortismanına tabi tutulurlar.

Amortisman, maddi duran varlık kalemlerinin maliyetlerinden bu kalemlerin tahmini faydalı ömürleri boyunca doğrusal yöntem ile hesaplanmaktadır. Amortisman, başka bir varlığın kayıtlı değerine dahil edilmediği sürece, genellikle kar veya zararda muhasebeleştirilir. Kiralanan varlıklar, Grup kiralanan varlığın mülkiyetini kiralama sonunda makul bir kesinlikte üzerine almayacaksa, varlığın kiralama süresi ile faydalı ömürden kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur. Arazi amortismanına tabi değildir.

Cari ve karşılaştırmalı yıllarda, maddi duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıdaki gibidir:

<u>Açıklama</u>	<u>Yıl</u>
Binalar	50
Makine ve teçhizatlar	1-40
Taşıtlar	5-10
Mobilya ve demirbaşlar	3-15

Özel maliyetler doğrusal amortisman yöntemi ile ilgili kiralama süreleri veya faydalı ömürlerinden kısa olanı üzerinden amortismanına tabi tutulur.

Amortisman yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama döneminde yeniden gözden geçirilir ve gerektiğinde düzeltilir.

(e) Maddi olmayan duran varlıklar

i) Kayıtlara alma ve değerlendirme

Grup'un maddi olmayan duran varlıkları belirli bir faydalı ömre sahip olan ve maliyetlerinden birikmiş itfa payları ve varsa birikmiş değer düşüklükleri çıkarılarak ölçülen petrol arama, hidroelektrik enerji üretimi, rüzgar enerjisi üretimi ve likit doğal gaz ithalat lisansları, elektrik dağıtım hakları ve bilgisayar yazılımlarından oluşmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(e) Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

ii) Sonradan oluşan maliyetler

Sonradan oluşan maliyetler söz konusu maddi olmayan duran varlığın gelecekteki ekonomik faydasını arttırıcı nitelikte ise aktifleştirilebilirler. Giderler ve işletme içinde yaratılan şerefiye ve markalar da dahil olmak üzere tüm diğer gider kalemleri kar ve zararda kayıtlara alınır.

iii) İtfa payları

Maddi olmayan duran varlıkların itfa payları, kullanıma hazır hale geldikleri günden itibaren faydalı ömrü boyunca doğrusal itfa yöntemiyle kayıtlara alınır.

Grup tarafından iktisap edilen imtiyaz haklarına ilişkin itfa payları imtiyaz süreleri boyunca doğrusal itfa yöntemi kullanılarak kar veya zarara kaydedilir.

Elektrik satış haklarının itfası TFRS 3 "İşletme Birleşmeleri" kapsamında sahip olunan varlıkları gerçeğe uygun değeri üzerinden hesaplanmaktadır. Elektrik satış haklarına ilişkin itfa süresi ÇEDAŞ'ın YEDAŞ'ı satın alma tarihinde, YEDAŞ'a ait olan imtiyazlı hizmet anlaşması süresi olan 26 yıldır. Lisanslar ve bilgisayar yazılımlarını da içeren diğer maddi olmayan duran varlıklar tahmini faydalı ömürler olan sırasıyla 10 ile 50 yıl ve 2 ile 10 yıl arasında itfa olmaktadır.

İtfa yöntemleri, faydalı ömürler ve kalıntı değerler her raporlama dönemi sonunda gözden geçirilir ve gerekli düzenlemeler yapılır.

(f) Stoklar

Stoklar, maliyet ve net gerçekleşebilir değerden düşük olanıyla ölçülüp kayıtlara alınmaktadır. Stok maliyetleri ağırlıklı ortalama yöntemiyle belirlenir ve stokların elde etme maliyetini, dönüştürme maliyetlerini ve bunları son hallerine getirmek için katlanılan diğer maliyetleri içerir.

Net gerçekleşebilir değer, normal işletme koşullarında oluşacak tahmini satış fiyatından tahmin edilen satış masrafları ve satışa hazır duruma getirmek için katlanılacak maliyetler düşülerek bulunmaktadır.

(g) Devam eden inşaat sözleşmeleri

Devam eden inşaat sözleşmeleri, inşaat sözleşmelerine ilişkin gerçekleştirilen inşaat işleri için müşterilerden alınması beklenen brüt tutarları ifade etmektedir. Devam eden inşaat işleri, katlanılan maliyetlere kayıtlara alınan karların eklenmesi, hak ediş faturalarının ve kayıtlara alınan zararların düşülmesi suretiyle ölçülür. Maliyet belirli projelerle ilgili tüm harcamaları, Grup'un normal faaliyet kapasitesini temel alan sözleşme faaliyetleri ile ilgili sabit ve değişken genel üretim giderlerini içermektedir.

Kayıtlara alınan kazançla maliyet ve kaydedilmiş zarar toplamının hak ediş faturalarını aştığı bütün inşaat sözleşmeleri için, devam eden inşaat işleri konsolide finansal durum tablosunda ticari alacaklar içerisinde "Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar" olarak gösterilmektedir. Devam eden iş kapsamında hak ediş faturaları ve kaydedilmiş zarar toplamı, kayıtlara alınan kazançla maliyet toplamını aştığı durumlarda oluşan fark konsolide finansal durum tablosunda ertelenmiş gelirler içerisinde "Devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri" olarak gösterilmektedir. Müşteriden alınan avanslar ise konsolide finansal durum tablosunda ertelenmiş gelir olarak gösterilmektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(g) Devam eden inşaat sözleşmeleri (devamı)

Toplam inşaat sözleşme maliyetinin toplam inşaat sözleşme hasılatından fazla olması olası ise, beklenen zarar doğrudan giderleştirilmektedir. İş performansında, iş şartlarında ve sözleşme ceza karşılıkları ve nihai anlaşma düzenlemeleri nedeniyle tahmini karlılıkta olan değişiklikler maliyet ve gelir revizyonuna sebep olabilmektedir. Bu revizyonlar, belirlendiği dönemde konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Kar teşvikleri gerçekleşmeleri makul bir şekilde garanti edildiğinde gelire dahil edilmektedir.

Bir inşaat sözleşmesinin sonucu güvenilir bir şekilde tahmin edilemediği durumda sözleşme hasılatı oluşan sözleşme maliyetlerinin geri alınabilir tutarı kadar muhasebeleştirilmektedir. Sözleşme maliyetleri oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilmektedirler.

(h) Değer düşüklüğü

i) Türev olmayan finansal varlıklar

Her raporlama döneminde, finansal varlıklarda değer düşüklüğüne dair nesnel kanıtlar olup olmadığı değerlendirilir. Bir finansal varlık için, yalnızca ilk kayda alınmasının ardından gerçekleşen bir olay ile nesnel olarak değer düşüklüğü kanıtı oluşmuş ve bu değer düşüklüğü beklenen nakit akımları üzerinde kesin ve tahmin edilebilir şekilde etkili olmuş ise değer düşüklüğü oluştuğu varsayılır. Finansal varlıkların değer düşüklüğüne neden olan nesnel kanıt borçlunun temerrüdünü, Grup'un aksini dikkate alamayacağı koşullara bağlı olarak bir tutarın yeniden yapılandırılmasını, borçlunun iflas etme ihtimalinin oluşmasını ve menkul bir kıymetin aktif pazarının ortadan kalkması durumlarını kapsayabilir. İlave olarak, bir hisse senedi yatırımının gerçeğe uygun değerinin, maliyet bedelinin altına önemli ölçüde ve kalıcı olarak düşmesi de değer düşüklüğünün nesnel kanıtıdır.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar ile ilgili değer düşüklükleri, daha önce diğer kapsamlı gelir altında kayıtlara alınan ve özkaynaklarda gerçeğe uygun değer yedeği altında sunulan birikmiş zararlar kar veya zarara sınıflanarak kayda alınır. Diğer kapsamlı gelirden kar veya zarara sınıflanmış birikmiş zarar, anapara ödemesi ve itfa edilmiş maliyet ile daha önce kar veya zarara kaydedilen değer düşüklüğü düşüldükten sonraki güncel gerçeğe uygun değer arasındaki farktır. Etkin faiz yönteminin uygulanması ile ilgili birikmiş değer düşüklüğü değişimleri, faiz gelirinin bir parçası olarak gösterilir.

Eğer müteakip dönemde değer düşüklüğüne uğramış satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değeri artmış ve bu artış değer düşüklüğünün kar veya zararda kayıtlara alındığı tarihten sonra nesnel bir olayın gerçekleşmesi nedeniyle oluşmuşsa, değer düşüklüğü kar veya zarardan geri çevrilir. Ancak değer düşüklüğüne uğramış satılmaya hazır hisse senetlerine ilişkin daha sonraki tarihte ortaya çıkan gerçeğe uygun değer artışları diğer kapsamlı gelir altında kayda alınır.

Maliyet bedeli üzerinden taşınan ve aktif bir piyasada işlem görmeyen hisse senetleri için, gerçeğe uygun değerın güvenilir olarak ölçülememesi nedeniyle değer düşüklükleri giderleri iptal edilmezler.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(h) Değer düşüklüğü (devamı)

i) Türev olmayan finansal varlıklar (devamı)

Kredi ve alacaklar

Kredi ve alacakların geri kazanılabilir tutarı, finansal aracın gelecekte beklenen nakit akışlarının söz konusu varlığın orijinal etkin faiz oranı ile iskonto edilmesi suretiyle hesaplanır. Kısa vadeli tutarlar iskonto edilmemektedir.

Kredi ve alacak tutarlarının tahsil edilemeyecek olduğunu düzenli incelemeler neticesinde gösteren bir durumun söz konusu olması halinde kredi ve alacaklar için tahsil edilebileceği tutara kadar özel karşılık ayrılır. Kredi ve alacaklarının geri kazanılabilir tutarının değerlendirilmesi yapılırken gelecekteki tahmini nakit akımlar bugünkü değere indirgenir. Benzer krediler ve alacaklardan oluşan portföyün kayıtlı değerinin raporlama tarihindeki tahmin edilen tahsil edilebilir tutarına indirilmesi için genel karşılık ayrılır. Ayrılan karşılıklardaki artışlar kar veya zarara kaydedilir. Zarar kaydı yapılan dönemi izleyen hesap döneminde, varlığın gerçeğe uygun değerinde veya geri kazanılabilir tutarında, varlıkla ilişkilendirilebilir olumlu yöndeki gelişmelerden dolayı bir artış gerçekleşmesi durumunda, varlığa ilişkin olarak kaydedilen zarar, yapılan ters kayıtlarla kar veya zarara kaydedilir.

ii) Finansal olmayan varlıklar

Grup'un stoklar ve ertelenmiş vergi varlıkları haricindeki finansal olmayan varlıkları için her raporlama tarihinde, söz konusu varlıkların kayıtlı değerine ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığı incelenmektedir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Bir varlıkla ilgili nakit yaratan birimin ("NYB") kayıtlı değeri geri kazanılabilir tutarını aşyorsa değer düşüklüğü gideri kayıtlara alınır.

Bir varlığın veya NYB'nin geri kazanılabilir tutarı satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ile kullanım değerinden yüksek olanıdır. Kullanım değeri, ilerideki nakit akışlarının ilgili varlık ya da NYB'deki belirli riskleri ve paranın zaman değerini yansıtan cari piyasa değerlendirmelerini göstermek için vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesi ile bulunur. Değer düşüklüğü testi için, ayrı ayrı test edilemeyen varlıklar, gruplanmak suretiyle, diğer varlıklar ve varlık gruplarından bağımsız olarak sürdürülebilir faaliyetlerden nakit girişi yaratan en küçük birimlere ya da NYB'lere ayrılır. Faaliyet bölümü tavanı testine tabi olmak şartıyla, şerefiyenin dağıtılmış olduğu NYB'ler şerefiye değer düşüklüğü testinin yapıldığı seviyede toparlanır, böylelikle şerefiyenin iç raporlama amaçlı izlendiği en düşük seviye yansıtılır. İşletme birleşmesinde ortaya çıkan şerefiye, değer düşüklüğü testi için birleşme sinerjisinden yararlanması beklenen NYB'lere dağıtılır.

Değer düşüklüğü zararları kar veya zararda muhasebeleştirilir. NYB'lerden kaynaklanan ve muhasebeleştirilen değer düşüklüğü karşılığı öncelikle NYB'lere (NYB gruplarına) dağıtılan şerefiyenin kayıtlı değerlerinden daha sonra NYB'lerdeki (NYB gruplarındaki) diğer varlıkların kayıtlı değerlerinden oransal esasa göre düşülür.

Şerefiyede meydana gelen değer düşüklüğü zararı geri çevrilmez. Diğer varlıklarda ise önceki dönemlerde ayrılan değer düşüklükleri bu varlığın değer düşüklüğü kayıtlara alınmasaydı, söz konusu varlık için belirlenecek olan kayıtlı değerinin amortisman veya itfa payları düşüldükten sonraki tutarını aşmayacak ölçüde geri çevrilir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(i) Çalışanlara sağlanan faydalar

i) Kıdem tazminatı karşılığı

Türkiye'deki mevcut iş kanunu gereğince, Grup, çalışanların emeklilik nedeniyle işten ayrılan çalışanlarına belirli miktarlarda ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı Grup'un Türkiye'de faaliyet gösteren bağlı ortaklıklarının çalışanlarının emekli olması durumunda gelecekte tahmini muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değerini ifade etmektedir. Kıdem tazminatı karşılığı tüm çalışanlar bu tür bir ödemeye tabi tutulacakmış gibi hesaplanmış olup konsolide finansal tablolarda tahakkuk esaslı ile yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, Hükümet tarafından açıklanan kıdem tazminatı tavanına göre hesaplanmıştır. 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı tavanı sırasıyla 4.73 TL ve 4.30 TL tutarındadır.

TMS'ye göre, şirketlerin belirli fayda planlarını aktüeryal değerlendirme yöntemlerine göre hesaplamaları gerekmektedir. Buna göre, kıdem tazminatı karşılığı bağımsız bir aktüer tarafından geçmiş hizmet maliyeti yöntemine göre ölüm oranı, enflasyon ve faiz oranları veya ilgili dönemlere ait kıdem tavan tutarı gibi gözlemlenebilir istatistiksel piyasa verileri ve Grup'un maaş artış oranı, çalışan sadakat ve devir oranları gibi tarihi bilgilerden türetilen varsayımları kullanarak hesaplanmıştır.

EPDK'nın 2991 sayılı 28 Aralık 2010 tarihli kararı uyarınca dağıtım ve perakende satış lisansına sahip tüzel kişilerin ilgili faaliyetlerine ilişkin olarak katlanmakta oldukları ve gelir gereksinimlerinde yer alan bazı gider unsurları için (örneğin kıdem tazminatı giderleri) söz konusu gider unsurlarının gerçekleşmeleri esas alınarak her yıl ilgili faaliyet bazında gelir tavanı hesaplamasında düzeltme yapılmaktadır. Bu kapsamda, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un elektrik dağıtım ve perakende satışı imtiyaz sözleşmeleri olan bağlı ortaklıklarının finansal tablolarında yer alan 7.107 TL (31 Aralık 2016: 6.015 TL) tutarındaki kıdem tazminatı karşılığı ileride uygulanacak gelir tavanı içerisinde düzeltme bileşeni olarak tazmin edileceğinden söz konusu karşılık tutarının ilişikteki konsolide finansal tablolarda kar veya zararda etkisi bulunmamaktadır.

TMS 19, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yeniden düzenlenmiştir. Buna göre aktüeryal farklar hariç kıdem tazminatı karşılığında meydana gelen bütün değişiklikler kar veya zarara kaydedilir. Aktüeryal farklar ise kar zarara yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelirler içerisinde raporlanmalıdır. Ancak tutarın önemsiz olması sebebiyle Grup, ilgili aktüeryal farkları doğrudan gider olarak kar veya zararda finansal tablolarına yansıtmaya devam etmiştir.

Kıdem tazminatı karşılıkları yasal bir fonlamaya tabi değildirler.

ii) İzin karşılıkları

Grup'un çalışanlara sağlanan kısa vadeli bir fayda yükümlülükleri çalışanlarının geçmiş hizmetleri sonucunda hak ettikleri izin ücretleri için ödemekle yükümlü oldukları izin karşılıklarından oluşmaktadır. İzin karşılığı, iskonto edilmeksizin ölçülür ve ilgili hizmet yerine getirildikçe kar veya zararda giderleştirilir.

(j) Karşılıklar

Grup, geçmiş olaylardan kaynaklanan hukuki veya zımni bir yükümlülüğün bulunduğu, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların Grup'tan çıkmasının muhtemel olduğu ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebildiği durumlarda, ilgili yükümlülük için karşılık ayırmaktadır. Karşılıklar, ilerideki tahmini nakit akışlarının paranın zaman değeri ve yükümlülüğe özel riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirgenmesiyle belirlenir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(j) Karşılıklar (devamı)

i) EPDK karşılıkları

Grup'un Türkiye'de elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetleriyle ilgili olarak 30 Mart 2013 tarihli ve 28603 numaralı Resmi Gazete ile yürürlüğe giren 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nu ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ("EPDK")'nın yayımlanmış olduğu ilgili yönetmelik ve tebliğler kapsamında ilke, esas ve uygulamalara ilişkin uyumsuzluk durumunda, EPDK Denetim Dairesi Başkanlığı, Grup'a bir üst yazı ile gerekçesini de bildirerek cezaya konu tutarın belirli bir süre içinde ödemesinin yapılmasını tebliğ ederek talep edebilmektedir. Genellikle peşin olarak ödenen bu cezaların yanı sıra özellikle geriye dönük cezalarda mutabakatlaşma sürecine kadar ödeme yapılmadığı durumlar da olabilmektedir. Grup'un hukuk birimi ve Grup yönetiminin kullanmış olduğu varsayımlar doğrultusunda ceza tebliğ edildiği anda konsolide finansal durum tablosunda değerlendirilen tutar kadar karşılık ayrılır.

ii) İvazlı sözleşmeler

Eğer Grup'un bir sözleşmeden beklediği faydalar sözleşme kapsamında yükümlülüğünü yerine getirmek için katlandığı maliyetlerin altında ise bu tür ivazlı sözleşmeler için karşılık kayıtlara alınır. Karşılık, sözleşmenin feshedilmesinden dolayı beklenen maliyetin bugünkü değeri ile sözleşmenin devam etmesinden dolayı oluşan beklenen net maliyetin bugünkü değerinin düşük olanı ile değerlendirilir. Bir karşılık ayırmadan önce, Grup sözleşme ile ilgili varlığa değer düşüklüğü kaydeder.

(k) Hasılat

i) İnşaat sözleşmeleri

Sözleşme gelirleri sözleşmede anlaşılan ilk tutara ilave olarak sözleşme işlerindeki değişimleri, sebebiyet vereceği muhtemel gelir tutarıyla sınırlı olarak ve güvenilir olarak ölçülebilmesi koşuluyla talep ve teşvik ödemelerini içermektedir. İnşaat sözleşmelerinin neticeleri güvenilir bir şekilde tahmin edildiği zaman sözleşme geliri kar veya zarara sözleşmenin tamamlanma yüzdesi dikkate alınarak oransal olarak kaydedilir. Sözleşme giderleri, sözleşme konusu ilerideki bir faaliyetle ilgili bir varlık yaratmadığı sürece oluştuğu dönemde gider olarak kaydedilir.

Tamamlanma oranı gerçekleşen sözleşme maliyetlerinin tahmini toplam sözleşme maliyetine oranı olarak değerlendirilmektedir. İnşaat sözleşmelerinin neticeleri güvenilir bir şekilde değerlendirilmediği zaman, sözleşme gelirleri oluşan sözleşme maliyetlerinin geri kazanılabilir tutarına kadar kayıtlara alınır. Bir sözleşmeye ilişkin beklenen zarar doğrudan kar veya zarara kaydedilir.

ii) Elektrik satışları

Elektriğin depolanabilir bir stok olmamasından dolayı Grup'un müşterilere satmış olduğu elektriğin alım ve satımı aynı anda olmakta ve buna göre kullanım anında satış ve maliyetler gerçekleşmektedir. Faturalamalar abonelerin elektrik kullanımını takiben ilgili ay sonlarında yapılmakta olup, Grup Yönetimi elektrik satışlarında, elektrik sayaçlarındaki okumaların ortalama 5-10 gün arası gecikmelerin, finansal tablolarında önemli bir etki yaratmayacağını her dönem sonu analiz ederek takip etmektedir. Abonelere yapılan elektrik satışından elde edilen hasılat iadeler düşüldükten sonraki değeri ile ölçülür. Hasılatın muhasebeleştirilmesi için ürünle ilgili risk ve faydaların abonelere transfer olmuş olması gerekmektedir. Riskler ve faydaların transferi, abonelerin elektrik tüketimine bağlıdır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(k) *Hasılat (devamı)*

iii) *Perakende elektrik satış hizmeti geliri*

Elektrik Piyasası Kanunu’nda perakende satış hizmeti; perakende satış lisansına sahip şirketlerce, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında tüketicilere sağlanan diğer hizmetler olarak tanımlanmıştır. Perakende satış hizmeti kapsamı, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği’nde, elektrik enerjisi ve/veya kapasite satımı dışında, tüketicilere sağlanan, faturalama ve tahsilat gibi diğer hizmetler olarak tanımlanmıştır. Grup tarafından kesilen faturalarda yer alan perakende satış hizmet bedeli, faturalandırma, müşteri hizmetleri, perakende satış hizmetine ilişkin yatırım giderleri ve perakende satış hizmetine ilişkin diğer giderlerden oluşmaktadır. Perakende satış hizmeti bedeli, Grup’tan enerji alan tüm tüketicilere uygulanmaktadır.

iv) *İletim sistemi kullanımı geliri*

İletim tarifesi Elektrik Piyasası Kanununun 13’üncü maddesi gereğince Türkiye Elektrik İletim A. Ş. tarafından hazırlanmakta ve üretilen, ithal veya ihraç edilen elektrik enerjisinin iletim tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm kullanıcılara eşit taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir. Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ)’nin yaptığı şebeke yatırımları ve iletim ek ücretleri iletim tarifesinde yer almaktadır. Dağıtım sistemi kullanıcılarına tahakkuk ettirilen iletim bedeli TEİAŞ tarafından dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilere fatura edilen iletim tarife tutarının karşılanması için dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından dağıtım sistemi kullanıcılarına uygulanan birim fiyattır.

v) *Dağıtım sistem kullanımı geliri*

Dağıtım faaliyeti, elektrik enerjisinin 36 kilowatt (“kW”) ve altındaki hatlar üzerinden naklini gerçekleştirmek için gerekli olan tesis ve şebekenin tesisi ile bu tesislerin işletilmesi ve bakımını kapsamaktadır. Dağıtım tarifeleri Elektrik Piyasası Kanunu’nun 13’üncü maddesi gereğince elektrik enerjisinin dağıtım tesisleri üzerinden naklinden yararlanan tüm gerçek ve tüzel kişilere eşit, taraflar arasında fark gözetmeksizin uygulanacak dağıtım hizmetine ilişkin fiyatları, hükümleri ve şartları içermektedir. Dağıtım bedeli, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat kapsamında belirlenmektedir. Dağıtım bedeli dağıtım sistem kullanım fiyatını kapsamakta olup dağıtım hizmeti sunabilmek için dağıtım sistemine ilişkin yatırım harcamaları, işletme ve bakım giderleri dikkate alınarak hesaplanan ve tüm dağıtım sistemi kullanıcılarından tahsil edilen bir bedeldir. Dağıtım bedeli enerjiye, perakende satış hizmetine, sayaç okumaya, iletme ilişkin maliyetleri içermemektedir.

vi) *Sayaç okuma geliri*

Sayaç okuma bedeli sayaç okuma maliyetlerini yansıtan ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği ve Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında belirlenen bir bedeldir. Söz konusu bedel tüm dağıtım sistemi kullanıcıları için abone grubuna ve bağlantı durumuna göre okuma başına belirlenmektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(k) *Hasılat (devamı)*

vii) *Kayıp-kaçak enerji geliri*

Kayıp-kaçak bedeli Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği, Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ve diğer ikincil mevzuat gereğince müşterilere tahakkuk ettirilmektedir. Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin Ek 2’nci maddesi gereğince “Kayıp Kaçak Bedeli”, dağıtım bölgesine girmesi öngörülen elektrik miktarı ile hedeflenen kayıp kaçak oranı sonucunda bulunan enerji miktarı esas alınarak hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. Dolayısıyla, kayıp-kaçığın maliyetini dağıtım seviyesinden elektrik şebekesine bağlı olan sanayi tesisleri de dahil tüm elektrik tüketicileri ödemektedir. Kayıp-kaçak bedeli elektrik sisteminde ortaya çıkan teknik ve teknik olmayan kaybın maliyetinin kayıp-kaçak hedefi oranları ölçüsünde karşılanabilmesi amacıyla belirlenen bir bedeldir.

viii) *Fiyat eşitleme geliri*

Fiyat eşitleme mekanizması farklı bölgelerde oluşan satışlar için katlanılan maliyetler arasındaki dengesizliği gidermek ve böylelikle tüketicileri dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıklarından kısmen veya tamamen korunmasını sağlamak amacıyla EPDK tarafından kurulmuştur. Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulanması sonucunda her bir dağıtım bölgesi için desteklenecek veya şirketlerin destekleyeceği tutar yine EPDK’nın belirlediği formüle göre hesaplanarak fiyat eşitleme dönemi öncesinde taraflara bildirilir. Bu tutarlar Grup tarafından kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

ix) *Mal ve hizmet satışlarından hasılat*

Olağan faaliyetler esnasında mamul satışından oluşan gelir, tahsil edilecek tutarın veya alacağın gerçeğe uygun değerinden iadeler ve karşılıklar, satış iskontoları ve ciro primleri düşüldükten sonra kayıtlara alınır. Gelir, önemli risk ve faydaların satın alana geçtiği zaman, tahsilatın mümkün olduğu, ilgili maliyetler ve olası iadelerin güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda ve Grup’un satılan mal ile ilgisinin kalmadığı durumlarda kayıtlara alınır. Herhangi bir indirimin kabul edilmesi muhtemel ve tutarı güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması durumunda hasılatın kaydedildiği anda indirim tutarı hasılattan

Risk ve faydaların transferi her bir satış sözleşmesinin şartlarına göre değişmektedir. Sunulan hizmetlerden gelirler, raporlama tarihinde işlemin tamamlanma oranına göre kar veya zarara kaydedilir.

(l) *Kiralamalar*

i) *Kiralanan varlıklar*

Grup, finansal kiralama sözleşmesi altında, sahiplikle ilgili tüm risklerin ve faydaların kiracıya ait olduğu sabit kıymet transferlerini, finansal kiralama işlemi olarak sınıflandırmaktadır. İlk defa kayıtlara alınmada kiralanan varlıklar gerçeğe uygun değeri ile asgari finansal kiralama ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı üzerinden ölçülürler. İlk defa kayıtlara alınma sonrasında ilgili varlığa uygun olan muhasebe politikaları ile muhasebeleştirilir.

Diğer kiralanan varlıklar operasyonel kiralama olarak değerlendirilir ve kiralanan bu varlıklar Grup’un konsolide finansal durum tablosunda kayıtlara alınmaz.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(I) Kiralamalar (devamı)

ii) Kira ödemeleri

Operasyonel kiralama kapsamında yapılan ödemeler doğrusal yöntemle kira sözleşmesi süresince kar veya zarara kaydedilir. Alınan kira teşvikleri toplam kira giderinin ayrılmaz bir parçası olarak kira sözleşmesi boyunca kayıtlara alınır.

Finansal kiralama kapsamında yapılan finansal kiralama ödemeleri, finansman giderleri ile finansal kiralama yükümlülüğünün azaltılması arasında dağıtılır. Kalan yükümlülük bakiyesinin üzerindeki sabit periyodik faiz oranını oluşturmak üzere finansman giderleri kira sözleşmesi boyunca her döneme tahsis edilir.

iii) Bir sözleşmenin kiralama işlemi içerip içermediğini belirlenmesi

Grup, bir sözleşmenin kiralama sözleşmesi olup olmadığını ya da bir kiralama işlemi içerip içermediğini sözleşmenin başlangıcında belirler. Bir işlemin "kiralama" olması için aşağıdaki iki koşulun sağlanmış olması gerekmektedir:

- Sözleşmenin yerine getirilmesinin belirli bir varlığın kullanımına bağlı olması; ve
- Sözleşmede belirtilen varlığın kullanımında kontrol hakkının verilmesi.

Anlaşmanın başlangıcında veya yeniden değerlendirilmesinde Grup, ödemeleri ve böyle bir anlaşmanın gerektirdiği diğer unsurları kiralama işlemleri için ve ilgili gerçeğe uygun değerleri temel alınmış diğer öğeler için ayırmaktadır. Grup bir finansal kiralama işlemi için ödemeleri güvenilir bir şekilde ayıramadığına karar verirse, sözleşmeye konu varlığın gerçeğe uygun değerine eşit tutarda bir varlık ve bir yükümlülük kaydedilir. Daha sonra yükümlülük ödemeler gerçekleştikçe azalmakta ve yükümlülüğe ilişkin finansman gideri Grup'un alternatif borçlanma oranı kullanılarak muhasebeleştirilmektedir.

(m) Finansman gelirleri ve finansman giderleri

Finansman gelirleri kur farkı gelirlerinden (ticari alacak ve borçların kur farkları hariç), borçlanmalardan kaynaklanan kur ve faiz riskinden korunmak amacıyla kullanılan ve değer farkları kar veya zarara kaydedilen türev araçlardan kazançlardan oluşmaktadır. İlişkili taraflardan faiz geliri etkin faiz yöntemiyle tahakkuk edilerek muhasebeleştirilir.

Finansman giderleri, borçlanma ve ilişkili taraf borçların faiz giderlerinden, kur farkı giderlerinden (ticari alacak ve borçların kur farkları hariç) ve borçlanmalar kaynaklanan kur ve faiz riskinden korunmak amacıyla kullanılan ve değer farkları kar veya zarara kaydedilen türev araçlardan zararlardan oluşmaktadır.

Bir varlığın iktisabı, inşaatı ya da üretimi ile doğrudan ilişkilendirilemeyen borçlanma maliyetleri etkin faiz yöntemine göre gider olarak kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Kur farkı gelir ve giderleri, Grup'un her bir şirketi tarafından kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre finansman gelirleri veya finansman giderleri içerisinde net olarak raporlanır.

(n) Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler, tahakkuk tutarı etkin faiz yöntemiyle hesaplanarak muhasebeleştirilen mevduat faiz gelirleri, konusu kalmayan şüpheli alacak veya stok karşılıklarından gelirler, ticari ve diğer borçların iskonto gelirleri, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı gelirleri ve diğer faaliyetlerle ilgili gelirlerden oluşmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(n) Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler (devamı)

Esas faaliyetlerden diğer giderler, akreditif komisyon giderleri, şüpheli alacak ve ya stok karşılık giderleri, bağışlar, ticari ve diğer alacakların iskonto giderleri, borçlanma araçları dışında kalan finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan kur farkı giderleri ve diğer faaliyetlerle ilgili giderlerden oluşmaktadır.

Kur farkı gelir ve giderleri, Grup'un her bir şirketi tarafından kur farkı hareketlerinin net pozisyonuna göre esas faaliyetlerden diğer gelir/gider içerisinde net olarak raporlanır.

(o) Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

Yatırım faaliyetlerinden gelirler, iştirak ve bağlı ortaklık satış karı, menkul kıymetlerden temettü geliri, maddi ve maddi olmayan duran varlık satış gelirlerinden ve diğer yatırım faaliyetleri gelirlerinden oluşmaktadır.

Yatırım faaliyetlerinden giderler, maddi ve maddi olmayan duran varlık satış zararlarından ve diğer yatırım faaliyetleri giderlerinden oluşmaktadır.

(p) Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil)

Vergi gideri, dönem vergisi ve ertelenmiş vergi toplamından oluşur. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi işletme birleşmeleri veya doğrudan özkaynak kalemleri veya diğer kapsamlı gelir unsurları ile ilişkilendirilenler dışında kar veya zararda muhasebeleştirilir.

Dönem vergisi, raporlama dönemi sonu itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranları dikkate alınarak hesaplanan cari yılda vergiye konu kar veya zarar üzerinden beklenen vergi yükümlülüğü veya alacağıdır ve geçmiş yıllardaki vergi yükümlülükleri ile ilgili düzeltme kayıtlarını da içerir.

Ertelenmiş vergi, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi şerefiyenin ilk defa finansal durum tablosuna alınmasında, işletme birleşmesi olmayan işlemlerdeki ne mali ne de ticari karı veya zararı etkileyen varlık ve yükümlülüklerin ilk kayıtlara alınmasında, yakın bir gelecekte geri çevrilmesi muhtemel olmayan iştiraklerle ilgili farklarda kayıtlara alınmaz. Bunun yanında şerefiyenin ilk kayıtlara alındığında oluşan vergilendirilebilir geçici farklar üzerinden de ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi, raporlama dönem sonu itibarıyla geçici farkların geri çevrildiği zamandaki yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi oranı ile ölçülür.

Ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü, kanunen vergi varlıkları ve vergi yükümlülüklerinin mahsuplaştırılmasına ilişkin bir yasal hak olması ve ertelenmiş vergilerin aynı mali otoriteye bağlı olması durumunda mahsuplaştırılabilmektedir.

Kullanılmamış geçmiş yıl mali zararları, vergi avantajları ve indirilebilir geçici farklar için ilerideki dönemde bunların mahsup edilmesine yeterli olacak tutarda vergilendirilebilir kar elde edileceğinin muhtemel olması halinde ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilir. Ertelenmiş vergi varlıkları her raporlama tarihinde gözden geçirilir ve ilgili vergi avantajının kullanımının muhtemel olmadığı kısımlar için ertelenmiş vergi varlıkları azaltılır.

Satılmaya hazır varlıkların gerçeğe uygun değer ölçümlerinden kaynaklanan ertelenmiş vergiler, özkaynaklarda muhasebeleştirilir ve daha sonra, muhasebeleştirilmiş diğer ertelenmiş kazançların gerçekleşmesi ile birlikte kar veya zarara yansıtılır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(p) Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

Vergi riski

Dönem vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri tutarları belirlenirken, Grup belirsiz vergi pozisyonlarını ve ödenmesi gereken ek vergi ve faiz yükümlülüğü olup olmadığını dikkate almaktadır. Bu değerlendirme gelecekteki olaylarla ilgili birçok mesleki kanaat içerebilir ve tahmin ve varsayımlara dayanmaktadır. Grup'un mevcut vergi yükümlülüğünün yeterliliği ile ilgili mesleki kanaatini değiştirecek yeni bilgiler ortaya çıkması durumunda vergi yükümlülüğündeki bu değişim, bu durumun belirlendiği döneme ait vergi giderini etkileyecektir.

Örtülü sermaye hükümleri, Kurumlar Vergisi Kanununun 12'nci maddesiyle düzenlenmiş olup, buna göre Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları her türlü borcun, hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun dönem başı öz sermayesinin üç katını aşan kısmı, ilgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılmaktadır.

İşletmede kullanılan borçların örtülü sermaye sayılabilmesi için;

-Doğrudan veya dolaylı olarak ortak veya ortakla ilişkili kişiden temin edilmesi,

-İşletmede kullanılması,

-Hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşması gerekmektedir.

Transfer fiyatlandırması

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13'üncü maddesinin "transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu düzenlenmiştir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliği"nde uygulamaya ilişkin detaylar belirlenmiştir.

Vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla (kişilerle), fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, hizmet veya mal alım ve satım işlemlerine girmeleri durumunda, ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Transfer fiyatlaması yoluyla gerçekleştirilen bu türden örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir.

(r) Finansal bilgilerin bölümlere göre raporlanması

Bir faaliyet bölümü, Grup'un hasılat elde edebildiği ve harcama yapabildiği işletme faaliyetlerinde bulunan, faaliyet sonuçlarının bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınması ve bölümün performansının değerlendirilmesi amacıyla Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merci tarafından düzenli olarak gözden geçirildiği ve hakkında ayrı finansal bilgilerin mevcut olduğu kısımdır.

Bir faaliyet bölümünün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının %10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararının %10'u veya daha fazlası olması veya varlıklarının, tüm faaliyet bölümlerinin toplam varlıklarının %10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir.

Faaliyet bölümleri raporlaması işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciine yapılan raporlamayla yeknesaklığı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. "Diğer" altında birleştirilen sektörler raporlanabilir bölüm olmak için yeterli sayısal alt sınırları karşılayamamaları nedeniyle bölümlere göre raporlamanın sunumu için birleştirilmiştir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(s) Bölünme/Şirket bölünmesi

Ekonomik anlamda bölünme bir şirketin ayrı kısımlara ayrılmasını ifade eder. Bölünme neticesinde, aynı sermayedarlar aynı işletme gruplarına sahip olur; sermaye yapısı ve sahiplik oranları bölünme öncesinde ve sonrasında aynıdır. TMS'de daha detaylı bir açıklama olmaması nedeniyle, Grup bölünme işlemini kayıtlı değerler üzerinden muhasebeleştirilmektedir.

(t) Koşullu varlık ve yükümlülükler

Koşullu varlıklar, ekonomik faydaların Grup'a girişleri olası ise konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanmaktadır. Ekonomik faydanın Grup'a girmesinin neredeyse kesin hale gelmesi durumunda ilgili varlık ve buna ilişkin gelir, değişikliğin olduğu dönemin konsolide finansal tablolarına yansıtılır.

Bir yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olmadığı durumlarda Grup, söz konusu hususu ilgili kaynak çıkışının uzak ihtimal olduğu durumlar hariç ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

(u) Raporlama tarihinden sonraki olaylar

Raporlama dönemi sonu ile konsolide finansal durum tablosunun yayımı için yetkilendirme tarihi arasında, işletme lehine veya aleyhine ortaya çıkan olayları ifade etmektedir. Raporlama döneminden sonraki olaylar ikiye ayrılmaktadır:

- raporlama dönemi sonu itibarıyla ilgili olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması (raporlama döneminden sonra düzeltme gerektiren olaylar) ve

- ilgili olayların raporlama döneminden sonra ortaya çıktığını gösteren deliller olması (raporlama döneminden sonra düzeltme gerektirmeyen olaylar).

Raporlama dönemi sonu itibarıyla söz konusu olayların var olduğuna ilişkin yeni deliller olması veya ilgili olayların raporlama döneminden sonra ortaya çıkması durumunda ve bu olayların finansal tabloların düzeltilmesini gerektirmesi durumunda, Grup konsolide finansal tablolarını yeni duruma uygun şekilde düzeltmektedir. Söz konusu olaylar finansal tabloların düzeltilmesini gerektirmiyor ise, Grup söz konusu hususları ilgili dipnotlarında açıklamaktadır.

(v) Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akışları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akışları Grup'un ana faaliyetlerine ilişkin nakit akışlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akışları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akışlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akışları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Hazır değerler, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riskini taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır. Raporlama tarihi itibarıyla kullanımı kısıtlı nakit ve nakit benzerleri konsolide nakit akış tablosunda sunulan nakit ve nakit benzerlerine dahil edilmemektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(y) İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır:

(a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:

- (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
- (ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
- (iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;

(b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;

(c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;

(d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;

(e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;

(f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması;

(g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Olağan faaliyetler nedeniyle ilişkili taraflarla bazı iş ilişkilerine girilebilir.

(z) Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar

Raporlama tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat henüz yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmasına izin verilmekle birlikte Grup tarafından erken uygulanmayan yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat

KGK tarafından Eylül 2016'da yayımlanan yeni hasılat standardı, mevcut TFRS'lerde yer alan rehberliği değiştirerek müşterilerle yapılan sözleşmeler için kontrol bazlı yeni bir model getirmektedir. Bu yeni Standart, hasılatın muhasebeleştirilmesinde sözleşmede yer alan mal ve hizmetlere ilişkin performans yükümlülüklerinin ayrıştırılması ve hasılatın zamana yayılarak muhasebeleştirilmesi konularında yeni yönlendirmeler getirmekte ve hasılat bedelinin gerçeğe uygun değerden ziyade, Şirketin hak etmeyi beklediği bedel olarak ölçülmesini öngörmektedir. TFRS 15, 1 Ocak 2018 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

TFRS 15 kapsamında, ek talepler ve sözleşme değişiklikleri onaylandıklarında inşaat sözleşmelerinin muhasebeleştirilmesine dahil edilecektir. Grup daha önceki sözleşme değişiklikleri hakkında bir ilk değerlendirme yapmış olup, konsolide finansal tablolarında önemli bir etkisinin olmasını beklememektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(z) Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar (2017 versiyonu)

KGK tarafından Ocak 2017’de son versiyonu yayımlanan TFRS 9 “Finansal Araçlar” Standardı, TMS 39 “Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” Standardındaki mevcut yönlendirmeyi değiştirmekle birlikte, TMS 39’da yeralan finansal araçların muhasebeleştirilmesi, sınıflandırılması, ölçümü ve bilanço dışı bırakılması ile ilgili uygulamalar artık TFRS 9’a taşınmaktadır. TFRS 9’un son versiyonu finansal varlıklardaki değer düşüklüğünün hesaplanması için yeni bir beklenen kredi zarar modelinin yanı sıra yeni genel riskten korunma muhasebesi gereklilikleri ile ilgili güncellenmiş uygulamalar da dahil olmak üzere, aşamalı olarak yayımlanan TFRS 9’un önceki versiyonlarında yayımlanan yönlendirmeleri de içermektedir. TFRS 9, 1 Ocak 2018 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS 9’u uygulaması durumunda henüz vadesi gelmemiş alacakları ile ilgili olarak beklenen kredi zararı modelinin uygulanacak olması nedeniyle söz konusu alacak tutarlarında bir düşüş olmasının muhtemel olup olmadığını değerlendirmesini yapmış olup, konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olmasını beklememektedir.

TFRS Yorum 22 - Yabancı Para İşlemleri ve Avans Bedeli

KGK tarafından Aralık 2017’de verilen veya alınan avanslardan yabancı para cinsinden olanlar için hangi tarihli döviz kurunun dikkate alınacağı konusunda yaşanan tereddütleri gidermek üzere TFRS Yorum 22 yayımlanmıştır. Bu Yorum, işletmeler tarafından parasal olmayan kalem niteliğindeki peşin ödenen giderler veya avans olarak alınan gelirler için muhasebeleştirilen ve yabancı para cinsinden olan varlık veya yükümlülükler için geçerlidir. Hangi tarihli döviz kurunun kullanılacağı belirlenmesi bakımından, işlem tarihi peşin ödemeye ilişkin bir varlığın veya ertelenen gelire ilişkin bir yükümlülüğün ilk muhasebeleştirme tarihi olacaktır. Önceden alınan veya peşin olarak verilen birden fazla avans bedelinin bulunduğu durumlarda, her bir avans bedeli için ayrı bir işlem tarihi belirlenmelidir. TFRS Yorum 22, 1 Ocak 2018 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS Yorum 22’nin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler Standardında Değişiklikler – Hisse Bazlı Ödeme İşlemlerinin Sınıflandırılması ve Ölçümü

KGK tarafından Aralık 2017’de hisse bazlı ödemelere ilişkin muhasebe uygulamalarındaki tutarlılığın artırılması ve bazı belirsizlikleri gidermek üzere TFRS 2 “Hisse Bazlı Ödemeler” Standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle; i) ödemesi nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümü, ii) stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemelerin sınıflandırılması ve iii) nakit olarak ödenenden özkaynağa dayalı araçla ödenen şekline dönüşen hisse bazlı ödemelerdeki değişikliğin muhasebeleştirilmesi konularına açıklık getirilmektedir. Böylelikle, nakit olarak yapılan hisse bazlı ödemelerin ölçümünde özkaynağa dayalı hisse bazlı ödemelerin ölçümünde kullanılan aynı yaklaşım benimsenmiştir. Stopaj netleştirilerek gerçekleştirilen hisse bazlı ödemeler, belirli koşulların karşılanması durumunda, özkaynağa dayalı finansal araçlar vermek suretiyle yapılan ödemeler olarak muhasebeleştirilecektir. Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TFRS 2 değişikliğinin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerinde bir etkisinin olması beklenmemektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(z) Yayımlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar (devamı)

TMS 40 Değişikliği - Yatırım Amaçlı Gayrimenkullerin Transferi

KGK tarafından Aralık 2017'de yatırım amaçlı gayrimenkullerden diğer varlık gruplarına ve diğer varlık gruplarından yatırım amaçlı gayrimenkul grubuna yapılan transferlere ilişkin kanıt sağlayan olaylar hakkında belirsizlikleri gidermek üzere TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller" Standardında değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerle, yönetimin varlığın kullanımına ilişkin değişiklik niyetinin tek başına varlığın kullanım amacının değiştiğine kanıt oluşturmadığına açıklık getirilmiştir. Dolayısıyla, bir işletme, yatırım amaçlı gayrimenkul üzerinde herhangi bir iyileştirme veya geliştirme yapılmadan elden çıkarılmasına karar verdiğinde, gayrimenkul finansal tablo dışı bırakılıncaya (finansal tablodan çıkarılıncaya) kadar yatırım amaçlı gayrimenkul olarak değerlendirilmeye devam edilir ve stok olarak yeniden sınıflandırılmaz. Benzer şekilde, işletme mevcut yatırım amaçlı gayrimenkulünü gelecekte aynı şekilde kullanımına devam etmek üzere yeniden yapılandırmaya başladığında, bu gayrimenkul yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflandırılmaya devam edilir ve yeniden yapılandırma süresince sahibi tarafından kullanılan gayrimenkul olarak sınıflandırılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2018 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, TMS 40'da yapılan bu değişikliğin uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerinde bir etkisinin olması beklenmemektedir.

TFRS'lerde Yapılan Yıllık İyileştirmeler

Halihazırda yürürlükte olan standartlar için KGK tarafından Aralık 2017'de yayımlanan "TFRS'lerde Yapılan Yıllık İyileştirmeler / 2014-2016 Dönemi" aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler, 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olup, erken uygulanmalarına izin verilmektedir. TFRS'lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

Yıllık iyileştirmeler: 2014-2016 Dönemi

TFRS 1 "Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nın İlk Uygulaması"

TFRS'leri ilk kez uygulayacak olanlar için finansal araçlara ilişkin açıklamalar, çalışanlara sağlanan faydalar ve yatırım işletmelerinin konsolidasyonuna ilişkin olarak 2012-2014 dönemi yıllık iyileştirmeleri kapsamında sağlanan kısa vadeli muafiyetlerin kaldırılması.

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar"

İştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımların doğrudan veya dolaylı olarak risk sermayesi girişimi, yatırım fonu, menkul kıymetler veya yatırım amaçlı sigorta fonları gibi işletmeler tarafından sahip olunması durumunda, iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki yatırımların ölçümünde bu işletmelerin TFRS 9'a göre gerçeğe uygun değer yönteminin uygulanmasına imkan tanınması.

TFRS 9'daki değişiklikler- Negatif Tazminata Yol Açan Erken Ödemeler

KGK tarafından Aralık 2017'de finansal araçların muhasebeleştirilmesine yönelik açıklık kazandırmak üzere TFRS 9'un gerekliliklerini değiştirmiştir. Erken ödendiğinde negatif tazminata neden olan finansal varlıklar, TFRS 9'un diğer ilgili gerekliliklerini karşılaması durumunda itfa edilmiş maliyeti üzerinden veya gerçeğe uygun değer farkları diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülebilir. TFRS 9 uyarınca, sözleşmesi erken sona erdirildiğinde, henüz ödenmemiş anapara ve faiz tutarını büyük ölçüde yansıtan 'makul bir ilave bedel' ödenmesini gerektiren erken ödeme opsiyonu içeren finansal varlıklar bu kriteri karşılamaktadır. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

(z) Yayınlanmış ancak yürürlüğe girmemiş ve erken uygulanmaya başlanılmamış standartlar (devamı)

TMS 28’deki değişiklikler- İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Uzun Dönemli Yatırımlar

KGK tarafından Aralık 2017’de iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımlardan özkaynak yönteminin uygulanmadığı diğer finansal araçların ölçümünde de TFRS 9’un uygulanması gerektiğine açıklık getirmek üzere TMS 28’de değişiklik yapılmıştır. Bu yatırımlar, esasında, işletmenin iştiraklerdeki veya iş ortaklıklarındaki net yatırımının bir parçasını oluşturan uzun dönemli elde tutulan paylardır. Bir işletme, TMS 28’in ilgili paragraflarını uygulamadan önce, bu tür uzun dönemli yatırımların ölçümünde TFRS 9’u uygular. TFRS 9 uygulandığında, uzun vadeli yatırımların defter değerinde TMS 28’in uygulanmasından kaynaklanan herhangi bir düzeltme yapılmaz. Bu değişiklik, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olup, erken uygulanmasına izin verilmektedir.

(aa) Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve değişen standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’ndaki (“UFRS”) değişiklikler Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (“UMSK”) tarafından yayınlanmış fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS’ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS’nin bir parçasını oluşturmazlar. Buna bağlı olarak UMSK tarafından yayımlanan fakat halihazırda KGK tarafından yayımlanmayan standartlara UFRS veya UMS şeklinde atıfta bulunmaktadır. Grup, konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS’de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

UFRS 16 Kiralamalar

UMSK tarafından UFRS 16 “*Kiralamalar*” Standardı 13 Ocak 2016 tarihinde yayınlanmıştır. Bu Standart kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesinin düzenlendiği mevcut UMS 17 “*Kiralama İşlemleri*” Standardının, UFRS Yorum 4 “*Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi*” ve UMS Yorum 15 “*Faaliyet Kiralamaları – Teşvikler*” yorumlarının yerini almakta ve UMS 40 “*Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller*” Standardında da değişiklikler yapılmasına neden olmuştur. UFRS 16, kiracılar açısından mevcut uygulama olan finansal kiralama işlemlerinin bilançoda ve faaliyet kiralamasına ilişkin yükümlülüklerin bilanço dışında izlenmesi şeklindeki ikili muhasebe modelini ortadan kaldırmaktadır. Bunun yerine, tüm kiralamalar için mevcut finansal kiralama muhasebesine benzer olarak bilanço bazlı tekil bir muhasebe modeli ortaya koyulmaktadır. Kiraya verenler için muhasebeleştirme mevcut uygulamalara benzer şekilde devam etmektedir. UFRS 16, 1 Ocak 2019 tarihinde ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olmakla birlikte UFRS 15 “*Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat*” standardını uygulamaya başlayan işletmeler için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, UFRS 16’nın uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

- (aa) **Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve değişen standartlar ve yorumlar**

UFRYK 23 Gelir vergisi işlemlerine ilişkin belirsizlikler

UMSK tarafından 17 Haziran 2017'de gelir vergilerinin hesaplanmasına ilişkin belirsizliklerin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını belirlemek üzere UFRYK 23 "Gelir Vergisi İşlemlerine İlişkin Belirsizlikler" Yorumu yayımlanmıştır. Belirli bir işlem veya duruma vergi düzenlemelerinin nasıl uygulanacağına veya vergi otoritesinin bir şirketin vergi işlemlerini kabul edip etmeyeceğine yönelik belirsizlikler bulunabilir. UMS 12 "Gelir Vergileri", cari ve ertelenmiş verginin nasıl hesaplanacağına açıklık getirmekle birlikte, ancak bunlara ilişkin belirsizliklerin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağına yönelik rehberlik sağlamamaktadır.

UFRYK 23, gelir vergilerinin muhasebeleştirilmesinde gelir vergilerine ilişkin belirsizliğin etkilerinin finansal tablolara nasıl yansıtılacağını açıklığa kavuşturmak suretiyle UMS 12'de yer alan hükümlere ilave gereklilikler getirmektedir. Bu Yorumun yürürlük tarihi 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan raporlama dönemleri olmakla birlikte, erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, UFRYK 23'ün uygulanmasının konsolide finansal tabloları üzerindeki muhtemel etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS'deki iyileştirmeler

Halihazırda yürürlükte olan standartlar için yayınlanan "UFRS'de Yıllık İyileştirmeler / 2015-2017 Dönemi" aşağıda sunulmuştur. Bu değişiklikler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olup erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS'lerdeki bu değişikliklerin uygulanmasının, Grup'un konsolide finansal tabloları üzerinde önemli bir etkisinin olması beklenmemektedir.

Yıllık iyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

UFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve UFRS 11 Müşterek Anlaşmalar

UFRS 3 ve UFRS 11, işletme tanımını karşılayan müşterek bir operasyonda sahip olunan paylardaki artışını nasıl muhasebeleştireceğine açıklık getirmek üzere değiştirilmiştir. Müşterek taraflardan biri kontrol gücünü elde ettiğinde, bu işlem aşamalı olarak gerçekleşen işletme birleşmesi olarak dikkate alınarak satın alan tarafın önceden sahip olduğu payı gerçeğe uygun değeriyle yeniden ölçmesi gerekecektir. Taraflardan birinin müşterek kontrolü devam ettiğinde (ya da müşterek kontrolü elde ettiğinde) daha önce sahip olunan payın yeniden ölçülmesi gerekmemektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri

UMS 12 temettülerden kaynaklanan gelir vergilerinin (özkaynak olarak sınıflandırılan finansal araçlara yapılan ödemeler de dahil olmak üzere) işletmenin dağıtılabılır kar tutarını oluşturan işlemlerle tutarlı olarak (örneğin; kâr veya zararda, diğer kapsamlı gelir unsurları içerisinde veya özkaynaklarda), muhasebeleştirilmesini açıklığa kavuşturmak üzere değiştirilmiştir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

3 Önemli muhasebe politikaları (devamı)

- (aa) **Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve değişen standartlar ve yorumlar**

Yıllık iyileştirmeler - 2015–2017 Dönemi

UMS 23 Borçlanma Maliyetleri

UMS 23, finansman faaliyetlerinin tek bir merkezden yürütüldüğü durumlarda aktifleştirilebilir borçlanma maliyetlerinin hesaplanmasında kullanılan genel amaçlı borçlanma havuzuna, halihazırda geliştirme aşamasında olan veya inşaatı devam eden özellikli varlıkların finansmanı için doğrudan borçlanılan tutarların dahil edilmemesi gerektiğine açıklık kazandırmak üzere değiştirilmiştir. Kullanıma veya satışa hazır olan özellikli varlıkların – veya özellikli varlık kapsamına girmeyen herhangi bir varlığın - finansmanı için direkt borçlanılan tutarlar ise genel amaçlı borçlanma havuzuna dahil edilmelidir.

4 Bağlı ortaklık ve kontrol gücü olmayan pay alım ve satımları

- 4.1. 2016 yılı içerisinde kontrol gücünü değiştirmeyen kontrol gücü olmayan paylar alım işlemi**

31 Aralık 2016 tarihinde Çalık Enerji, ÇEDAŞ sermayesinin %48,90'una tekabül eden ve defter değeri 287.791 TL olan 184.842 bin adet payı toplam 1.173.600 TL bedel karşılığında Çalık Holding'ten satın alarak ÇEDAŞ'taki payını %51,00'den %99,90'a çıkarmıştır. İlgili satış bedelinin 952.600 TL'si Çalık Enerji'nin cari hesaplarından mahsup edilmiş olup kalan tutar Dipnot 6'da belirtildiği üzere Grup'un konsolide finansal tablolarında diğer borçlar altında gösterilmektedir.

5 Diğer işletmelerdeki paylar

Grup'un önemli kontrol gücü olmayan payı olan bağlı ortaklığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: Bulunmamaktadır).

6 İlişkili taraf açıklamaları

Konsolide finansal tablolarda ortaklar, önemli yönetim personeli ve yönetim kurulu üyeleri, aileleri ve kendileri tarafından kontrol edilen veya kendilerine bağlı şirketler ile birlikte, iş ortaklıkları ilişkili taraflar olarak kabul edilmiştir. İşletmenin normal işleyişi esnasında ilişkili taraflarla çeşitli işlemler yapılmıştır. İlişkili taraflarla yapılan işlemlerin önemli bir bölümü elimine edilmiş olup ilişkili taraflarla yapılan işlemlerden eliminasyon sonrası kalanlar Grup için bir önemlilik arz etmemektedir.

Dipnot 3'te açıklandığı üzere, Grup'un iş ortaklıkları konsolide finansal tablolarda özkaynak yöntemiyle muhasebeleştirilmiştir. Bu sebepten dolayı Grup'un bağlı ortaklıklarının iş ortaklıklarıyla yaptığı işlemler elimine olmamaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

6 İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

İlişkili taraf bakiyeleri

31 Aralık itibarıyla, Grup'un ilişkili taraf bakiyeleri aşağıdaki gibidir:

2017				
	Ortaklar	İş ortaklıkları	Diğer	Toplam
Ticari alacaklar	410	46	543	999
Diğer alacaklar	832.705	5.570	7.294	845.569
Nakit ve nakit benzerleri	--	--	23.172	23.172
Diğer borçlar	(244.021)	--	(83.306)	(327.327)
Ticari borçlar	(8.734)	(659)	(8.038)	(17.431)
Ertelenmiş gelirler	--	--	(711.377)	(711.377)
Toplam	580.360	4.957	(771.712)	186.395

2016				
	Ortaklar	İş ortaklıkları	Diğer	Toplam
Ticari alacaklar	508	92	1.926	2.526
Diğer alacaklar	239.098	4.281	21.362	264.741
Nakit ve nakit benzerleri	--	--	9.906	9.906
Diğer borçlar	(953.773)	--	(82.602)	(1.036.375)
Ticari borçlar	(1.098)	--	(42.922)	(44.020)
Toplam	(715.265)	4.373	(92.330)	(803.222)

31 Aralık tarihleri itibarıyla, nakit ve nakit benzerleri Grup'un bağlı ortaklarının Aktifbank Yatırım Bankası A.Ş. ile olan işlem tutarlarını içermektedir.

Diğer alacaklar Çalık Holding'e faaliyetlerinin finansmanı için 832.705 TL (31 Aralık 2016: 239.098 TL) tutarında Grup'un bağlı ortaklıklarının verdiği tutarı içermektedir.

31 Aralık 2017 itibarıyla 327.327 TL (31 Aralık 2016: 1.036.375 TL) tutarındaki diğer borçların 244.021 TL'lik kısmı (31 Aralık 2016: 953.773 TL) ÇEDAŞ'ın hisse alımından kaynaklanmakta, kalan 83.306 TL'lik (31 Aralık 2016: 82.602 TL) kısım ise başlıca Grup'un finansman amacıyla ilişkili şirketlerden kullanmış olduğu fon tutarlarından ve Çalık Holding'in ortak hizmet ve yönetim maliyetlerinin yansıtılmasından kaynaklanan borçlardan oluşmaktadır.

31 Aralık 2017 itibarıyla Grup'un ertelenmiş gelirleri önemli oranda Özbekistan'da yürütülen mühendislik hizmetleri, tedarik işlemleri ve inşaat projeleri kapsamında Mitsubishi Corporation'dan alınan avans tutarını içermektedir.

31 Aralık 2017 yılında söz konusu grup içi alacak ve borç tutarları için, Çalık Grubu bünyesindeki tüm şirketlerin kullandığı kredilerin faiz oranlarının ortalaması alınarak faiz oranları belirlenmekte ve bu oranlar üzerinden adetlendirme işlemleri yapılmaktadır. 2017 yılı içerisinde söz konusu TL, Avro ve Amerikan Doları cinsinden borç ve alacak tutarları için ortalama sırasıyla %16,25, %6,77 ve %6,84 (2016: sırasıyla %15,24, %7,80 ve %7,12) faiz oranları uygulanmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

6 İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

İlişkili taraf bakiyeleri (devamı)

İlişkili taraf alacak ve borçları için sırasıyla alınmış veya verilmiş olan bir teminat bulunmamaktadır.

31 Aralık 2017 itibarıyla, Grup'un ilişkili taraflara olan bakiyeleri için değer düşüklüğü kaydedilmemiştir ya da özel karşılık ayrılmamıştır (31 Aralık 2016: Bulunmamaktadır).

İlişkili taraf işlemleri

31 Aralık tarihinde sona eren yıllarda, Grup'un ilişkili taraflarla yaptığı işlemlerden kaynaklanan gelirler ve giderler aşağıda özetlenmiştir:

2017				
	Ortaklar	İş Ortaklıkları	Diğer	Toplam
Hasılat ^(*)	1.324	--	154.942	156.266
Satışların maliyeti	(3)	--	(1.045)	(1.048)
Genel yönetim giderleri	(25.847)	--	(1.232)	(27.079)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	(1)	--	(2.483)	(2.484)
Araştırma geliştirme giderleri	(149)	--	--	(149)
Finansman gelirleri/(giderleri), net ^(**)	90.977	--	(6.916)	84.061
Yatırım faaliyetlerinden gelirler/(giderler), net	(11)	4.630	333	4.952
Toplam	66.290	4.630	143.599	214.519

2016				
	Ortaklar	İş Ortaklıkları	Diğer	Toplam
Hasılat	1.063	--	11.660	12.723
Satışların maliyeti	(1)	(38)	--	(39)
Genel yönetim giderleri	(24.246)	--	(662)	(24.908)
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	--	--	(2.122)	(2.122)
Araştırma geliştirme giderleri	(30)	(2)	(2.542)	(2.574)
Finansman gelirleri/(giderleri), net	28.515	245	(9.604)	19.156
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	--	--	(71)	(71)
Toplam	5.301	205	(3.341)	2.165

^(*) 31 Aralık itibarıyla, Grup'un ilişkili taraflarla olan satış işlemleri büyük oranda, Özbekistan'ın Navoi ve Nemengan eyaletlerinde yürütülen mühendislik hizmetleri, tedarik işlemleri ve inşaat projeleri kapsamında ilişkili kuruluş ve projelerin yüklenicisi olan Mitsubishi Corporation'a kesilmiş hakediş faturalarından oluşmaktadır.

^(**) 31 Aralık itibarıyla, net finansman gelirleri/(giderleri) büyük oranda Grup şirketleri ve Çalık Holding arasında gerçekleşen fon transferinden meydana gelen faiz ve kur gelir ve giderlerinden oluşmaktadır.

Üst düzey yönetimle olan işlemler

Konsolide olarak 31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait genel yönetim giderleri içerisinde kayıtlara alınan üst düzey yönetime sağlanan faydalar 15.515 TL tutarındadır (31 Aralık 2016: 15.983 TL). Söz konusu tutar maaş ve ücretler, primler, huzur hakkı ödemeleri ve benzeri diğer ödemeleri içermektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

7 Nakit ve nakit benzerleri

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla nakit ve nakit benzerlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kasa	12	447
Bankalar	271.111	63.753
-Vadesiz mevduat	144.432	50.461
-Vadeli mevduat	126.679	13.292
Diğer nakit ve nakit benzerleri(*)	1.142	588
Nakit ve nakit benzerleri	272.265	64.788
Kullanımı sınırlı nakit ve nakit benzerleri	(179.509)	(39.048)
Nakit akış tablosundaki nakit ve nakit benzerleri	92.756	25.740

(*) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla diğer nakit ve nakit benzerleri başlıca 1.112 TL tutarındaki yoldaki paralardan (31 Aralık 2016: 586 TL) ve 30 TL tutarındaki kredi kartı alacaklarından (31 Aralık 2016: 2 TL) oluşmaktadır.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla TL cinsinden vadeli mevduatın faiz oranı %4,50 ile %14,10 aralığında (31 Aralık 2016: %4,50 ile %11,50) olup vadesi 4 gün ile 30 gün arasında değişmektedir.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla USD cinsinden vadeli mevduatın faiz oranı %0,50 olup vadesi 1 gündür.

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, 179.509 TL tutarındaki (31 Aralık 2016: 39.048 TL) kullanımı sınırlı nakit ve nakit benzerleri tutarı Grup’un günlük işlemleri için kullanılabilir değildir. İlgili tutarın 94.000 TL’lik (31 Aralık 2016: 22.063 TL) kısmı mühendislik hizmetleri, tedarik işlemleri ve inşaat projesi (“MTİ”) için ilgili sözleşmelere istinaden Türkiye’deki bankalarda, 2.408 TL’lik (31 Aralık 2016: 2.246 TL) kısmı bakım sözleşmesine istinaden Gürcistan’daki bankada, 69.595 TL (31 Aralık 2016: 1.953 TL) tutarındaki kısmı ise kullanılan kredilere ilişkin teminat olarak yurt içindeki bankalarda zorunlu olarak tutulmakta iken 125 TL’lik (31 Aralık 2016: 135 TL) kısmı ise kamulaştırma davalarına istinaden mahkeme tarafından bloke olarak tutulmaktadır. Geriye kalan tutarın 7.800 TL’si (31 Aralık 2016: 4.730 TL) ise Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi A.Ş.’den (“EPIAŞ”) satın alınan elektriğe karşılık verilen İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.’ne verilen nakit teminat olarak tutulmakta, 5.581 TL’lik (31 Aralık 2016: 7,921 TL) kısmı Aktifbank’tan alınan teminat mektuplarından oluşmaktadır.

Grup’un nakit ve nakit benzerleriyle ilgili maruz kaldığı kredi ve kur riski Dipnot 29’da yer almaktadır.

8 Finansal yatırımlar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017			31 Aralık 2016		
	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Toplam	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Toplam
Satılmaya hazır finansal yatırımlar	--	36.834	36.834	--	34.810	34.810
	--	36.834	36.834	--	34.810	34.810

Satılmaya hazır finansal yatırımlar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla satılmaya hazır finansal yatırımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Hisse senetleri		
Halka açık olmayan hisse senetleri	36.834	34.810
Toplam	36.834	34.810

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

8 Finansal yatırımlar (devamı)

Satılmaya hazır finansal yatırımlar(devamı)

Aktif bir piyasada işlem görmediği için maliyetle değerlendirilen finansal varlıklar

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, kote edilmiş piyasa değeri olmayan, bir borsada işlem görmeyen ve gerçeğe uygun değeri belirlenirken dikkate alınan değer ölçümlerinin değer aralığındaki değişkenliğin önemli olması ve anılan aralık içinde yer alan farklı tahminlerin gerçekleşme olasılıklarının güvenilir bir biçimde değerlendirilebilir olmaması sebebiyle gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde tahmin edilemeyen 36.834 TL (31 Aralık 2016: 34.810 TL) tutarındaki finansal yatırımlar maliyet değerleri üzerinden, varsa, değer düşüklüğü karşılığı düşülerek muhasebeleştirilmiştir.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla satılmaya hazır finansal yatırımlar olarak sınıflanan hisse senetlerinin detayı ve hissedarlık oranları aşağıdaki gibidir:

	%	31 Aralık 2017	%	31 Aralık 2016
Hisse senetleri				
Bursagaz Bursa Şehiriçi Doğal Gaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (“Bursagaz”)	10,00	26.140	10,00	26.140
Kayserigaz Kayseri Doğalgaz Dağıtım Pazarlama Ticaret A.Ş. (“Kayserigaz”)	10,00	6.292	10,00	6.292
Diğer		4.402		2.378
Toplam		36.834		34.810
		2017		2016
1 Ocak bakiyesi		34.810		36.107
Alımlar		3.393		970
Sermaye artışı girişleri		55		31
Çıkışlar (*)		(1.424)		(2.298)
31 Aralık bakiyesi		36.834		34.810

(*) 2017 yılındaki çıkış tutarı Grup’un 31 Aralık 2016 itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarında gayri faal olması sebebiyle konsolidasyona dahil edilmeyerek maliyet bedeli ile muhasebeleştirilen Onyx Trading Innovation FZE’nin, 2017 yılı içerisinde faal bir işletmeye dönüşmesi sonucu konsolidasyona dahil edilmesinden kaynaklanmaktadır. 2016 yılındaki çıkış tutarı Grup’un 31 Aralık 2015 itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarında gayri faal olması sebebiyle konsolidasyona dahil edilmeyerek maliyet bedeli ile muhasebeleştirilen JSC Çalık Georgia Wind’in, 2016 yılı içerisinde faal bir işletmeye dönüşmesi sonucu konsolidasyona dahil edilmesinden kaynaklanmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

8 Finansal yatırımlar (devamı)

Satılmaya hazır finansal değerler (devamı)

Grup’un başlıca sermaye paylarına sahip olduğu şirketlerin özet finansal bilgileri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017						
Adı	Aktif toplamı	Özkaynak toplamı	Ana ortaklığa ait geçmiş yıllar		Bağımsız Denetim	Dönemi
			kar/zararı	Dönem net kar/zararı		
Bursagaz	737.183	351.061	25.820	111.392	Geçmedi	31 Aralık 2017
Kaysorigaz	341.998	111.117	80.091	23.142	Geçmedi	31 Aralık 2017
31 Aralık 2016						
Adı	Aktif toplamı	Özkaynak toplamı	Ana ortaklığa ait geçmiş yıllar		Bağımsız Denetim	Dönemi
			kar/zararı	Dönem net kar/zararı		
Bursagaz	640.895	239.669	42.998	17.178	Geçmedi	31 Aralık 2016
Kaysorigaz	314.064	87.975	59.667	20.424	Geçmedi	31 Aralık 2016

9 Ticari alacak ve borçlar

Ticari alacaklar

Kısa vadeli ticari alacaklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup’un kısa vadeli ticari alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	999	2.526
İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	2.472.046	1.958.292
	2.473.045	1.960.818

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup’un kısa vadeli ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar (Dipnot 17) (*)	1.070.501	1.209.890
Alıcılar (*)	1.095.328	603.310
İmtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacaklar	307.216	147.618
Şüpheli ticari alacaklar	101.825	97.868
Şüpheli ticari alacak karşılığı	(101.825)	(97.868)
Toplam	2.473.045	1.960.818

(*) Grup’un ticari alacakları büyük oranda, mühendislik hizmetleri, tedarik işlemleri ve inşaat projesi (“MTİ”) sözleşmesi kapsamında kesinleşen ve rapor tarihi itibarıyla tahsil edilmemiş olan 1,906,094 TL (31 Aralık 2016: 1.673.528 TL) değerindeki hakediş tutarlarından oluşmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

9 Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Ticari alacaklar (devamı)

Kısa vadeli ticari alacaklar (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda şüpheli alacak karşılıklarının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Dönem başı	97.868	71.200
Değer düşüklüğü karşılığı (Dipnot 26)	14.223	39.750
Dönem içinde iptal edilen karşılıklar (-)	(48)	(1.614)
Önceden değer düşüklüğüne uğramış tutarlardan tahsilatlar (-) (Dipnot 26)	(10.419)	(11.458)
Yabancı para değişim etkileri	201	(10)
Dönem sonu	101.825	97.868

Uzun vadeli ticari alacaklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un uzun vadeli ticari alacaklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İmtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacaklar	1.099.462	793.711
Alıcılar	503.055	359.683
Kontrol edilmeyen maliyet bileşeni (*)	3.110	9.072
	1.605.627	1.162.466

(*) 31 Aralık tarihleri itibarıyla EPDK'nın 15 Aralık 2016 tarihli ve 6768 sayılı kararı uyarınca YEPAŞ'a ilişkin olarak 2016-2020 üçüncü uygulama dönemi perakende satış gelir gereksiniminin belirlenmesi çerçevesinde açıklamış olduğu parametrelere istinaden hesaplanan kontrol edilemeyen maliyet bileşeninden oluşmaktadır.

Uzun vadeli imtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacakların vadelerine göre dağılımı aşağıda gibidir:

İtfaya konu alacaklar		
İtfa yılı	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
2018	--	187.217
2019	262.569	147.754
2020	219.480	132.835
2021	179.160	106.912
2022	143.667	82.610
2023	115.881	64.389
2024	89.206	46.476
2025	59.946	25.518
2026	29.553	--
TOPLAM	1.099.462	793.711

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

9 Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Uzun vadeli ticari alacaklar (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait imtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacakların hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak bakiyesi	941.329	603.065
İlaveler	343.760	249.475
Yatırımlara ilişkin cari dönem itfa tutarı	(124.949)	(92.067)
Gerçeğe uygun değer farkı	188.414	150.360
Cari dönemde yapılan gelir tavanı düzeltmeleri	37.862	32.618
2011-2015 yatırımlarına ilişkin düzeltmeler	18.993	(2.759)
Diğer	1.269	637
31 Aralık bakiyesi	1.406.678	941.329

Kısa vadeli ticari borçlar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un kısa vadeli ticari borçları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlişkili taraflara ticari borçlar	17.431	44.020
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	853.183	852.508
	870.614	896.528

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un ilişkili olmayan taraflara kısa vadeli ticari borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ticari borçlar ^(*)	798.355	816.258
Gider tahakkukları ^(**)	50.265	30.644
Diğer	4.563	5.606
	853.183	852.508

(*) Ticari borçlar büyük oranda MTİ sözleşmelerinde yer alan malzeme ve ekipmanları sağlayan tedarikçilere ve yatırımlar için çalışılan taşeronlara olan borç tutarlarından oluşmaktadır. MTİ sözleşmeleri kapsamında borçların ortalama vadesi 30 ile 45 gün arasında olup ödeme planları sözleşme bazında bir ön sözleşme avansı sonrasında belirli performans hususları yerine getirildiğinde ve nihai olarak geçici kabul ve/veya iş bitiminde olmak üzere yapılmaktadır. Ayrıca bu tutar elektrik dağıtım ve perakende satışı faaliyetleri kapsamında başlıca 90.713 TL (31 Aralık 2016: 262.656 TL) ve 15.375 TL (31 Aralık 2016: 13.831 TL) tutarlarında sırasıyla Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt Anonim Şirketi'nden ("TETAŞ") yapmış olduğu elektrik alımlarından ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nin ("TEİAŞ") elektrik iletim hatlarının kullanılmasından kaynaklanan borçları içermektedir.

(**) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, gider tahakkukları başlıca 50.260 TL (31 Aralık 2016: 26.109 TL) tutarındaki uzlaştırma tahakkuklarından oluşmaktadır. Perakende satış lisansı sahibi tüzel kişiler yapmış oldukları ikili anlaşmalar dışında EPİAŞ'tan elektrik enerjisi alımı veya satımı yapmaktadır. İkili anlaşma ile elektrik enerjisi alım miktarı satış miktarından fazla ise Gün Öncesi Piyasası'nda satım yapmaktadır. Şirketlerin almış oldukları enerji ile satmış oldukları enerji miktarı arasındaki farkları EPİAŞ, Gün Öncesi Piyasası'nda günlük ve saatlik olarak tahmin ederek alım veya satım yapmaktadırlar. 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla uzlaştırma tahakkukları söz konusu enerji alım miktarından kaynaklanan borçlardan oluşmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

10 Diğer alacak ve borçlar

Kısa vadeli diğer alacaklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un kısa vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlişkili taraflardan diğer alacaklar (Dipnot 6)	113.448	25.643
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	12.655	7.982
	126.103	33.625

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflardan diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Diğer çeşitli alacaklar ^(*)	10.979	7.162
Vergi dairesinden alacaklar	1.039	511
Verilen depozito ve teminatlar	340	57
Personelden alacaklar	297	252
	12.655	7.982

^(*) Bu tutarın büyük kısmı, kamulaştırma bedeli gibi TEDAŞ adına yapılan ödemeler için TEDAŞ'tan olan alacaklardan oluşmaktadır.

Uzun vadeli diğer alacaklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un uzun vadeli diğer alacakları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlişkili taraflardan diğer alacaklar (Dipnot 6)	732.121	239.098
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	30.728	19.772
	762.849	258.870

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflardan diğer alacakların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Verilen depozito ve teminatlar	25.189	13.250
TEİAŞ'tan alacaklar	5.539	6.522
Toplam	30.728	19.772

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

10 Diğer alacak ve borçlar(devamı)

Kısa vadeli diğer borçlar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un kısa vadeli diğer borçları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlişkili taraflara diğer borçlar (Dipnot 6)	113.764	82.602
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	45.758	37.664
Toplam	159.522	120.266

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, ilişkili olmayan taraflara diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Alınan depozito ve teminatlar	23.772	30.537
Diğer	21.986	7.127
Toplam	45.758	37.664

Uzun vadeli diğer borçlar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Grup'un uzun vadeli diğer borçların detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ortaklara borçlar (*)	213.563	953.773
Alınan depozito ve teminatlar (**)	187.322	164.889
Toplam	400.885	1.118.662

(*) 31 Aralık 2017 tarihleri itibarıyla, ortaklara borçlar Grup'un ÇEDAŞ'ın hisse alımından dolayı Çalık Holding'e olan borcundan oluşmaktadır.

(**) 31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, alınan depozito ve teminatlar büyük oranda Grup'un elektrik dağıtım ve satışı yapan şirketlerinin müşterilerinden aldığı güvence bedellerinden oluşmaktadır.

Grup'un diğer alacaklarından dolayı maruz kaldığı kredi ve kur riski ve diğer borçlarından dolayı maruz kaldığı likidite ve kur riski Dipnot 29'da açıklanmıştır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

11 Stoklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla stoklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
İlk madde ve malzeme	30.681	25.320
Ticari mallar	6.317	28.959
Toplam	36.998	54.279

12 Peşin ödemeler ve ertelenmiş gelirler

Kısa vadeli peşin ödemeler

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kısa vadeli peşin ödemeler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Verilen avanslar ^(*)	295.949	169.353
Gelecek aylara ait peşin ödenmiş giderler	4.736	5.976
Toplam	300.685	175.329

^(*) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla verilen sipariş avanslarının 33.147 TL'si (31 Aralık 2016: 37.488 TL) Grup'un EPIAŞ'a elektrik alımı için ödemiş olduğu avans tutarından başlıcaları, 206.365 TL'si (31 Aralık 2016: 109.027 TL) MTİ projeleri için tedarikçilere ve hizmet sağlayıcılarına verilen avanslardan oluşmaktadır.

Uzun vadeli peşin ödemeler

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla uzun vadeli peşin ödemeler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Gelecek yıllara ait peşin ödenmiş giderler	9.157	9.597
Toplam	9.157	9.597

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla ertelenmiş gelirler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Alınan avanslar ^(*)	1.271.845	782.263
Devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri (Dipnot 17)	248.186	19.743
Toplam	1.520.031	802.006

^(*) Alınan avanslar büyük oranda, Grup'un Türkmenistanda gerçekleştirdiği MRC projesi kapsamında Türkmen Energo Gurluşuk Devlet Şirketi'nden alınan sözleşme avansı ile Özbekistan'da gerçekleştirdiği NAV2 ve TRC projeleri kapsamında Mitsubishi Corporation'dan alınan sözleşme avanslarından oluşmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

13 Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımlar

a) Müşterek antlaşmalar

i) İş ortaklığı

KÇLE

KÇLE, 17 Eylül 2012 tarihinde ÇEDAŞ, Çalık Enerji ve Limak Yatırım arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında iş ortaklığı olarak kurulmuş ve toplam sermayesine ÇEDAŞ, Çalık Enerji, ve Limak Yatırım sırasıyla %25, %25 ve %50 oranlarında iştirak etmişlerdir. 8 Mayıs 2013 tarihinde KÇLE, Kosova Cumhuriyeti’nde elektrik dağıtım ve tedarik faaliyetlerini yürüten Kompania Per Distribuum Dhe Fumizim Me Energji Elektrike SH.A (“KEDS”) isimli kamu iktisadi kuruluşunun paylarının tamamını özelleştirme kapsamında Kosova Cumhuriyeti Hükümeti tarafından açılan ihaleye girerek 61.976 TL (26.300 EUR karşılığı tutar) karşılığında satın almıştır.

27 Nisan 2015 tarihli Hisse Devir Sözleşmesi ile Çalık Enerji, KÇLE’de ÇEDAŞ’ın sahibi olduğu toplam 12.500 Avro nominal değerindeki 1.250 adet hissesini 17.475.500 Avro karşılığında satın alarak payını %25,00’ten %50,00’ye çıkarmıştır.

Doğu Aras

Doğu Aras, 5 Mayıs 2013 tarihinde ÇED ve Kiler Alışveriş Hizmetleri Gıda Sanayi Ticaret A.Ş. (“Kiler Alışveriş”) arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında ÇED ve Kiler Alışveriş tarafından sermaye sahiplik oranları sırasıyla %49 ve %51 olacak şekilde elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin dağıtım ve perakende veya toptan satışı amacıyla enerji sektöründe faaliyet gösteren şirketler kurulması veya bunlara iştirak edilmesi, iştirak edilen veya yeni kurulan bu şirketlerin yönetimlerinin tayin edilmesi, bu şirketlere teknik, mali, bilgi işlem ve insan kaynakları yönetimi ile diğer konularda danışmanlık hizmeti sağlanması, yeni kurulan veya iştirak ettiği şirketlerin teknik, idari ve mali organizasyonlarda destek sağlanması ve bu şirketler aracılığıyla sınai veya ticari yatırımlar yapılması amacıyla bir iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

Doğu Aras, 28 Haziran 2013 tarihinde imzalanan hisse devir sözleşmesine istinaden Kars, Ardahan, Iğdır, Erzincan, Ağrı, Bayburt ve Erzurum bölgelerinde elektrik dağıtım ve satışı yapan ve kamuya ait olan EDAŞ ve EPAŞ paylarının tamamını özelleştirme kapsamında açılan ihaleye girerek 247.337 TL (65.574 USD karşılığı tutar) satın almıştır. Raporlama tarihi itibarıyla, Grup konsolide finansal durum tablolarında bu iş ortaklığı ile ilgili olarak “Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlar” hesabında 84.740 TL tutarında varlık (31 Aralık 2016: 1,708 TL) kayıtlara alınmıştır.

LC Electricity

3 Temmuz 2014 tarihinde Türkmen Elektrik ve Limak Yatırım arasında imzalanan müşterek anlaşma kapsamında %50 oranında eşit sermaye sahiplik oranıyla Sırbistan’da elektrik ticareti ve bu faaliyet kapsamında her türlü mal ve hizmet alımı amacıyla bir iş ortaklığı olarak kurulmuştur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

13 Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımlar (devamı)

Özkaynak yönetimi ile muhasebeleştirilen iş ortaklıkları ve Grup'un payları aşağıdaki gibidir:

Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilmiş iş ortaklığı	31 Aralık 2017		31 Aralık 2016	
	Kayıtlı değeri	Sahiplik oranı (%)	Kayıtlı değeri	Sahiplik oranı (%)
Varlıklar				
KÇLE	322.251	50,00	223.945	50,00
Çalık Limak Adı Ortaklığı	2.813	50,00	2.223	50,00
Doğu Aras	84.740	50,00	1.708	49,00
LC Electricity	22	50,00	22	50,00
Toplam	409.826		227.898	

31 Aralık tarihlerinde sona eren hesap dönemlerinde, özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
1 Ocak bakiyesi	227.898	95.291
İş ortaklıklarının karlarındaki paylar,net	128.822	103.211
Yabancı para çevrim farkı	53.025	30.152
İş ortaklıklarının sermaye artışına katılım	670	--
İştiraklerden ve müşterek kontrol edilen ortaklıklardan temettü gelirleri	(589)	(756)
31 Aralık bakiyesi	409.826	227.898

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

13 Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımlar (devamı)

a) Müşterek antlaşmalar (devamı)

i) İş ortaklığı (devamı)

Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen iş ortaklıklarına ait özet finansal bilgiler aşağıda sunulmuştur:

31 Aralık 2017																
Şirket Adı	Raporlama dönemi	Ortaklık payları	Dönen varlıklar	Duran varlıklar	Toplam varlıklar	Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Hasılat	Toplam giderler	Kar/(zarar)	Grup'un net varlıklardaki payı	Kayıtlı değer	Grup'un kar veya zararındaki payı	
KÇLE (İş ortaklığı) ⁽¹⁾	31 Aralık	50,00	336.199	527.512	863.711	185.581	33.625	219.206	644.505	1.295.928	1.205.365	90.563	322.251	322.251	45.281	
Doğu Aras (İş ortaklığı) ⁽¹⁾	31 Aralık	50,00	271.777	856.865	1.128.642	518.945	418.768	937.713	190.929	1.785.532	1.615.096	170.437	95.465	84.740	82.354	
Çalık Limak Adı ortaklığı (İş ortaklığı)	31 Aralık	50,00	4.678	--	4.678	--	4.652	4.652	27	1.493	251	1.242	13	2.813	598	
LC Electricity (İş ortaklığı)	31 Aralık	50,00	1.654	6	1.660	973	--	973	687	24.821	24.844	(23)	344	22	--	
Toplam														409.826	128.233	
31 Aralık 2016																
Şirket Adı	Raporlama dönemi	Ortaklık payları	Dönen varlıklar	Duran varlıklar	Toplam varlıklar	Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler	Toplam yükümlülükler	Net varlıklar	Hasılat	Toplam giderler	Kar/(zarar)	Grup'un net varlıklardaki payı	Kayıtlı değer	Grup'un kar veya zararındaki payı	
KÇLE (İş ortaklığı) ⁽¹⁾	31 Aralık	50,00	277.630	386.041	663.671	169.432	46.348	215.780	447.891	927.982	845.336	82.646	223.946	223.945	41.323	
Doğu Aras (İş ortaklığı) ⁽¹⁾	31 Aralık	49,00	211.203	729.379	940.582	463.654	456.599	920.253	20.329	1.313.278	1.190.064	123.214	9.961	1.708	60.375	
Çalık Limak Adı ortaklığı (İş ortaklığı)	31 Aralık	50,00	3.120	--	3.120	--	3.100	3.100	20	21.732	20.219	1.513	10	2.223	757	
LC Electricity (İş ortaklığı)	31 Aralık	50,00	2.605	7	2.612	1.893	--	1.893	719	29.470	28.903	567	360	22	--	
Toplam														227.898	102.455	

⁽¹⁾ Konsolide finansal bilgileri sunulmuştur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

13 Özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen yatırımlar (devamı)

a) Müşterek antlaşmalar (devamı)

i) İş ortaklığı (devamı)

İş ortaklıklarının konsolidasyon eliminasyonundan önceki nakit ve nakit benzerleri, amortisman ve itfa payı gideri, faiz geliri ve faiz gideri bilgilerini özetleyen tablo aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017						
	Nakit ve nakit benzeri	Kısa vadeli finansal borçlar	Uzun vadeli finansal borçlar	Amortisman ve yıpranma payı	Faiz geliri	Faiz gideri	Gelir vergisi gideri
KÇLE	57.591	22.790	33.627	49.041	--	(3.844)	--
Doğu Aras	50.145	105.445	413.084	12.554	--	(108.054)	(29.940)
Çalık Limak Adi Ortaklığı	220	--	--	--	--	(196)	--
LC Electricity	60	248	--	1	--	(19)	--

	31 Aralık 2016						
	Nakit ve nakit benzeri	Kısa vadeli finansal borçlar	Uzun vadeli finansal borçlar	Amortisman ve yıpranma payı	Faiz geliri	Faiz gideri	Gelir vergisi gideri
KÇLE	65.580	18.783	46.348	37.053	--	(3.317)	(9.425)
Doğu Aras	22.894	93.245	445.207	12.493	6.144	(74.787)	(41.382)
Çalık Limak Adi Ortaklığı	220	--	--	--	--	(196)	--
LC Electricity	923	259	--	--	--	--	100

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

14 Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıllara ait maddi duran varlıkların maliyet hareketleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Arazi ve binalar</u>	<u>Makine ve cihazlar</u>	<u>Taşıtlar</u>	<u>Demirbaşlar</u>	<u>Özel maliyetler</u>	<u>Yapılmakta olan yatırımlar (*)</u>	<u>Toplam</u>
<u>Maliyet değeri</u>							
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	28.347	122.992	11.296	56.234	16.188	44.823	279.880
İlaveler	3.749	4.479	3.688	5.780	1.553	287.235	306.484
Yabancı para çevirim etkisi	2.995	730	2.342	7.442	--	--	13.509
Çıkışlar	(66)	(259)	(15)	(2.183)	(62)	--	(2.585)
Transferler	6.556	228.625	--	2.024	--	(237.205)	--
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	41.581	356.567	17.311	69.297	17.679	94.853	597.288
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	41.581	356.567	17.311	69.297	17.679	94.853	597.288
İlaveler	157	2.455	2.303	3.938	5.486	40.479	54.818
Yabancı para çevirim etkisi	8.186	(439)	1.286	7.174	--	2.547	18.754
Çıkışlar (**)	--	(1)	--	(5.650)	(511)	(19.871)	(26.033)
Transferler	56.286	25.242	--	6.986	--	(88.514)	--
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	106.210	383.824	20.900	81.745	22.654	29.494	644.827

(*) Yapılmakta olan yatırımlar başlıca Çalık Rüzgar'ın Sarpıncık'ta bulunan rüzgar elektrik santrali ile Momentum Enerji ve Çalık Solar Enerji şirketlerinin Güneş Enerjisi Santrali ile ilgili yatırımlarından oluşmaktadır.

(**) Yapılmakta olan yatırımlardaki çıkışlar Kızkayası lisansının iptal olması sebebiyle giderleştirilen yatırım harcamalarından oluşmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

14 Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıllara ait maddi duran varlıkların birikmiş amortisman hareketleri aşağıdaki gibidir:

	<u>Arazi ve binalar</u>	<u>Makine ve cihazlar</u>	<u>Taşıtlar</u>	<u>Demirbaşlar</u>	<u>Özel maliyetler</u>	<u>Yapılmakta olan yatırımlar (*)</u>	<u>Toplam</u>
Birikmiş amortisman							
1 Ocak 2016 açılış bakiyesi	(17.796)	(11.400)	(4.013)	(29.159)	(3.474)	--	(65.842)
Dönem amortismanı	(1.121)	(6.443)	(1.965)	(8.509)	(2.556)	--	(20.594)
Yabancı para çevrim etkisi	(2.312)	(495)	(677)	(3.288)	--	--	(6.772)
Çıkışlar	51	103	9	1.848	12	--	2.023
31 Aralık 2016 kapanış bakiyesi	(21.178)	(18.235)	(6.646)	(39.108)	(6.018)	--	(91.185)
1 Ocak 2017 açılış bakiyesi	(21.178)	(18.235)	(6.646)	(39.108)	(6.018)	--	(91.185)
Dönem amortismanı	(3.631)	(16.392)	(2.067)	(11.369)	(2.841)	--	(36.300)
Yabancı para çevrim etkisi	(2.529)	395	(717)	(5.999)	--	--	(8.850)
Çıkışlar	--	--	--	5.500	410	--	5.910
31 Aralık 2017 kapanış bakiyesi	(27.338)	(34.232)	(9.430)	(50.976)	(8.449)	--	(130.425)
1 Ocak 2016 itibarıyla net kayıtlı değeri	10.551	111.592	7.283	27.075	12.714	44.823	214.038
31 Aralık 2016 itibarıyla net kayıtlı değeri	20.403	338.332	10.665	30.189	11.661	94.853	506.103
31 Aralık 2017 itibarıyla net kayıtlı değeri	78.872	349.592	11.470	30.769	14.205	29.494	514.402

31 Aralık 2017 itibarıyla Grup'a ait maddi duran varlıklar üzerinde faiz gideri aktifleştirmesi bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: Bulunmamaktadır).

31 Aralık 2017 itibarıyla, Grup'un finansal kiralama yoluyla alınmış maddi duran varlığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2016: Bulunmamaktadır).

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

15 Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıllara ait maddi olmayan duran varlık hareket tabloları aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

	Lisans ve yazılımlar	Elektrik dağıtım hakları	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
Maliyet değeri				
1 Ocak 2016 bakiyesi	52.899	499.073	6.265	558.237
İlaveler	1.231	--	902	2.133
Çıkışlar	(983)	--	(151)	(1.134)
Transferler	(31)	--	31	--
31 Aralık 2016 bakiyesi	53.116	499.073	7.047	559.236
1 Ocak 2017 bakiyesi	53.116	499.073	7.047	559.236
İlaveler	312	--	487	799
Çıkışlar	(3.015)	--	(3.439)	(6.454)
Transferler	--	--	--	--
31 Aralık 2017 bakiyesi	50.413	499.073	4.095	553.581
Birikmiş itfa payları				
1 Ocak 2016 bakiyesi	(35.306)	(96.081)	(3.794)	(135.181)
Dönem itfa payı	(3.373)	(19.195)	(1.102)	(23.670)
Çıkışlar	217	--	46	263
Transferler	28	--	(28)	--
31 Aralık 2016 bakiyesi	(38.434)	(115.276)	(4.878)	(158.588)
1 Ocak 2017 bakiyesi	(38.434)	(115.276)	(4.878)	(158.588)
Dönem itfa payı	(660)	(19.195)	(818)	(20.673)
Çıkışlar	2.259	--	3.439	5.698
Transferler	--	--	--	--
31 Aralık 2017 bakiyesi	(36.835)	(134.471)	(2.257)	(173.563)
1 Ocak 2016 itibarıyla net kayıtlı değeri	17.593	402.992	2.471	423.056
31 Aralık 2016 itibarıyla net kayıtlı değeri	14.682	383.797	2.169	400.648
31 Aralık 2017 itibarıyla net kayıtlı değeri	13.578	364.602	1.838	380.018

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

16 Diğer varlık ve yükümlülükler

Diğer dönen varlıklar

31 Aralık 2017 ve 2016 itibarıyla diğer dönen varlıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Devreden KDV	96.879	89.636
Diğer dönen varlıklar	14.303	2.864
Çalışanlara avans ödemeleri	627	942
	111.809	93.442

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

31 Aralık 2017 ve 2016 itibarıyla diğer kısa vadeli yükümlülükler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Vergi ve fon borçları	29.291	46.183
Diğer yükümlülükler	7.572	6.388
	36.863	52.571

17 Devam eden inşaat sözleşmeleri alacakları ve hakediş bedelleri

Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar ve hakediş bedellerinin konsolide finansal durum tablosunda dahil edildiği bölümler aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar (Dipnot 9)	1.070.501	1.209.890
Devam eden inşaat sözleşmeleri hakediş bedelleri (Dipnot 12)	(248.186)	(19.743)
Toplam	822.315	1.190.147

31 Aralık tarihleri itibarıyla tamamlanmamış sözleşmelerin detayları aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Devam eden inşaat sözleşmeleriyle ilgili maliyetler	4.619.571	7.894.521
Tahmini kazançlar	2.443.119	2.803.622
Devam eden sözleşmelerle ilgili tahmini gelir	7.062.690	10.698.143
Eksi: Faturalanan hakediş bedeli	(6.240.375)	(9.507.996)
Devam eden inşaat sözleşmelerinden alacaklar ve hakediş bedelleri, net	822.315	1.190.147

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

18 Borçlanmalar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla borçlanmalar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Kısa vadeli banka kredileri	124.775	120.629
- TL cinsinden banka kredileri	25.898	27.800
- Yabancı para cinsinden banka kredileri	98.877	92.829
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	145.512	18.640
- TL cinsinden banka kredileri	112.538	--
- Yabancı para cinsinden banka kredileri	32.974	18.640
Uzun vadeli çıkarılan tahvilin kısa vadeli kısımları	23.322	153.219
Toplam kısa vadeli borçlanmalar	293.609	292.488
Uzun vadeli banka kredileri	844.519	171.113
- TL cinsinden banka kredileri	673.874	--
- Yabancı para cinsinden banka kredileri	170.645	171.113
Uzun vadeli çıkarılan tahvil	131.461	--
Toplam uzun vadeli borçlanmalar	975.980	171.113
Toplam borçlanmalar	1.269.589	463.601

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, borçlanmaların itfa planları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017					
	Para birimi	Nominal faiz oranı (%)	Vade	Nominal değer	Net kayıtlı değeri
Çıkarılan tahvil	TL	17,23	2019	181.355	154.783
Teminatl bank kredileri	Amerikan Doları	USD Libor+%4	2020	103.731	94.679
Teminatl bank kredileri	Amerikan Doları	4,00	2018	97.088	95.001
Teminatl bank kredileri	Avro	2,14-4,96	2022-2031	109.729	108.940
Teminatl bank kredileri	TL	15,75	2024	1.200.498	786.412
Teminatsız bank kredileri	Amerikan Doları	Rotatif	2018	3.897	3.876
Teminatsız bank kredileri	TL	17,10	2018	2.612	2.316
Teminatsız bank kredileri	TL	Spot	2018	6.087	6.082
Teminatsız bank kredileri	TL	Rotatif	2018	17.500	17.500
				1.722.497	1.269.589
31 Aralık 2016					
	Para birimi	Nominal faiz oranı (%)	Vade	Nominal değer	Net kayıtlı değeri
Çıkarılan tahvil	TL	14,81	2017	154.717	153.219
Teminatl bank kredileri	Amerikan Doları	USD Libor+4	2020	88.983	88.983
Teminatl bank kredileri	Avro	3,44 - 4,43	2022-2025	53.530	52.988
Teminatsız bank kredileri	Avro	3,53 - 4,90	2026-2031	47.313	47.782
Teminatsız bank kredileri	Amerikan Doları	Spot	2017	92.829	92.829
Teminatsız bank kredileri	TL	Rotatif	2017	27.800	27.800
				465.172	463.601

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

18 Borçlanmalar (devamı)

(*) Çıkarılan tahvil değişken faizli olup, her bir üç aylık dönem için uygulanacak kupon faizi ilgili dönem itibarıyla piyasada işlem gören T.C. Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilmiş Gösterge Devlet İç Borçlanma Senedi'nin ilgili üç aylık faiz döneminin başlangıç tarihinden önceki son beş günlük aynı gün valörlü ağırlıklı aritmetik ortalama yıllık bileşik faizinden yola çıkarak hesaplanan üç aylık gösterge basit faizi üzerine sabit %4,50 oranın eklenmesiyle belirlenmektedir.

Çalık Enerji Sanayi'nin kullandığı krediler için toplamda 8.220 bin USD ve 1.024 TL tutarında GAP Pazarlama A.Ş., Çalık Holding A.Ş., GAP İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret A.Ş. ve GAP Güneydoğu Tekstil Sanayi A.Ş.'nin kefaleti bulunmaktadır. Ayrıca Çalık Enerji'nin bankalardan kullanmış olduğu kredileri de kapsayan GAP İnşaat Yatırım ve Dış Ticaret A.Ş. ve Çalık Gayrimenkul Ticaret A.Ş. nin sahip olduğu Çalık Holding idari binası üzerinde kredi veren bu bankalar lehine 1. Derece 20.000 bin USD ve 2. Derece 80.000 bin USD ipotek bulunmaktadır.

Çalık Holding, ÇEDAŞ, YEDAŞ, YEPAŞ ve ilgili tarafların bir bankadan kullandığı ve kullanacağı nakdi ve gayri nakdi kredilere teminat teşkil üzere YEDAŞ, YEPAŞ ve ÇEDAŞ'ta Çalık Enerji'nin sahip olduğu hisselerin sırasıyla 85 adeti (0,085 TL), 115 adeti (0,115 TL) ve 377.622.000 adeti üzerinde (377.622 TL) ve ÇEDAŞ'ın, YEPAŞ'ta sahip olduğu 6.358.770.388 adet hisse (63.587 TL) ile YEDAŞ'ta sahip olduğu 35.700.685.312 adet (357.006 TL) hisse de bu banka lehine rehin olarak verilmiştir.

Grup'un, yurtdışından kullanmış olduğu USD cinsinden murabaha sözleşmesi kapsamında yerine getirmekle yükümlü olduğu finansal taahhütleri bulunmaktadır.

31 Aralık 2017 ve 2016 itibarıyla banka borçlanmalarının vadesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
1 yıldan az	270.287	139.269
1-2 yıl arası	250.085	27.630
2-3 yıl arası	217.689	42.109
3-4 yıl arası	137.315	52.405
4 yıldan fazla	239.430	48.969
Toplam	1.114.806	310.382

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla çıkarılan tahvilin vadesi aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
1 yıldan az	23.322	153.219
1-2 yıl arası	131.461	--
Toplam	154.783	153.219

Grup'un borçlanmalarından dolayı maruz kaldığı likidite ve kur riski Dipnot 29'da açıklanmıştır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

18 Borçlanmalar (devamı)

Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları ile yükümlülüklerdeki hareketlerin mutabakatı

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren yıla ait Grup'un finansman faaliyetlerinden kaynaklanan finansal yükümlülüklerinin hareketi aşağıdaki gibidir:

	2017
1 Ocak itibarıyla krediler ve çıkarılan tahvil	463.601
Dönem içi kredi anapara girişleri	1.009.936
Dönem içi faiz ve anapara ödemeleri	(244.097)
Dönem içi faiz taakkukları	29.529
Dönem içi kur değişiminin etkileri	10.620
31 Aralık itibarıyla krediler ve çıkarılan tahvil	1.269.589

19 Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	7.882	5.175
Personele borçlar	9.200	7.699
	17.082	12.874

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

20 Karşılıklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kısa ve uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa vadeli karşılıklar</u>		
Kısa vadeli çalışanlara sağlanan faydalar	6.744	5.583
Diğer kısa vadeli karşılıklar	31.158	19.247
Toplam kısa vadeli karşılıklar	37.902	24.830
<u>Uzun vadeli karşılıklar</u>		
Uzun vadeli çalışanlara sağlanan faydalar	9.262	8.673
Toplam uzun vadeli karşılıklar	9.262	8.673
Toplam karşılıklar	47.164	33.503

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla çalışanlara sağlanan fayda kapsamında kısa ve uzun vadeli karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
<u>Kısa vadeli</u>		
İzin karşılığı	6.744	5.583
	6.744	5.583
<u>Uzun vadeli</u>		
Kıdem tazminatı karşılığı	9.262	8.673
	9.262	8.673

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla diğer karşılıklar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Dava karşılıkları	31.158	19.247
	31.158	19.247

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihlerinde sona eren yıllarda karşılıklara ait hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017	1 Ocak	Dönem karşılıkları	Dönem içinde iptal edilen karşılıklar	31 Aralık
Dava karşılıkları	19.247	12.187	(276)	31.158
İzin karşılığı	5.583	1.161	--	6.744
Kıdem tazminatı karşılıkları	8.673	2.449	(1.860)	9.262
	33.503	15.797	(2.136)	47.164
31 Aralık 2016				
Dava karşılıkları	20.578	5.438	(6.769)	19.247
İzin karşılığı	5.880	--	(297)	5.583
Kıdem tazminatı karşılıkları	6.857	3.375	(1.559)	8.673
	33.315	8.813	(8.625)	33.503

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

20 Karşılıklar (devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Dönem başındaki bakiye	8.673	6.857
Faiz maliyeti	1.456	1.835
Hizmet maliyeti	734	774
Ödemeler	(1.860)	(1.559)
Aktüeryal fark	259	766
Dönem sonundaki bakiye	9.262	8.673

Karşılık çalışanların emekli olmasıyla ilgili gelecekte doğacak muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerini tahmin ederek hesaplanmaktadır.

Aşağıdaki aktüeryal varsayımlar toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılmıştır:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	%	%
İskonto oranı	2,78	2,78
Faiz oranı	11,00	11,00
Beklenen ücret zam oranı	8,0	8,0-9,0
Çalışan emeklilik ve değişim oranını hesaplamak için aralık	1,0-6,0	1,0-6,0

Yükümlülüklerin hesaplanmasında hükümet tarafından açıklanan kıdem tavan fiyatı baz alınmaktadır. 31 Aralık 2017 itibarıyla, tavan fiyatı 4,73 TL'dir (31 Aralık 2016: 4,30 TL).

21 Taahhütler

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Grup'un teminat, rehin ve ipotek ("TRİ") pozisyonuna ilişkin tablo aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017	Orijinal para birimi (binlik)				
	TL karşılığı	TL	Amerikan Doları	Avro	Diğer
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'ler in toplam tutarı	1.104.336	266.785	219.656	2.000	--
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar ve iştirakler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	798.215	798.215	--	--	--
- Ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	798.215	798.215	--	--	--
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--
D. Diğer verilen TRİ'ler	--	--	--	--	--
Toplam	1.902.551	1.065.000	219.656	2.000	--

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

21 Taahhütler (devamı)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Grup'un TRİ pozisyonuna ilişkin tablo aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Orijinal para birimi (binlik)				
	TL karşılığı	TL	Amerikan Doları	Avro	Diğer
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'ler in toplam tutarı	1.259.413	303.979	255.220	7.627	28.969
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar ve iştirakler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	798.215	798.215	--	--	--
- Ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	798.215	798.215	--	--	--
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	--	--	--	--	--
D. Diğer verilen TRİ'ler	--	--	--	--	--
Toplam	2.057.628	1.102.194	255.220	7.627	28.969

31 Aralık itibarıyla Grup'un olağan işlemlerinden kaynaklanan taahhütlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
TETAŞ and TEİAŞ	194.474	281.321
Devam eden MTI sözleşmeleri için devlet kuruluşlarına verilen	787.432	747.988
Bankaya verilen	3.680	68.128
EPDK'ya verilen	4.820	13.272
Diğer	113.930	148.704
Toplam teminat mektupları	1.104.336	1.259.413
Rehin verilen paylar (Dipnot 18) (*)	798.215	798.215
Toplam taahhüt yükümlülükleri	1.902.551	2.057.628

(*) Çalık Holding, ÇEDAŞ, YEDAŞ, YEPAS ve ilgili tarafların bir bankadan kullandığı ve kullanacağı nakdi ve gayri nakdi kredilere teminat teşkil etmek üzere YEDAŞ, YEPAS ve ÇEDAŞ'ta Çalık Enerji'nin sahip olduğu hisselerin sırasıyla 85 adeti (0,085 TL), 115 adeti (0,115 TL) ve 377.622.000 adeti üzerinde (377.622 TL) ve ÇEDAŞ'ın, YEPAS'ta sahip olduğu 6.358.770.388 adet hisse (63.587 TL) ile YEDAŞ'ta sahip olduğu 35.700.685.312 adet (357.006 TL) hisse de bu banka lehine rehin olarak verilmiştir.

Davalar

31 Aralık 2017 itibarıyla, Grup aleyhine açılan devam eden davalar için beklenen nakit çıkışı tutarı 31.158 TL'dir (31 Aralık 2016: 19.247 TL). 31 Aralık 2017 itibarıyla, dava karşılık tutarı büyük oranda Grup'un elektrik perakende satış operasyonlarıyla ilgili faturalanmış olduğu kayıp kaçak tutarları için tüketicilerin açmış olduğu davalarla ilgilidir. Grup, bu davaların toplam tutarı kadar karşılık ayırmıştır (Dipnot 20).

Olası vergi denetimleri

Grup'un geçmiş son beş yıla yönelik olarak vergi beyannameleri ve muhasebe kayıtları vergi otoriteleri ve diğer resmi kuruluşlar (Sosyal Sigortalar Kurumu gibi) tarafından incelemeye açıktır. Grup tutarları kesin olarak tahmin edilememeleri sebebiyle finansal tablolarda denetlenmemiş yıllara ait muhtemel bir karşılık ayırmamıştır. Grup yönetimi denetlenmemiş yıllara ait olarak önemli bir vergi riski beklememektedir.

Alınan teminat mektupları

31 Aralık 2017 itibarıyla, Grup'un, tedarikçi ve müşterilerinden aldığı teminat mektuplarının toplam tutarı 161.160 TL'dir (31 Aralık 2016: 315.942 TL).

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

21 Taahhütler (devamı)

Kira taahhütleri

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla cayılamaz operasyonel kiralama taahhütleri borçları aşağıdaki gibidir:

Operasyonel kiralama taahhütleri	2017	2016
1 yıldan az	2.186	4.042
1 ile 5 yıl arası	5.917	7.017
5 yıldan fazla	4.204	5.723
Toplam	12.307	16.782

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil)

Türkiye

Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla %20’dir (2016: %20) Ancak, 5 Aralık 2017 tarihli ve 30261 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7061 sayılı “Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 91inci maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 10’uncu madde uyarınca kurumların 2018, 2019 ve 2020 vergilendirme dönemlerine ait kazançları üzerinden ödenmesi gereken kurumlar vergisinin %22 oranıyla hesaplanması ve sonrasında tekrardan %20 oranı ile vergilendirilmeye devam edilmesi öngörülmektedir. Bu süre zarfında Bakanlar Kurulu’na %22 oranını %20 oranına kadar indirme yetkisi verilmiştir.

31 Aralık 2017 tarihinde sona eren dönem itibarıyla, vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 (2016: %20) oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir. Yapılan Kanun değişikliği ile 2018, 2019 ve 2020 yılları için bu oran %22 olarak belirlenmiştir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre, en az iki yıl süreyle sahip olunan iştiraklerin ve gayrimenkullerin satışlarından elde edilen gelirlerin %75’i satış tarihinden itibaren beş yıl içinde özkaynak hesaplarına kaydedilmesi durumunda vergi istisnasına konu olmaktadır. Geriye kalan %25’lik kısım kurumlar vergisine tabidir. Bununla birlikte, 7061 sayılı kanunla yapılan değişiklikle bu oran gayrimenkuller açısından %75’ten %50’ye indirilmiş ve 2018 yılından itibaren hazırlanacak vergi beyannamelerinde bu oran %50 olarak kullanılacaktır.

Bunun yanı sıra, temettü dağıtımları üzerinde stopaj yükümlülüğü bulunmakta olup, bu stopaj yükümlülüğü temettü ödemesinin yapıldığı dönemde tahakkuk edilir. 24 Nisan 2003 tarihinden itibaren geçerli olan yasal düzenlemeye göre, 1999 ve 2002 yılları arasında elde edilen ve kurumlar vergisinden müstesna olan kazançlardan yapılan temettü ödemeleri için stopaj yükümlülüğü bulunmamaktadır. 23 Temmuz 2006 tarih ve 26237 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/10731 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 15 ve 30’uncu maddelerinde yer alan bazı tevkifat oranları yeniden belirlenmiştir.

Bu bağlamda Türkiye’de bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye’de yerleşik kurumlara yapılanlar dışındaki temettü ödemeleri üzerinde %10 oranında uygulanan stopaj oranı %15’e çıkarılmıştır. Dar mükellef kurumlara ve gerçek kişilere yapılan kar dağıtımlarına ilişkin stopaj oranlarının uygulamasında, ilgili Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarında yer alan stopaj oranları da göz önünde bulundurulur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

Türkiye (devamı)

Türkiye'deki vergi mevzuatı, ana ortaklık ve bağlı ortaklıklarının konsolide bir vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple, cari dönem konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi karşılıkları, konsolidasyona tabi olan her bir şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile taşınabilir. Ancak, mali zararlar geriye dönük taşınamazlar.

Türkiye'de ödenecek vergiler konusunda vergi yetkilileri ile mutabakat sağlama gibi bir uygulama yoktur. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dört ay içerisinde verilir. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Transfer fiyatlaması düzenlemesi

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 13. Maddesinin "transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı" başlığı altında transfer fiyatlandırması konusu işlenmektedir. 18 Kasım 2007 tarihinde yayımlanan transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı hakkında Genel Tebliğ'de uygulamadaki detayları belirlemiştir.

Eğer vergi mükellefleri ilgili kuruluşlarla, fiyatlandırmaları emsallere uygunluk ilkesi çerçevesinde yapılmayan ürün, mal veya hizmet alım ve satım işlemlerine giriyorlarsa, o zaman ilgili karlar transfer fiyatlaması yoluyla örtülü bir şekilde dağıtıldığı kanaatine varılacaktır. Bu tarz transfer fiyatlaması yoluyla örtülü kar dağıtımları kurumlar vergisi açısından vergi matrahından indirilemeyecektir

Grubun yabancı ortaklıkları ve iştirakleri için vergi uygulamaları

Kosova Cumhuriyeti

Kosova Cumhuriyeti'nde kurumlar için geçerli olan kurumlar vergisi oranı %10'dur (31 Aralık 2016: %10). Kosova vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere yedi yıl süre ile taşınabilir.

Irak Cumhuriyeti

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Irak'ta faaliyet gösteren şubelerin tabi olduğu kurumlar vergisi oranı %15'dir (31 Aralık 2016: %15). Mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre ile mali karın olduğu yılda ancak karın yarısına kadar mahsup edilecek şekilde taşınabilir. 31 Aralık 2017 itibarıyla Grup'un Irak'taki faaliyetleri ile ilgili elde ettiği gelirler kurumlar vergisine tabi değildir.

Birleşik Arap Emirlikleri

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un Birleşik Arap Emirlikleri'nde sadece Dubai'de faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları bulunmaktadır. Birleşik Arap Emirlikleri'nde federal bir kurumlar vergisi bulunmamaktadır. Ancak farklı sektörler için farklı emirliklerde benzer vergiler uygulanmaktadır. 31 Aralık 2017 ve 2016 itibarıyla Dubai'de faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları kurumlar vergisine tabi değildir.

Gürcistan

Gürcistan kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı %15 olarak uygulanmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

Libya

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Libya'da faaliyet gösteren şubenin tabi olduğu kurumlar vergisi oranı %20'dir (31 Aralık 2016: %20). Ayrıca yabancı şirketler kurumlar vergisine ilaveten %4 oranında ek Cihat Vergisi ödemekle yükümlüdür.

Türkmenistan

Türkmenistan kanunlarına göre yerel şirketlere kurumlar vergisi oranı %8 olarak uygulanırken, yurtdışı ortaklı yerel şirketlere ve yabancı şirketlerin ülkedeki şubeleri için %20 kurumlar vergisi uygulanmaktadır. Türkmenistan'daki şubelerin ana şirketi Türkiye dışındaki inşaat projelerinden kazanılan gelirler üzerinden Türkiye'de vergilendirilmediğinden ötürü kurumlar vergisinden muaftır. Diğer taraftan, Türkiye'den diğer ülkelere ihraç edilen ve o ülkelerde inşaat maliyetlerine dahil edilen makine ve teçhizatın kaynaklanan satış kazançları Türkiye'de kurumlar vergisine tabidir.

Sırbistan

Sırbistan kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı olarak %15 olarak uygulanmaktadır.

Özbekistan

Özbekistan kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı olarak %17,2 olarak uygulanmaktadır. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla Grup'un Özbekistan'daki faaliyetleri ile ilgili elde ettiği gelirler özel izinle kurumlar vergisine tabi değildir.

İran

İran kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı olarak %25 olarak uygulanmaktadır.

İsveç

İsveç kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı %15 olarak uygulanmaktadır.

Hollanda

Hollanda'da yerleşik kurumların dünya çapındaki gelirleri üzerindeki vergi oranı %25'tir (31 Aralık 2016: %25). Kurumlar vergisi oranı, kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisnaların indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Eğer herhangi bir vergi anlaşması yok ise, çifte vergilendirmeyi önleme ile ilgili yerleşik firmalar için yurtdışındaki kuruluşlardan oluşan yurtdışı işletme gelirleri için Hollanda gelir vergisi için tek taraflı kararname ile istisna sağlanmaktadır.

Hollanda vergi mevzuatına göre, mali zararlar gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere dokuz yıl taşınabilir. Mali zararlar bir yıla kadar geçmiş yıl karları ile mahsuplaştırılabilir. Şirketler vergi beyannamelerini, süre uzatma talebinde bulunmadıkları takdirde ki bu normal koşullarda ilave dokuz aylık süreyi ifade eder, ilgili hesap döneminin kapanışını takip eden altı ay içerisinde vermek zorundadır. Vergi incelemesine yetkili makamlar, beyannamenin verilmesini takip eden yılın başından başlamak üzere beş yıl süresince vergi beyannamelerini ve bunlara temel olan muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve bulguları neticesinde yeniden tarhiyat yapabilirler.

Malavi

Malavi kanunlarına göre kurumlar vergisi oranı yerel firmalar için %30 iken yabancı firmalar ve şubeler için %35 olarak uygulanmaktadır. Ancak Grup, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla ülkedeki faaliyetleri ile elde ettiği gelirlerin belirlenen istisnalara uyması sebebiyle kurumlar vergisine tabi değildir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

Kar veya zararda kayıtlara alınan vergi

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla gelir vergisi aşağıdaki gibidir:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Vergi gideri:		
Cari dönem kurumlar vergisi gideri	98.694	59.405
Geçmiş yıl vergi gideri düzeltmesi (*)	--	1.282
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri):		
Geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	25.804	77.396
Geçmiş yıl mali zararlarından hesaplanan ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	1.260	13.461
Toplam vergi gideri	125.758	151.544

Etkin vergi oranının mutabakatı

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllar itibarıyla raporlanan vergi karşılığı, vergi öncesi kar üzerinden yasal vergi oranı kullanılarak hesaplanan tutardan farklıdır. İlgili mutabakat dökümü aşağıdaki gibidir:

	<u>2017</u>		<u>2016</u>	
	<u>Tutar</u>	<u>%</u>	<u>Tutar</u>	<u>%</u>
Vergi öncesi kar	1.449.241		890.433	
Şirketin yasal vergi oranı ile hesaplanan vergi	(289.848)	20	(178.087)	20
Kalıcı farklar:				
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(18.115)	1,25	(9.184)	1,03
Vergiden muaf gelir(*)	301.112	(20,78)	112.492	(12,63)
Yurtdışı bağlı ortaklıkların vergi oranı farklarının etkisi	825	0,06	509	(0,06)
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar payları etkileri	25.764	1,78	20.642	(2,32)
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan cari dönem mali zararları	(16.783)	(1,16)	(30.669)	3,44
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanan geçmiş yıllar mali zararlarının geri çevrilmesi	(416)	(0,03)	(8.529)	0,96
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan elektrik dağıtım hakkının cari dönem amortisman gideri	(3.839)	(0,26)	(3.839)	0,43
Geçmiş yıl vergi gideri düzeltme etkisi (**)	--	--	(1.282)	0,14
Konsolidasyon düzeltme kayıtları vergi etkisi (***)	(133.446)	9,21	(53.121)	5,97
Vergi oranı değişikliği etkisi	9.023	0,62	--	--
Diğer, net	(35)	--	(476)	0,05
Vergi gideri	(125.758)	(8,68)	(151.544)	17,02

(*) İlgili tutar Çalık Enerji'nin yurtdışında bulunan ve buldukları ülkede kurumlar vergisine tabii olmayan şubelerinin kar tutarlarını da içermektedir.

(**) Grup'un Türkiye'de bulunan bazı bağlı ortaklıklarının 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Kanunu gereğince faydalanmış olduğu kurumlar vergisi matrah arttırımına ilişkin tutardır.

(***) İlgili tutar yurtdışında bulunan bağlı ortaklıktan yıl içerisinde elde edilen temettü tutarının Türkiye'de istisnaya konu olmayan kısmını içermektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

Gelir vergisi borçları

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla gelir vergisi borçları aşağıdaki gibidir:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Gelir vergisi	125.758	151.544
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(27.064)	(90.857)
Peşin ödenen kurumlar vergisi	(44.064)	(39.001)
Gelir vergisi borçları, net	54.630	21.686

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, 57.162 TL tutarındaki (31 Aralık 2016: 22.520 TL) ödenecek vergi ile 2.532 TL tutarındaki (31 Aralık 2016: 834 TL) peşin ödenen vergi, farklı vergi mevzuatı ile ilişkili olduğu için mahsup edilmemiştir.

Ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü

Ertelenmiş vergi, finansal durum tablosu yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi matrahında kullanılan değerleri arasındaki vergi indirimine konu olmayan şerhîye ve muhasebeye ve vergiye konu olmayan ilk defa kayıtlara alınan varlık ve yükümlülük farkları hariç geçici farklar üzerinden hesaplanır.

Kayıtlara alınmamış ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, 70.030 TL (31 Aralık 2016: 56.821 TL) tutarındaki 2022 yılına kadar kullanılabilir önceki yıl mali zararlarından ertelenmiş vergi varlığı kayıtlara alınmamıştır. Söz konusu kalemlerden oluşan ertelenmiş vergi varlığı, gelecekte geçici farkların kullanılabilmesini sağlayacak vergilendirilebilir karların gerçekleşmesinin muhtemel olmaması nedeniyle kayıtlara alınmamıştır.

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar, gelecekte oluşacak kurum kazancından mahsuplaştırılmak üzere beş yıl süre taşınabilir. Bu nedenle, taşınmış mali zararlardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlığının geri kazanımı için son yıl 2022'dir. Taşınan mali zararların vade tarihleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

<u>Bitiş tarihi</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
2017 yılında tükenecekler	--	19.200
2018 yılında tükenecekler	38.028	44.922
2019 yılında tükenecekler	35.979	35.979
2020 yılında tükenecekler	51.349	51.218
2021 yılında tükenecekler	152.409	152.409
2022 yılında tükenecekler	83.914	--
	361.679	303.728

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla kullanılabilir mali zararların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Açılış bakiyesi	284.104	436.623
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan cari yıl mali zararlarının etkisi	83.913	133.737
Önceki dönemlerde muhasebeleştirilmemiş mali zararların cari dönemde kullanılması	(25.255)	(836)
6736 sayılı kanun kapsamında yanan mali zararlar (*)	--	(217.874)
Önceki dönemlerde muhasebeleştirilmemiş mali zararların cari dönemde zaman aşımına uğrayarak tükenmesi	(708)	(66.641)
Önceki dönemlerde üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmış mali zararların geri çevrilmesi	8.095	(905)
Kapanış bakiyesi	350.149	284.104

(*) 6736 sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun" kapsamında kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulan yıllara ilişkin geçmiş yıl zararlarının %50'si, 2016 ve sonraki yıllarda kar oluşması durumunda mahsup edilememektedir.

Kayıtlara alınan ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü

5 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı %20'den %22'ye çıkarılmıştır. Söz konusu kanun kapsamında, 31 Aralık 2017 tarihli konsolide finansal tablolarda ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, geçici farkların 2018, 2019 ve 2020 yıllarında vergi etkisi oluşturan kısmı için %22 vergi oranı ile, geçici farkların 2021 ve sonraki dönemlerde vergi etkisi oluşturan kısmı için ise %20 oranı ile hesaplanmıştır.

Türkiye'de işletmelerin vergi iadesi beyan edememeleri sebebiyle, ertelenmiş vergi varlıkları olan bağlı ortaklıklar, ertelenmiş vergi yükümlülükleri olan bağlı ortaklıklar ile netleştirilmez ve ayrı olarak gösterilir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi yükümlülüğüne atfolunan kalemler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

	2017		2016	
	Varlık	Yükümlülük	Varlık	Yükümlülük
İzin karşılığı	1.418	--	1.117	--
Kıdem tazminatı	404	--	522	--
Dava karşılıkları	6.133	--	3.849	--
Diğer gider karşılıkları	--	(1.136)	1.164	--
Borçlanmalar üzerindeki TMS 39 etkisi	188	(138)	50	(99)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	243.111	(3.835)	175.298	(841)
Güvence bedeli	10.899	--	12.806	--
Taşınan mali zararlar	2.537	--	3.932	--
Tamamlanma oranı yöntemi etkisi	7.477	--	15	(11.832)
İmtiyazlı hizmet alacakları	--	(312.890)	--	(203.892)
Şüpheli alacaklar	4.747	--	4.387	--
Ertelenmiş gelir	--	--	--	(2)
Diğer geçici farklar	1.083	(2.472)	2	(2.073)
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	277.997	(320.471)	203.142	(218.739)
Mahsuplaşma	(257.824)	257.824	(180.237)	180.237
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü), net	20.173	(62.647)	22.905	(38.502)

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

22 Gelir vergileri (Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri dahil) (devamı)

Ertelenmiş vergi bakiyesinin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	<i>1 Ocak 2016</i>	<i>Yabancı para</i>	<i>Kar zararda</i>	<i>31 Aralık 2016</i>	<i>Yabancı para</i>	<i>Kar zararda</i>	<i>31 Aralık 2017</i>
	<i>bakiyesi</i>	<i>çevrim etkisi</i>	<i>kayda alınan</i>	<i>bakiyesi</i>	<i>çevrim etkisi</i>	<i>kayda alınan</i>	<i>bakiyesi</i>
İzin karşılığı	1.176	--	(59)	1.117	--	301	1.418
Kıdem tazminatı	312	--	210	522	--	(118)	404
Dava karşılıkları	3.159	--	690	3.849	--	2.284	6.133
Diğer gider karşılıkları	7.187	--	(6.023)	1.164	--	(2.300)	(1.136)
Borçlanmalar üzerindeki TMS 39 etkisi	1.237	--	(1.286)	(49)	--	99	50
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	145.366	--	29.091	174.457	--	64.819	239.276
Güvence bedeli	10.678	--	2.128	12.806	--	(1.907)	10.899
Taşınan mali zararlar	17.393	--	(13.461)	3.932	--	(1.395)	2.537
Tamamlanma oranı yöntemi etkisi	(3.600)	--	(8.217)	(11.817)	--	19.294	7.477
İmtiyazlı hizmet alacakları	(129.536)	--	(74.356)	(203.892)	--	(108.998)	(312.890)
Şüpheli alacaklar	2.691	--	1.696	4.387	--	360	4.747
Ertelenmiş gelir	18.970	--	(18.972)	(2)	--	2	--
Diğer geçici farklar	(2)	229	(2.298)	(2.071)	187	495	(1.389)
Toplam ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	75.031	229	(90.857)	(15.597)	187	(27.064)	(42.474)

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

23 Sermaye ve yedekler

Ödenmiş sermaye

31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, Şirket'in ödenmiş sermayesi 108.917 TL'dir (31 Aralık 2016: 108.917 TL). Her biri 0.01 TL olan 10.891.705.225 (31 Aralık 2016: 10.891.705.225) adet kayıtlı hissedenden oluşmaktadır.

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla Çalık Enerji sermaye yapısı, pay sayısına göre aşağıdaki gibidir:

	2017		2016	
	Paylar (binlik)	%	Paylar (binlik)	%
Çalık Holding	10.393.195	95,42	10.393.195	95,42
Kırmızı Elmas Enerji ve Altyapı Yatırımları A.Ş.	487.591	4,48	487.591	4,48
Ahmet Çalık	10.919	0,10	10.919	0,10
	10.891.705	100,00	10.891.705	100,00

Yasal yedekler

Birinci tertip yasal yedekler, sermayenin %20'sine ulaşıncaya kadar yasal dönem karının %5'i oranında ayrılmaktadır. İkinci tertip yasal yedek akçeler, sermayenin %5'ini aşan tüm kar payı dağıtımlarının %10'u oranında ayrılmaktadır. Birinci tertip yasal yedek akçelerin kullanımları sınırlanmıştır ve kar payı dağıtımını sermayenin yüzde 50'sini aşmadıkça söz konusu yedek akçeler dağıtılamazlar. 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla, finansal yatırımların satışlarından elde edilen gelirlerin %75'i satış tarihinden itibaren 5 yıl içerisinde vergi istisnasına tabi tutularak, kısıtlanmış yedekler altında gösterilmiştir. 31 Aralık 2017 itibarıyla, konsolide finansal tablolarda, kontrol gücü olmayan paylar net edilmiş toplam yasal yedek miktarı 376.944 TL'dir (31 Aralık 2016: 280.931 TL).

Temettü

28 Mart 2017 tarihinde yapılan genel kurul kararına istinaden Şirket, 28 Mart 2017 tarihinde tamamı yasal kayıtlarındaki geçmiş yıl karlarından karşılanmak üzere 557.233 TL tutarında kar dağıtımını yapmıştır. Kar dağıtımıyla ilgili toplam tutarın 542.028 TL'si nakden ortaklara ödenmiş olup 15.205 TL'si cari hesaplardan mahsup edilmiştir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

23 Sermaye ve yedekler (devamı)

Kontrol gücü olmayan paylar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, kontrol gücü olmayan payların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Dönem başı bakiyesi	(10.689)	280.572
Dönem zararının kontrol gücü olmayan paylara atfolunan kısmı	(2.152)	(4.148)
Yurtdışı faaliyetlerden oluşan yabancı para çevrim farkları	275	71
Bağlı ortaklık sermaye artışlarına kontrol gücü olmayan pay sahipleri tarafından katılımlar	3.040	--
Kontrol değişimine sebep olmayan konsolide edilen bağlı ortaklıklardaki kontrol gücü olmayan pay değişimleri	--	(287.791)
Kontrol gücü olmayan payı olan bağlı ortaklık kurulumu	2.350	523
Kontrol gücü olmayan payı olan tasfiye edilmiş bağlı ortaklıkların etkisi	--	87
Temettü dağıtımı	(125)	(3)
Dönem sonu bakiyesi	(7.301)	(10.689)

Yabancı para çevrim farkları

Yabancı para çevrim farkları, yabancı faaliyetlerin finansal tablolarının çevriminden kaynaklanan kur farklarından oluşmaktadır.

24 Hasılat

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait hasılat aşağıdaki gibidir:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Yurtiçi satışlar	2.106.650	1.609.422
Yurtdışı satışlar	2.700.291	1.942.152
Toplam	4.806.941	3.551.574

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait hasılat detayları aşağıdaki gibidir:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
MTİ	2.695.203	1.940.492
Elektrik satışı ve dağıtımı	1.929.022	1.554.916
Diğer faaliyetler	182.716	56.166
Toplam	4.806.941	3.551.574

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

25 Faaliyet giderleri

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait genel yönetim giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Personel giderleri	81.207	77.504
Kira giderleri	16.107	15.512
Danışmanlık giderleri	15.669	13.899
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler (*)	15.312	11.365
Amortisman ve itfa payı giderleri	10.048	7.782
Bakım ve onarım giderleri	9.603	5.627
Vergi, resim ve harçlar	6.581	3.903
Sigorta giderleri	4.228	7.092
Seyahat ve konaklama giderleri	2.857	4.293
Haberleşme giderleri	2.066	1.036
Ofis giderleri	1.576	1.931
Diğer	18.129	15.247
	183.383	165.191

(*) Dışarıdan sağlanan fayda giderleri ağırlıklı olarak Çalık Holding tarafından, Çalık Enerji adına yapılan harcamalardan oluşmaktadır.

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait satış, pazarlama ve dağıtım giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Sistem işletme arıza giderleri	59.313	38.634
Personel giderleri	42.625	38.241
Ofis giderleri	9.211	4.963
Elektrik tedarik giderleri	7.631	7.510
Sistem işletme hat şebeke bakım giderleri	4.352	2.799
İletişim ve bilgi sistemleri giderleri	1.509	1.505
Reklam ve promosyon giderleri	899	855
Diğer	20.594	12.459
	146.134	106.966

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait araştırma ve geliştirme giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Seyahat ve konaklama giderleri	2.141	2.681
Danışmanlık giderleri	1.849	686
Personel giderleri	1.784	1.986
Kira giderleri	351	271
Diğer (*)	22.237	3.879
	28.362	9.503

(*) Diğer araştırma ve geliştirme giderleri büyük oranda Çalık Maden'in 19.871 TL tutarındaki yatırım aşamasında vazgeçilen Kızkayası HES projesi kapsamındaki birikmiş yatırım masraf giderlerinden oluşmaktadır (2016: Diğer araştırma ve geliştirme giderleri büyük oranda Çalık Enerji'nin 1.286 TL tutarındaki yurtdışında planlanan mühendislik faaliyetleri ile ilgili almış olduğu teknik danışmanlık giderlerinden oluşmaktadır).

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

25 Faaliyet giderleri (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait niteliklerine göre giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
İlk madde, malzeme ve ticari mal giderleri	3.205.403	2.370.214
Personel giderleri	239.291	211.817
Sistem işletme arıza giderleri	59.313	38.634
Amortisman ve itfa payı giderleri	56.973	44.264
Danışmanlık giderleri	19.306	14.154
Kira giderleri	17.897	16.818
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	15.312	11.365
Bakım ve onarım giderleri	14.971	12.069
Ofis giderleri	10.945	7.003
Vergi, resim ve harçlar	9.472	4.279
Elektrik tedarik giderleri	7.631	7.510
Seyahat ve konaklama giderleri	5.313	7.301
Sigorta giderleri	5.083	7.408
Sistem işletme hat şebeke bakım giderleri	4.352	2.799
Haberleşme giderleri	2.193	2.001
İletişim ve bilgi sistemleri giderleri	1.509	1.505
Reklam ve promosyon giderleri	899	855
Diğer	52.407	33.933
	3.728.270	2.793.929

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda, amortisman ve itfa payı giderleri aşağıdaki gibidir:

Amortisman ve itfa payı giderleri	2017	2016
Satışların maliyeti	46.501	36.053
Genel yönetim giderleri	10.048	7.782
Satış, pazarlama ve dağıtım giderleri	6	218
Araştırma ve geliştirme giderleri	418	211
	56.973	44.264

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllarda, personel giderleri aşağıdaki gibidir:

Personel giderleri	2017	2016
Ücret, maaş ve primler	208.891	163.079
Zorunlu sosyal güvenlik primleri	9.881	17.376
Diğer	20.519	31.362
	239.291	211.817

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

26 Esas faaliyetlerden diğer gelirler ve giderler

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Kur farkı geliri	318.476	66.388
İmtiyazlı hizmet sözleşmelerinden alacaklara ilişkin gerçeğe uygun değer farkı, net (Dipnot 9)	188.398	150.360
Güncellenmiş alternatif yatırım getiri tutarı	88.672	68.715
Şüpheli alacaklardan tahsilat (Dipnot 9)	10.419	11.458
Abonelerden elde edilen faiz geliri	10.008	11.936
Faiz geliri	6.280	2.475
Konusu kalmayan dava karşılıkları	40	6.769
Diğer	40.163	32.332
	662.456	350.433

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait esas faaliyetlerden diğer giderlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Kur farkı giderleri	(285.877)	(120.768)
Şüpheli alacaklar karşılığı (Dipnot 9)	(14.223)	(39.750)
Vade farkı gideri (ilişkili olmayan taraflara olan borçlardan kaynaklanan)	(13.318)	(23.774)
Karşılık giderleri	(12.187)	(5.438)
Diğer	(12.219)	(11.062)
	(337.824)	(200.792)

27 Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Maddi duran varlık satış karı	1.731	108
	1.731	108

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait yatırım faaliyetlerinden giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Maddi duran varlık satış zararı	(236)	(251)
Diğer yatırım faaliyetleri zararı	(10)	(709)
	(246)	(960)

28 Finansman gelirleri/(giderleri)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait finansman gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
İlişkili taraflardan finansman gelirleri	49.994	45.524
Kredilerde kur farkı geliri	24.345	74
Güvence bedeli değerlendirme iptal gelirleri	14.489	--
	88.828	45.598

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

28 Finansman gelirleri/(giderleri) (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren yıllara ait finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Kredilerde kur farkı giderleri	59.230	77.681
İlişkili taraflardan faiz giderleri	45.090	21.250
Uzun vadeli faiz giderleri	30.146	22.273
Teminat mektubu giderleri	18.592	18.261
Banka komisyon giderleri	13.208	7.098
Kısa vadeli faiz giderleri	10.003	4.391
Gerçekleşen güvence bedeli gideri	6.253	3.451
Diğer faiz giderleri	287	165
Güvence bedeli değerlendirme giderleri	--	10.640
	182.809	165.210

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi

Finansal risk yönetimi

Genel bakış

Grup finansal araçların kullanımına bağlı olarak aşağıdaki risklere maruz kalabilmektedir:

- kredi riski
- likidite riski
- piyasa riski

Bu dipnot Grup'un yukarıda belirtilen risklere maruz kalma durumu, Grup'un hedefleri, riski ölçmek ve yönetmek için olan politika ve süreçler ve Grup'un sermayeyi yönetimi ile ilgili bilgi sunmaktadır. Daha detaylı niceliksel ya da niteliksel açıklamalar konsolide finansal tablolarda sunulmuştur.

Risk yönetim çerçevesi

Risk yönetimi aktiviteleri gerçekçi bir organizasyon yapısı ile idare edilmektedir ve üst yönetim tarafından tamamen desteklenmektedir.

Grup piyasa, operasyonel, likidite ve karşı tarafın yükümlülüklerini yerine getirememesi risklerinin sonucu olarak farklı endüstrilerde ve bölgelerdeki işletme operasyonlarının olumsuz etkilenmemesini garantiye almak için risk yönetimi açısından proaktif hareket etmektedir. Risk yönetimi ve iç denetim bölümleri her alt sektör içinde ve grup düzeyinde açığa çıkacak riskleri de içeren farklı risk çeşitleri için farkındalık yaratmakta, bu farkındalıkları korumakta ve uygun risk yönetimi mekanizmasının uygulandığından emin olmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Kredi riski

Kredi riski, bir müşteri veya karşı tarafın sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmemesi riskidir ve önemli ölçüde müşteri alacaklarından kaynaklanmaktadır.

Grup'un başlıca finansal varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, finansal yatırımlar, ticari ve diğer alacaklardır. Grup alacak hesapları için belirli miktarda teminat talep etmektedir. Belirli bir tutarın üzerinde kredi talebi olan tüm müşteriler için risk değerlendirmesi yapılmaktadır.

Raporlama tarihi itibarıyla, önemli bir kredi riski bulunmamaktadır. Maksimum kredi riski, konsolide finansal tablolardaki taşınan finansal varlık tutarından oluşmaktadır.

Raporlama tarihindeki ticari alacaklar için maksimum kredi riskin coğrafik dağılımı aşağıda belirtilmiştir:

Kayıtlı değer	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Türkmenistan	2.121.346	1.679.589
Türkiye Cumhuriyeti	1.717.057	1.275.736
Özbekistan	159.099	101.636
Irak Cumhuriyeti	78.973	64.041
Libya	1.737	1.853
Gürcistan	460	429
	4.078.672	3.123.284

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Kredi riski (devamı)

Kredi riskine maruz tutar

Finansal varlıkların kayıtlı değerleri maruz kalınan azami kredi riskini gösterir. Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017	Alacaklar				Bankalardaki nakit, geri alım sözleşmeleri ve yatırım fonları	Finansal yatırımlar	Diğer (*)
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	İlişkili olmayan taraf	İlişkili taraf	İlişkili olmayan taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	999	4.077.673	845.569	43.383	271.111	--	1.112
- Azami riskin teminat vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	999	4.031.778	845.569	43.383	271.111	--	1.112
B. Vadesi geçmiş ama değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	--	45.895	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	101.825	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(101.825)	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
D. Bilanço dışı kredi içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

(*) Nakit ve nakit benzerleri içerisinde bulunan yoldaki paralar tutarını içermektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Kredi riski (devamı)

Kredi riskine maruz tutar: (devamı)

31 Aralık 2016	Alacaklar				Bankalardaki nakit, geri alım sözleşmeleri ve yatırım fonları	Finansal yatırımlar	Diğer (*)
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar				
	İlişkili taraf	İlişkili olmayan taraf	İlişkili taraf	İlişkili olmayan taraf			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D)	2.526	3.120.758	264.741	27.754	63.753	--	586
- Azami riskin teminat.vs ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--	--	--
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	2.526	3.074.550	264.741	27.754	63.753	--	586
B. Vadesi geçmiş ama değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	--	46.208	--	--	--	--	--
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	--	--	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	--	97.868	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	(97.868)	--	--	--	--	--
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
- Değer düşüklüğü (-)	--	--	--	--	--	--	--
D. Bilanço dışı kredi içeren unsurlar	--	--	--	--	--	--	--

(*) Nakit ve nakit benzerleri içerisinde bulunan yoldaki paralar tutarını içermektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Kredi riski (devamı):

Değer düşüklüğü

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların yaşlandırma analizi aşağıdaki gibidir:

	Alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar			
31 Aralık 2017					
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	26.625	--	--	--	--
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	11.382	--	--	--	--
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	7.888	--	--	--	--
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	--	--	--	--	--
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--	--	--	--
Toplam	45.895	--	--	--	--
Teminat vb. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--

	Alacaklar		Bankalardaki mevduat	Türev araçlar	Diğer
	Ticari alacaklar	Diğer alacaklar			
31 Aralık 2016					
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	24.145	--	--	--	--
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	11.192	--	--	--	--
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	10.871	--	--	--	--
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	--	--	--	--	--
Vadesini 5 yıldan fazla geçmiş	--	--	--	--	--
Toplam	46.208	--	--	--	--
Teminat vb. ile güvence altına alınmış kısmı	--	--	--	--	--

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Likidite riski

Likidite riski Grup faaliyetlerinin genel fonlamasında ve pozisyon yönetiminde ortaya çıkmaktadır. Bu risk, Grup'un varlıklarını hem uygun vade ve oranlarda fonlayamama hem de bir varlığı makul bir fiyata ve uygun bir zaman dilimi içinde likit duruma getirememeye risklerini kapsamaktadır. Grup'un kaynak yaratımı için bankalara erişimi vardır ve aktiflerinin belirli miktarını nakit ve nakde eşdeğer varlıklarda tutmaktadır. Grup hedeflerine ulaşmak için gerekli olan fon kaynaklarındaki değişimleri belirlemek ve seyirini izlemek suretiyle sürekli olarak likidite riskini değerlendirmektedir.

31 Aralık tarihleri itibarıyla, finansal yükümlülüklerin kayıtlı değeri, sözleşme değeri ve vadeleri aşağıdaki gibidir;

	Kayıtlı değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
2017						
Sözleşme uyarınca vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	1.114.806	(1.666.018)	(144.068)	(150.607)	(1.133.080)	(238.263)
İhraç edilen tahviller	154.783	(181.880)	(6.271)	(19.207)	(156.402)	--
Beklenen vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Ticari borçlar	870.614	(870.614)	(435.854)	(434.760)	--	--
Diğer borçlar	560.407	(560.407)	(8.477)	(151.045)	(400.885)	--
Çalışanlara sağlanan faydalardan kaynaklanan borçlar	17.082	(17.082)	(17.082)	--	--	--

	Kayıtlı değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı	3 aydan kısa	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan uzun
2016						
Sözleşme uyarınca vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	310.382	(325.056)	(13.099)	(128.214)	(136.816)	(46.927)
İhraç edilen tahviller	153.219	(154.717)	(154.717)	--	--	--
Beklenen vadeler						
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Ticari borçlar	896.528	(896.528)	(248.300)	(648.228)	--	--
Diğer borçlar	1.238.928	(1.238.928)	(24.745)	(95.521)	(953.773)	(164.889)
Çalışanlara sağlanan faydalardan kaynaklanan borçlar	12.874	(12.874)	(12.874)	--	--	--

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Piyasa riski

Piyasa riski, döviz kuru, faiz oranı ya da sermaye fiyatları gibi piyasa fiyatlarındaki değişimlerin Grup'un gelirini veya elinde tuttuğu finansal araçların değerlerini etkilemesi riski olarak ifade edilir. Piyasa riski yönetiminin amacı bir yandan kazançları optimize ederek kabul edilebilir parametreler içinde maruz kalınan piyasa riskini yönetmek ve kontrol etmektir.

Faiz oranı riski

Grup'un faaliyetleri, faizli varlıklar ve borçlarının farklı zaman veya miktarlarda itfa oldukları ya da yeniden fiyatlandırıldıklarında faiz oranlarındaki değişim riskine maruz kalmaktadır. Değişken faizli varlık ve yükümlülüklerle ilgili olarak Grup altı aylık Libor ya da farklı çeşitteki faiz oranları gibi çeşitli değişken faiz göstergelerinin yeniden fiyatlama özelliklerindeki farklılık olarak betimlenen baz riskine maruz kalmaktadır. Grup'un temel stratejileriyle tutarlı olan piyasa faiz oranları dikkate alındığında risk yönetim faaliyetleri, net faiz gelirini en iyi duruma getirmeyi hedeflemektedir.

Profil

31 Aralık tarihleri itibarıyla Grup'un faiz bileşenine sahip finansal kalemlerinin rapor tarihindeki faiz yapısı şu şekildedir:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Sabit faizli kalemler		
Finansal varlıklar	126.679	13.292
Finansal yükümlülükler	(1.020.127)	(221.399)
Değişken faizli kalemler		
Finansal yükümlülükler	(249.462)	(242.202)

31 Aralık 2017 tarihinde TL para birimi cinsinden olan faiz 100 baz puan yüksek olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 224 TL daha düşük olacaktı. Aynı şartlar altında TL para birimi cinsinden olan faiz 100 baz puan düşük olsaydı vergi ve ana ortaklık dışı paylar öncesi kar 274 TL daha yüksek olacaktı.

Sabit faizli kalemlerin gerçeğe uygun değer riski

Grup'un, gerçeğe uygun değerleri kar veya zarara yansıtılan finansal varlık ve yükümlülük ve gerçeğe uygun değer riskinden korunma amaçlı muhasebeleştirme modeli altında kaydedilen riskten korunma amaçlı türev enstrümanları (vadeli faiz oranı takasları) bulunmamaktadır. Bu nedenle, raporlama dönemi itibarıyla faiz oranlarındaki değişim kar veya zararı etkilemeyecektir.

Kur riski

Grup, yabancı para biriminden yaptığı satışlar, satın almalar ve borçlanmalardan dolayı kur riskine maruz kalmaktadır. Bu yabancı para birimleri büyük oranda Avro ve Amerikan Doları'dır.

Grup, yabancı para birimindeki diğer parasal varlık ve yükümlülükler açısından, gerekli olduğunda kısa vadeli dengesizlikleri gidermek için spot oranlardan yabancı para alım satımı yaparak maruz kalınan kur riskini kabul edilebilir seviyede tutmaktadır.

Grup, kurun değişmesine bağlı olarak yabancı para cinsinden borçlar ve banka kredilerinin çevriminden dolayı kur riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu riskler Yönetim Kurulu tarafından gözlemlenmekte ve onaylanan limitler içerisinde pozisyon alınarak ve gerektiğinde türev araçlar kullanarak sınırlandırılmaktadır.

Grup, yabancı para cinsindeki finansal durum tablosu kalemlerinden kaynaklanan yabancı para riskini asgari seviyeye indirmek için türev araçlarının kullanımının yanı sıra atıl nakit tutarlarını yabancı para olarak tutmaktadır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Piyasa riski (devamı)

Kur riski

31 Aralık itibarıyla Grup’un maruz kaldığı kur riskleri, TL bazında aşağıdaki gibidir:

DÖVİZ POZİSYONU TABLOSU	31 Aralık 2017				31 Aralık 2016			
	TL karşılığı	USD	Avro	Diğer ^(***)	TL karşılığı	USD	Avro	Diğer ^(***)
1. Ticari alacaklar	380.229	52.872	40.040	--	364.245	11.752	87.034	--
2a. Parasal finansal varlıklar(kasa, banka hesapları dahil) ^(*)	195.631	49.812	1.712	15	89.183	4.256	19.927	278
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--	--	--	--	--
3. Diğer	--	--	--	--	--	--	--	--
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	575.860	102.684	41.752	15	453.428	16.008	106.961	278
5. Ticari alacaklar	236.315	23.973	32.309	--	214.724	29.851	29.562	--
6a. Parasal finansal varlıklar	--	--	--	--	--	--	--	--
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	--	--	--	--	--	--	--	--
7. Diğer	--	--	--	--	--	--	--	--
8. Duran varlıklar (5+6+7)	236.315	23.973	32.309	--	214.724	29.851	29.562	--
9. Toplam varlıklar (4+8)	812.175	126.657	74.061	15	668.152	45.859	136.523	278
10. Ticari borçlar	(250.170)	(56.464)	(8.284)	213	(187.198)	(40.467)	(12.025)	(175)
11. Finansal yükümlülükler	(36.849)	(5.452)	(3.606)	--	(111.469)	(27.851)	(3.627)	--
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	(34.021)	(9.021)	1	--	(296.127)	(84.146)	--	--
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(321.040)	(70.937)	(11.889)	213	(594.794)	(152.464)	(15.652)	(175)
14. Ticari borçlar	--	--	--	--	--	--	--	--
15. Finansal yükümlülükler	(170.646)	(20.676)	(20.520)	--	(171.113)	(23.811)	(23.536)	--
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	--	--	--	--	--	--	--	--
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(170.646)	(20.676)	(20.520)	--	(171.113)	(23.811)	(23.536)	--
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(491.686)	(91.613)	(32.409)	213	(765.907)	(176.275)	(39.188)	(175)
19. Finansal durum tablosu dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a+19b)	--	--	--	--	--	--	--	--
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı ^(**)	--	--	--	--	--	--	--	--
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı ^(*)	--	--	--	--	--	--	--	--
20. Net yabancı para varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	320.489	35.044	41.652	228	(97.755)	(130.416)	97.335	103
21. Parasal kalemler net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu (UFRS 7.b23)	--	--	--	--	--	--	--	--
(=1+2a+5+6a+10+11+12a+14+15+16a)	320.489	35.044	41.652	228	(97.755)	(130.416)	97.335	103

^(*) Grup’un parasal finansal varlık niteliğinde olan yabancı para cinsinden diğer alacak tutarlarını içermektedir.

^(**) Korunma muhasebesine konu olmayan yabancı para türev işlemlerden oluşmaktadır.

^(***) TL karşılıkları verilmiştir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Piyasa riski (devamı)

Kur riski (devamı)

Duyarlılık analizi

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla sona eren yıllarda TL'nin belirtilen para birimleri karşısında %10 değer kaybetmesinin özkaynaklar ile kar veya zararı ne tutarda etkileyeceği (vergi etkisi gözardı edilmiştir) aşağıda gösterilmektedir.

	Kar / (zarar)		Özkaynak	
	TL'nin değer kazanması	TL'nin değer kaybetmesi	TL'nin değer kazanması	TL'nin değer kaybetmesi
31 Aralık 2017				
Amerikan Doları paritesi 10% artış/(azalış)				
1-Net varlık / yükümlülük, USD	(13.218)	13.218	(13.218)	13.218
2-Amerikan Doları tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--	--	--
3- Amerikan Doları'nın net etkisi (1+2)	(13.218)	13.218	(13.218)	13.218
Avro paritesi 10% artış/(azalış)				
4- Net varlık / yükümlülük, EUR	(18.808)	18.808	(18.808)	18.808
5-Avro tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--	--	--
6- Avro'nun net etkisi (4+5)	(18.808)	18.808	(18.808)	18.808
Diğer pariteler 10% artış/(azalış)				
7-Diğer para biriminde varlık/yükümlülükler	(22)	22	(22)	22
8-Diğer para birimi tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı	--	--	--	--
9- Diğer para birimlerinin net etkisi (7+8)	(22)	22	(22)	22
TOPLAM (3+6+9)	(32.048)	32.048	(32.048)	32.048

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Piyasa riski (devamı)

Kur riski (devamı)

31 Aralık 2016	Kar / (zarar)		Özkaynak	
	TL'nin değer kazanması	TL'nin değer kaybetmesi	TL'nin değer kazanması	TL'nin değer kaybetmesi
Amerikan Doları paritesi 10% artış/(azalış)				
1-Net varlık / yükümlülük, USD	45.896	(45.896)	45.896	(45.896)
2-Amerikan Doları tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--	--	--
3- Amerikan Doları'nın net etkisi (1+2)	45.896	(45.896)	45.896	(45.896)
Avro paritesi 10% artış/(azalış)				
4- Net varlık / yükümlülük, EUR	(36.110)	36.110	(36.110)	36.110
5-Avro tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı (-)	--	--	--	--
6- Avro'nun net etkisi (4+5)	(36.110)	36.110	(36.110)	36.110
Diğer pariteler 10% artış/(azalış)				
7-Diğer para biriminde varlık/yükümlülükler	(11)	11	(11)	11
8-Diğer para birimi tutarın korunma muhasebesine konu olan kısmı	--	--	--	--
9- Diğer para birimlerinin net etkisi (7+8)	(11)	11	(11)	11
TOPLAM (3+6+9)	9.775	(9.775)	9.775	(9.775)

Sermaye yönetimi

Sermaye yönetimi kapsamında Grup'un amaçları;

- Grup'un faaliyet gösterdiği ülkelerdeki finansal piyasaları düzenleyen ve denetleyen kurumlarının zorunlu kıldığı sermaye gerekliliklerini sağlamak;
- Hissedarlar ve diğer pay sahiplerine kar ve fayda sağlanmasına devam edebilmek amacıyla, Grup'un devamlılığının sürdürülebilmesini güvence altına almak;
- Hissedarlarına yeterli getiriye sağlamak.

Grup'un borçlarının düzeltilmiş sermayeye oranı yılsonu itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	2017	2016
Toplam kısa vadeli yükümlülükler	2.992.785	2.224.083
Eksi: Nakit ve nakit benzerleri	272.265	64.788
Eksi: Ertelenmiş gelir	1.520.031	802.006
Net borç	1.200.489	1.357.289
Özkaynak	2.620.765	1.445.357
31 Aralık tarihi itibarıyla borç/özkaynak oranı	0,46	0,94

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Operasyonel risk

Operasyonel risk, Grup'un süreçleri, personeli, teknolojisi ve altyapısı ile kredi, piyasa ve likidite riski dışında kalan yasa ve düzenlemelerin gerektirdikleri ve kurum kültürünün genel kabul görmüş standartları gibi dışsal faktörler ile ilgili olan birçok sebepten kaynaklanabilen doğrudan ve ya dolaylı zarar etme riskidir. Operasyonel risk, Grup'un bütün faaliyetlerinden kaynaklanır.

Grup'un amacı finansal ve Grup'un saygınlığına gelebilecek zarardan kaçınma ve maliyet verimliliğini dengeleyecek ve yenilikçiliği ve yaratıcılığı kısıtlayacak kontrol prosedürlerinden kaçınacak şekilde operasyonel riski yönetmektir.

Operasyonel riske yönelik kontrollerin geliştirilmesi ve uygulanmasında birincil sorumluluk her işletme biriminin üst yönetimine verilmiştir. Bu sorumluluk, aşağıdaki alanlarla ilgili operasyonel riskin yönetilmesi için genel Grup standartlarının geliştirilmesi ile desteklenmektedir.

- işlemlerin bağımsız yetkilendirilmesini de içeren uygun bir görev dağılımının gereklilikleri
- işlemlerin mutabakatının yapılması ve izlenmesi ile ilgili gereklilikler
- düzenleyici ve diğer yasal gereklilikler ile uyum
- kontrol ve prosedürlerin dokümante edilmesi
- karşılaşılan operasyonel risklerin ve belirlenen riskler için kontrol ve prosedürlerin yeterliliklerinin periyodik değerlendirilmesi ile ilgili gereklilikler
- faaliyet zararlarının ve tavsiye edilen zarar tazmin aksiyonlarının raporlanması ile ilgili gereklilikler
- acil durum planlarının geliştirilmesi
- eğitim ve profesyonel gelişim
- etik ve iş standartları
- verimli olduğu durumda sigortalamayı da içerecek risk hafifletmesi

Grup standartları ile uyumluluk Çalık Holding İç Denetim departmanının yürüttüğü periyodik inceleme programı ile desteklenmektedir.

Gerçeğe uygun değer bilgisi

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında işlem tarihinde Grup dahil olduğu varlığa ya da borca ilişkin asıl piyasada ya da asıl piyasanın bulunmadığı durumlarda, en avantajlı piyasada gerçekleştiği varsayılan olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyattır.

Mevcut olması halinde Grup, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini aktif bir piyasada işlem gören fiyatından belirlemektedir. Bir piyasa, işlem fiyatları hazır ve düzenli olarak var olduğu ve bilgili bir alıcı ile satıcı arasında gerçek ve düzenli yapılan işlemleri yansıttığı durumlarda aktif olarak değerlendirilir. Eğer bir finansal araca ilişkin piyasa aktif değilse, Grup gerçeğe uygun değeri ilgili gözlemlenebilir verilerin en fazla kullanılacağı uygun bir değerlendirme yöntemleri kullanarak ölçer.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Aşağıdaki tablo konsolide finansal durum tablosu ve finansal araçların kategorileri arasındaki mutabakatı göstermektedir.

31 Aralık 2017	Kredi ve alacaklar	Alım satım amaçlı elde tutulan	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Vadeye kadar elde tutulacak	Diğer finansal yükümlülükler	Toplam kayıtlı değeri
Nakit ve nakit benzeri	272.265	--	--	--	--	272.265
Finansal yatırımlar	--	--	36.834	--	--	36.834
Ticari alacaklar	4.078.672	--	--	--	--	4.078.672
Diğer alacaklar	888.952	--	--	--	--	888.952
Toplam varlıklar	5.239.889	--	36.834	--	--	5.276.723
Borçlanmalar	--	--	--	--	(1.269.589)	(1.269.589)
Ticari borçlar	--	--	--	--	(870.614)	(870.614)
Çalışanlara sağlanan faydalardan kaynaklanan borçlar	--	--	--	--	(17.082)	(17.082)
Diğer borçlar	--	--	--	--	(560.407)	(560.407)
Toplam yükümlülükler	--	--	--	--	(2.717.692)	(2.717.692)

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Aşağıdaki tablo konsolide finansal durum tablosu ve finansal araçların kategorileri arasındaki mutabakatı göstermektedir.

31 Aralık 2016	Kredi ve alacaklar	Alım satım amaçlı elde tutulan	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Vadeye kadar elde tutulacak	Diğer finansal yükümlülükler	Toplam kayıtlı değeri
Nakit ve nakit benzeri	64.788	--	--	--	--	64.788
Finansal yatırımlar	--	--	34.810	--	--	34.810
Ticari alacaklar	3.123.284	--	--	--	--	3.123.284
Diğer alacaklar	292.495	--	--	--	--	292.495
Toplam varlıklar	3.480.567	--	34.810	--	--	3.515.377
Borçlanmalar	--	--	--	--	(463.601)	(463.601)
Ticari borçlar	--	--	--	--	(896.528)	(896.528)
Çalışanlara sağlanan faydalardan kaynaklanan borçlar	--	--	--	--	(12.874)	(12.874)
Diğer borçlar	--	--	--	--	(1.238.928)	(1.238.928)
Toplam yükümlülükler	--	--	--	--	(2.611.931)	(2.611.931)

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Gerçeğe uygun değer hiyerarşisi

Gerçeğe uygun değer seviyeleri aktif piyasada işlem gören borsa fiyatları ile değerlendirme (Seviye 1), borsa fiyatından başka direkt ya da endirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdiler ile değerlendirme (Seviye 2) ve piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdiler ile değerlendirme (Seviye 3) olmak üzere 3 seviyeden oluşmaktadır:

Değerleme modelleri

Grup, gerçeğe uygun değeri belirlerken kullandığı verilere göre aşağıdaki gerçeğe uygun değer seviyelerini belirlemektedir.

- Seviye 1: Bu kategoride kullanılan veriler, özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlardır. Bu kategori gerçeğe uygun değeri direkt olarak aktif piyasadaki fiyatları ile değerlendirilen ve piyasanın Grup portföyünü temsil ettiği finansal araçlar içermektedir.
- Seviye 2: Bu kategoride kullanılan veriler, Seviye 1'de yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki verilerden oluşmaktadır. Bu kategori benzer finansal araçlar için aktif piyasada fiyatı olan finansal araçları, daha az aktif piyasada işlem gören benzer ya da özdeş finansal araçları ve dolaylı ya da dolaysız olarak piyasada gözlemlenen veriler kullanılarak diğer değerlendirme teknikleri ile değerlendirilen finansal araçları içermektedir.
- Seviye 3: Bu kategoride kullanılan veriler, varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan verilerden (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler) oluşmaktadır. Bu kategori benzer finansal araçlar için piyasada kayıtlı fiyatı bulunan ve benzer finansal araçlar ile arasındaki farkları yansıtmak için gözlemlenemeyen düzeltmelerin ve varsayımların yapılmasını gerektiren finansal araçlardır. Bu kapsamda gözlemlenebilir olmamak; benzer bir işlemin fiyatının belirlenmesinde kullanılacak piyasa verisinin çok az olması ya da hiç veri olmamasıdır.

Grup finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde aşağıdaki varsayımları kullanmaktadır:

Paylar: Borsada işlem gören payların gerçeğe uygun değerleri kayıtlı piyasa fiyatları ile belirlenir. Kayıtlı piyasa fiyatının olmaması durumunda, gerçeğe uygun değeri benzer menkul kıymetlerin kayıtlı piyasa fiyatı ile ya da diğer değerlendirme teknikleri ile değerlendirilir. Değerleme teknikleri indirgenmiş nakit akım modelleri ve işlem çarpanı metodlarını içermektedir.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Değerleme modelleri (devamı)

Türev varlık ve yükümlülükler: Türevler değerlendirme teknikleri kullanılarak değerlendirilir. Değerleme teknikleri ve verileri türevin çeşidine ve bağlı olduğu menkul kıymetin içeriğine bağlıdır. Gözlemlenebilir fiyatlar ve model verileri genellikle türev işlem piyasasında ve basit tezgah üstü piyasada işlem gören türevler için mevcuttur.

Gözlemlenebilir piyasa fiyatının ve model verilerinin mevcut olması yönetimin tahmin ve varsayımlar yapma ihtiyacını ve gerçeğe uygun değer belirleme ile ilgili belirsizlikleri azaltmaktadır. Türev varlık ve yükümlülüklerin değerlendirilmesinde kullanılan temel model indirgenmiş nakit akımlar modelidir. Bu modeller gelecekteki tahmini nakit akımlarının cari değerini hesaplar. Değerleme modellerine girdiler mümkün olması durumunda gözlemlenebilir piyasa verilerinden belirlenir. Girdiler, borsalardan, satıcılardan, brokerlardan ya da ortak fiyat sağlayıcılarından elde edilen fiyatları, verim eğrisi, getiri marjı, temerrüt oranı, geri kazanım oranı, temel teşkil eden faiz oranlarındaki volatilité, hisse fiyatları ve döviz kurlarını içermektedir. Bu girdiler kayıtlı fiyatlara, son zamanlarda yapılan alım-satımlara, mevcut olması durumunda bağımsız piyasa fiyatına atıfta bulunarak belirlenir.

Modellerden elde edilen gerçeğe uygun değer tahminleri, likidite riski ve model belirsizlikleri gibi faktörlerin üçüncü kişi piyasa katılımcılarının işlemi fiyatlandırırken dikkate aldığı ölçüde Grup tarafından düzeltilir. Gerçeğe uygun değerler finansal aracın kredi riskini yansıtır ve Grup şirketinin ve karşı tarafın kredi riskini dikkate alacak düzeltmeleri içerir. Türevlerin gerçeğe uygun değerlerinin belirlenmesinde hem alacak değerlendirme düzeltmeleri hem de borç değerlendirme düzeltmeleri dikkate alınır.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

29 Finansal araçlar – Gerçeğe uygun değer ve risk yönetimi (devamı)

Gerçeğe uygun değer bilgileri (devamı)

Gerçeğe uygun değeri ile ölçülmeyen finansal araçlar

Aşağıdaki tablo gerçeğe uygun değeri ile gösterilmeyen finansal araçların defter değerleri ile gerçeğe uygun değerlerini karşılaştırarak onları ilgili oldukları gerçeğe uygun değer seviyelerinde göstermektedir.

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam gerçeğe uygun değer	Toplam kayıtlı değeri
31 Aralık 2017					
Finansal varlıklar					
Nakit ve nakit benzerleri	--	272.265	--	272.265	272.265
Finansal yatırımlar	--	--	36.834	36.834	36.834
Ticari alacaklar	--	--	4.078.672	4.078.672	4.078.672
Diğer alacaklar	--	--	888.952	888.952	888.952
	--	272.265	5.004.458	5.276.723	5.276.723
Finansal yükümlülükler					
Borçlanmalar	--	(1.285.027)	--	(1.285.027)	(1.269.589)
Ticari borçlar	--	--	(870.614)	(870.614)	(870.614)
Çalışanlara sağlanan faydalardan kaynaklanan borçlar	--	--	(17.082)	(17.082)	(17.082)
Diğer borçlar	--	--	(560.407)	(560.407)	(560.407)
	--	(1.285.027)	(1.448.103)	(2.733.130)	(2.717.692)
31 Aralık 2016					
Finansal varlıklar					
Nakit ve nakit benzerleri	--	64.788	--	64.788	64.788
Finansal yatırımlar	--	--	34.810	34.810	34.810
Ticari alacaklar	--	--	3.123.284	3.123.284	3.123.284
Diğer alacaklar	--	--	292.495	292.495	292.495
	--	64.788	3.450.589	3.515.377	3.515.377
Finansal yükümlülükler					
Borçlanmalar	--	(455.414)	--	(455.414)	(463.601)
Ticari borçlar	--	--	(896.528)	(896.528)	(896.528)
Çalışanlara sağlanan faydalardan kaynaklanan borçlar	--	--	(12.874)	(12.874)	(12.874)
Diğer borçlar	--	--	(1.238.928)	(1.238.928)	(1.238.928)
	--	(455.414)	(2.148.330)	(2.603.744)	(2.611.931)

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Aksi belirtilmedikçe tutarlar Bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

30 Grup şirketleri

İlişikteki konsolide finansal tablolar aşağıdaki kuruluşlardan (bağlı ortaklıklar) bir araya getirilen finansal bilgilerden meydana getirilmiştir:

Bağlı ortaklıklar

31 Aralık 2017 ve 2016 tarihleri itibarıyla, tüm bağlı ortaklıklar ve sahiplik yapıları aşağıda belirtilmiştir:

Adı	Çalık Enerji ve bağlı ortaklıkları tarafından doğrudan sahiplik oranı (%)		Çalık Enerji ve bağlı ortaklıklarının etkin sahiplik oranı (%)	
	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016	31 Aralık 2017	31 Aralık 2016
Adacami Enerji	99,95	100,00	99,95	100,00
Ant Enerji	50,00	50,00	50,00	50,00
Atayurt İnşaat	99,50	99,50	99,50	99,50
Çalık Solar Enerji	100,00	100,00	100,00	100,00
ÇEDAŞ	99,90	99,90	99,90	99,90
ÇED	100,00	100,00	100,00	100,00
Çalık Energy AB	100,00	100,00	100,00	100,00
Çalık Enerji Dubai	100,00	100,00	100,00	100,00
Çalık Elektrik	100,00	100,00	100,00	100,00
Çalık Georgia LLC	100,00	100,00	100,00	100,00
Çalık NTF	100,00	100,00	100,00	100,00
Çalık Rüzgar	95,00	95,00	95,00	95,00
Demircili Rüzgar	95,00	--	95,00	--
Hamerz Green Energy	100,00	100,00	100,00	100,00
JSC Calik Georgia Wind	85,00	85,00	85,00	85,00
Kızılırmak	99,30	99,30	99,30	99,30
Mayestan Clean Energy	100,00	100,00	100,00	100,00
Momentum Enerji	100,00	100,00	100,00	100,00
Onyx Trading Innovation FZE	100,00	100,00	100,00	100,00
Technological Energy N.V.	100,00	100,00	100,00	100,00
Technovision Mühendislik	90,00	90,00	90,00	90,00
Türkmen Elektrik	95,50	95,50	95,50	95,50
Yeşilçay Enerji	100,00	100,00	100,00	100,00
YEDAŞ 1	100,00	100,00	100,00	100,00
YEPAŞ ¹	100,00	100,00	100,00	100,00

¹ İlk olarak ÇEDAŞ altında daha sonra Grup altında konsolide olmuştur.

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait

Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar

Para Birimi: Bin Türk Lirası ("TL")

30 Grup şirketleri (devamı)

İş ortaklıkları

31 Aralık tarihli iş ortaklıkları ve sahiplik yapıları aşağıda belirtilmiştir:

Adı	Çalık Enerji ve bağlı ortaklıkları tarafından doğrudan sahiplik oranı (%)		Çalık Enerji ve bağlı ortaklıklarının etkin sahiplik oranı (%)	
	31 Aralık	31 Aralık	31 Aralık	31 Aralık
	2017	2016	2017	2016
Çalık Limak Adi Ortaklığı	50,00	50,00	25,50	25,50
Doğu Aras	50,00	49,00	50,00	49,00
KÇLE	50,00	50,00	50,00	50,00
LC Electricity	50,00	50,00	47,75	47,75

31 Bölümlere göre raporlama

Grup'un faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii (Yönetim Kurulu ve Üst Yönetim) bölümsel raporlamayı Not 2'de anlatılan sunuma ilişkin temel esaslara göre ölçmektedir. Raporlanan bilgiler, yönetimin faaliyet bölümlerinin performansını değerlendirmek ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içermektedir. Grup'un faaliyet bölümlerinin diğer bölümler ile gerçekleştirilen işlemlerden elde edilen bölüm gelirlerinin ölçülmesi ve raporlamasında, bölümler arası transferler, normal piyasa fiyatı ve şartlarında gerçekleştirilmektedir.

Grup'un özellikle MTİ projeleri gerçekleştirdiği ülkelerdeki faaliyetleri, bu ülkelerde yaşanan ekonomik ve siyasi istikrarsızlıklar sebebiyle geçici ve kalıcı kesintiye uğrama riskine maruz kalmaktadır. Grup yönetimi bu kapsamda Libya'daki gelişmeleri ve bu ülkedeki projelerinin süreci ve tahsilatlarını yakından takip etmektedir.

Grup'un yurt içi ve yurt dışındaki bağlı ortaklıkları Not 1'de sunulmuş olup, bölümlere göre raporlamasını içeren bilgiler aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2017					
	İnşaat ve Taahhüt	Elektrik satış ve dağıtım	Diğer	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	6.355.737	1.973.847	68	(3.522.711)	4.806.941
Brüt kar	1.039.106	452.129	(1.632)	(43.441)	1.446.162
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar / (zararlarındaki) vergi sonrası pay	--	128.822	--	--	128.822
Faiz geliri	601	15.688	(1)	--	16.288
Diğer gelir/(giderler), net	415.827	38.171	(21.809)	(481.724)	(49.535)
Esas faaliyet karı/(zararı)	1.455.534	634.810	(23.442)	(525.165)	1.541.737
Yatırım faaliyetleri karı/(zararı)	671.673	104	--	(670.292)	1.485
Faiz gideri	(33.760)	(66.135)	(5)	14.374	(85.526)
Diğer finansman gelir ve giderleri, net	(6.883)	10.817	(19.389)	7.000	(8.455)
Vergi öncesi konsolide kar/(zarar)	2.086.564	579.596	(42.836)	(1.174.083)	1.449.241
Vergi (gideri)/geliri	(35.753)	(90.123)	118	--	(125.758)
Net dönem karı/(zararı)	2.050.811	489.473	(42.718)	(1.174.083)	1.323.483
Bölüm varlıkları	8.854.656	3.646.473	438.379	(5.877.184)	7.062.324
Bölüm yükümlülükleri	6.009.975	2.128.466	283.464	(3.980.346)	4.441.559
Maddi ve maddi olmayan duran varlık yatırımları	4.841	25.277	25.499	--	55.617
Amortisman ve itfa payları	18.393	35.406	3.174	--	56.973

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2017 Tarihinde Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolara Ait Dipnotlar
Para Birimi: Bin Türk Lirası (“TL”)

31 Bölümlere göre raporlama (devamı)

31 Aralık 2016					
	İnşaat ve Taahhüt	Elektrik satış ve dağıtım	Diğer	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	2.972.586	1.610.771	40.970	(1.072.753)	3.551.574
Brüt kar	663.412	400.710	10.099	(34.516)	1.039.705
Özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımların kar / (zararlarındaki) vergi sonrası pay	--	103.211	--	--	103.211
Faiz geliri	273	14.108	30	--	14.411
Diğer gelir/(giderler), net	(179.476)	87.312	6.768	(61.034)	(146.430)
Esas faaliyet karı/(zararı)	484.209	605.341	16.897	(95.550)	1.010.897
Yatırım faaliyetleri karı/(zararı)	307.947	28	(2.107)	(306.720)	(852)
Faiz gideri	(49.782)	(42.875)	(25.124)	69.702	(48.079)
Diğer finansman gelir ve giderleri, net	(1.505.552)	(158.663)	1.559.886	32.796	(71.533)
Vergi öncesi konsolide kar/(zarar)	(763.178)	403.831	1.549.552	(299.772)	890.433
Vergi (gideri)/geliri	(62.665)	(91.813)	2.934	--	(151.544)
Net dönem karı/(zararı)	(825.843)	312.018	1.552.486	(299.772)	738.889
Bölüm varlıkları	5.134.889	2.126.655	705.184	(2.960.316)	5.006.412
Bölüm yükümlülükleri	3.085.604	1.128.139	461.807	(1.114.495)	3.561.055
Maddi ve maddi olmayan duran varlık yatırımları	84.287	3.796	220.534	--	308.617
Amortisman ve itfa payları	10.713	28.730	4.821	--	44.264

32 Raporlama döneminden sonraki olaylar

Bulunmamaktadır.